

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
О П Ш Т И Н А Б А Ч**

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
О П Ш Т И Н А Б А Ч**

ПЛАН

**ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ БАЧ
2022 – 2026**

САДРЖАЈ

Уводна реч предсеника општине.....	2
Увод.....	3
Плански документи, правни и институционални оквир битан за план ЈЗ.....	3
Методологија израде плана јавног здравља општине Бач.....	8
Принципи и вредности.....	9
Визија.....	10
Мисија.....	10
Општи циљ.....	10
Специфични циљеви.....	10
1. Подаци о територији града	11
2. Витално-демографска ситуација.....	12
2.1. Број и структура становништва.....	15
2.2. Наталитет и фертилитет.....	15
2.3. Морталитет.....	16
2.3.1. Општа и специфичне стопе морталитета.....	16
2.3.2. Структура узрока смрти.....	19
2.3.3. Смртност одојчади.....	21
2.3.4. Матернална смртност.....	21
2.4. Природни прираштај.....	21
3. Здравствени показатељи.....	24
3.1. Морбидитет.....	24
3.1.1. Ванболнички морбидитет.....	24
3.2. Организација здравствене службе.....	32
3.2.1. Рад и коришћење ванболничке здравствене заштите.....	32
3.3. Остваривање превентивне здравствене заштите.....	38
3.4. Промоција здравља и здравствено васпитање.....	41
4. Заразне болести.....	43
5. Социо-економски услови.....	51
6. Животна средина.....	54
6.1. Контрола хране.....	54
6.2. Контрола здравствене исправности воде за пиће.....	57
7. Урбани дизајн града/општине.....	61
7.1. Архитектура.....	61
7.2. Водопривреда.....	61
7.3. Зеленило.....	61
7.4. Саобраћај.....	62
8. Организација заједнице.....	62
8.1. Локална самоуправа.....	62
8.2. Систем здравствене заштите.....	66
8.3. Образовни систем.....	68
8.4. Социјална заштита на локалном нивоу.....	72
9. Рањиве групе.....	73
10. Безбедност у заједници.....	80
10.1. Малолетничка делинквенција.....	81
11. Рекреација и спорт.....	81
12. Култура.....	82
13. Медији.....	82
14. Верске заједнице.....	82
15. Удружења грађана.....	83
16. Финансирање здравља на локалном нивоу.....	85
17. Процена јавноздравствених потреба становништва.....	85
18. SWOT анализа и акциони план.....	86

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ БАЧ

Најстарију дефиницију јавног здравља дао је Winslow још давне 1920. године, према којој је јавно здравље наука и уметност превенције болести, продужења живота, унапређења физичког здравља и ефикасности кроз организоване напоре заједнице за санацију околине, контролу инфекција у заједници, едукацију индивидуа о принципима личне хигијене, организовање здравствене службе за рану дијагнозу и превентивну терапију болести и развој социјалних механизма који ће обезбедити да свака индивидуа у заједници има стандард живота који ће јој омогућити да очува здравље.

Полазећи од те дефиниције, СЗО је сачинила једноставнију дефиницију према којој је јавно здравље наука и уметност превенције болести, продужавања живота и унапређења здравља путем организованих напора друштва.

Према Закону о јавном здрављу Републике Србије под јавним здрављем се подразумева скуп знања, вештина и активности усмерених на унапређење здравља, спречавање и сузбијање болести, продужење и побољшање квалитета живота путем организованих мера друштва.

Јавно здравље обухвата широк опсег служби, установа, професионалних група, синдиката и неквалификованих занимања. То је начин размишљања, скуп дисциплина, институција друштва и начин рада.

Узевши све наведено у обзир као и законом прописану обавезу, Општина Бач је приступила изради Плана јавног здравља за наредни период. Његовом применом ће се допринети свеукупној друштвеној одговорности те обезбеђивању услова за унапређење здравља и квалитета живота свих наших суграђана.

Приликом израде Плана, полазне тачке којима смо се руководили биле су једнаки услови за једнаке потребе, обезбеђивање учешћа свих заинтересованих чинилаца, популаризација превенције, солидарност са рањивим категоријама и сл.

Због тога овај план идентификује проблеме, нуди решења, креира стратегије, појашњава циљеве и дефинише основне активности свих релевантних партнера, а који су заступљени у области Јавног здравља.

Напоследку: "Знате, оно што је стварно важно јесте да су људи око вас срећни и здрави. Све остало је попут капи кише на песку" (Paul Walker).

У Бачу, 2021. године

Председник општине Бач

Др Стева Панић – доктор стоматологије,

специјалиста дечије превентивне стоматологије

УВОД

План јавног здравља града/општине је локални стратешки документ јавног здравља уведен као обавеза Законом о јавном здрављу (2016) који предлаже савет за здравље и усваја га Скупштина ЈЛС. План јавног здравља града/општине се доноси први пут. План се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње.

Јавно здравље је умеће превенције продужавања живота и унапређења менталног и физичког здравља и ефикасности путем организованих напора заједнице. Стога План јавног здравља наше општине (у даљем тексту: План) подржава унапређење здравља, спречавање болести и продужење квалитетног живота становништва. Добро здравље је од суштинског значаја за одрживи економски и друштвени развој и основна брига у животу сваке особе, свих породица и заједнице.

Позитивном законском регулативом у Републици Србији, која је усклађена са законима ЕУ, створили су се потребни правни оквири да јединице локалне самоуправе у складу са специфичностима у својој средини, приступе решавању проблема карактеристичних за своју територију.

План идентификује приоритетна подручја где је унапређење здравља и квалитета живота могуће, разлаже циљеве на основне активности и одговорности свих актера у области јавног здравља. План је документ који утврђује оквир за деловање и идентификује даље правце, остављајући простор за решавање старих и нових изазова.

Вредносни принципи на којима почива систем јавног здравља у Републици Србији јесу:

- одговорност државе и друштва за здравље,
- развој свих облика партнерства за унапређење здравља,
- усмеравање на популацију и друштвене групе,
- оријентација ка локалној самоуправи,
- интересекторски и мултидисциплинарни рад,
- предузимање акција за социјалне одреднице, факторе ризика и смањивање неједнакости у здрављу.

ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ, ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР БИТАН ЗА ПЛАН ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Устав Републике даје широко право на здравље и здравствену заштиту сваком грађанину. Кровни закон у овој области је Закон о јавном здрављу, а Национална стратегија јавног здравља је основни стратешки документ на који се ослања план јавног здравља општине Бач.

Закон о локалној самоуправи¹ у члану 20. регулише надлежности општине као јединице локалне самоуправе, Локалне самоуправе у Србији преузеле су на себе нове одговорности у очувању и унапређењу здравља људи на својим територијама. Брига за јавно здравље постаје заједнички циљ и обавеза управе али и читаве заједнице. Активан избор програма и успостављање приоритета на локалном нивоу јесу одговорност, изазов али и велика шанса локалним самоуправама да ће се нешто суштински побољшати када је у питању јавно здравље у њиховим срединама.

¹ „Сл. гласник РС“ бр. 129/07, 83/14- и др. закон, 101/2016- и др. закон и 47/2018).

Закон о здравственој заштити² уређује надлежности јединица локалне самоуправе у здравственој заштити тако што их дефинише као друштвену бригу за здравље, па у члану 13. дефинише мере из надлежности локалне самоуправе, а у члану 17. општи интерес у здравственој заштити грађана. Закон о правима пацијената³ дефинише права и одговорности пацијента у здравственом систему Републике Србије, а уводи и институт заштите права пацијената и то тако што прописује да је обезбеђује јединица локалне самоуправе одређивањем лица које обавља послове саветника за заштиту права пацијената и образовањем Савета за здравље. Закон у члану 42. утврђује делокруг рада Савета и његов састав, као и обавезу ЈЛС да Статутом утврди задатке Савета.

Закон о јавном здрављу⁴ дефинише сва кључна питања у вези са јавним здрављем, систем јавног здравља у РС, носиоце послова, учеснике у области јавног здравља, као и области ЈЗ и на крају врсте докумената, начин њиховог доношења и садржај докумената јавног здравља на нивоу ЈЛС. Нарочито дефинише да у састав Савета за здравље обавезно улази и представник надлежног Завода односно Института за јавно здравље. Задатак локалне самоуправе је спровођење друштвене бриге за јавно здравље на локалном нивоу. Друштвена брига за јавно здравље на нивоу локалне самоуправе (ЗЈЗ, члан 14) представља *мере за обезбеђивање и спровођење активности у областима деловања јавног здравља, у оквиру посебних програма из области јавног здравља*, од интереса за становништво на територији јединице локалне самоуправе, и то: међусекторску сарадњу, координацију, подстицање, организацију и усмеравање спровођења активности у областима јавног здравља која се остварује заједничком активношћу органа јединица локалне самоуправе, носилаца и учесника у области јавног здравља; праћење здравственог стања становништва и рада здравствене службе, као и предлагање и предузимање мера за њихово унапређење; промоцију здравља и спровођење мера за очување и унапређење здравља и животне средине и радне околине, епидемиолошки надзор, спречавање и сузбијање заразних и незаразних болести, повреда и фактора ризика; обезбеђивање услова за обављање делатности здравствених установа, планирање и остваривање програма у области јавног здравља; обезбеђивање услова за брзо реаговање у кризним и ванредним ситуацијама у складу са мерама Владе; обезбеђивање услова за праћење стања животне средине (воде, ваздуха, земљишта, буке, вибрација, јонизујућег и нејонизујућег зрачења) и утицаја фактора животне средине и радне околине на здравље; обезбеђивање услова за снабдевање становништва здравствено исправном водом за пиће и безбедном храном, диспозицију отпадних материја и одговарајуће услове животне средине и радне околине; обезбеђивање услова за обављање активности из области епидемиолошког надзора; јачање капацитета носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља; обавештавање надлежних државних органа и јавности о свим ризицима и другим јавноздравственим проблемима који могу имати негативне последице по здравље становништва; подршку раду и развоју носилаца активности и учесника у систему јавног здравља на својој територији

Сем наведених, ту су и законски прописи који упућују на јавно здравље по областима јавног здравља.

У области ФИЗИЧКО, МЕНТАЛНО И СОЦИЈАЛНО ЗДРАВЉЕ законска регулатива за области спорта, културе, уметности, социјалне политике, заштите права нарочито осетљивих група, становања, рада и остваривања права грађана, чини корпус прописа који детерминишу одреднице физичког, менталног и социјалног здравља становништва.

² “Сл. гласник РС“ бр. 25/19.

³ Закон о правима пацијената "Службени гласник РС", бр. 45 од 22. маја 2013, 25 од 3. априла 2019 - др. Закон.

⁴ Закон о јавном здрављу. "Службени гласник РС", број 15 од 25. фебруара 2016.

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ као област јавног здравља обухвата законске прописе из свих области здравствене заштите, стандарде у области здравствене заштите, прописе о заштити становништва од заразних болести и прописе који реферирају на хроничне незаразне болести, а нарочито законске и подзаконске акте који се односе на превенцију обољевања и активности које посдстичу превентивно деловање.

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА као област јавног здравља обухватају законску регулативу у области заштите животне средине, урбанизма, грађевине, заштите природе, саобраћаја, становања, комуналних делатности, грађевине итд.

РАДНА ОКОЛИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА подразумевају деловање на основу прописа о безбедности и здрављу на раду и прописа о заштити животне средине.

ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА реферирају на законска и подзаконска акта из области здравствене заштите и осигурања, права пацијената и стандарда услуга у области здравствене заштите и прописи који ближе одређују наведене области.

КРИЗНЕ И ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ су област јавног здравља директно везана за прописе о ванредним ситуацијама, прописе о заштити становништва од заразних болести, о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама природних катастрофа итд.

Национална Стратегија јавног здравља РС „Здрави људи, здравље у свим политикама“ (2017–2025)⁵ подржава испуњавање друштвене бриге за здравље људи и подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне и радне средине. Стратегија се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње.

Кључне области у радној верзији Стратегије јавног здравља РС јесу: промоција здравља, превенција болести, повреда и ризика по здравље, организација са менаџментом здравствене службе, функционисање друштвених система повезаних са здрављем, стално унапређење квалитета и мерење исхода свих активности у вези са очувањем и унапређењем здравља становништва.

Национални планови и програми који су од важности за План:

1. Национални програм кардиолошке здравствене заштите
2. План за борбу против дрога у Републици Србији
3. План развоја здравља младих у Републици Србији
4. План контроле дувана
5. План развоја заштите менталног здравља
6. Национална План за борбу против ХИВ/АИДС-
 1. Национални програм Србија против рака
 2. Национални програм за превенцију колоректалног карцинома
 3. Национални програм за превенцију рака дојке
 4. Национални програм превенције и ране детекције типа два дијабетеса
 5. Национални програм за превенцију рака грлића материце
 6. Национални програм превентивне стоматолошке заштите

⁵ "Службени гласник РС", број 61 од 8. августа 2018.

Донета су и подзаконски акти којима се ближе уређује деловање локалне самоуправе у областима јавног здравља, и то два Правилника. Правилник о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља ⁶ дефинише обавезе учесника јавног здравља, а нарочито носиоца активности јавног здравља. Правилник о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва ⁷ мултисекторским приступом уређује специфична питања здравља у животној средини у односу на све аспекте јавних политика које је дефинишу.

Савет за здравље

У складу са чланом 49. Закона о правима пацијената и чланом 15. Закона о јавном здрављу образован је Савет за здравље.

Чланови Савета су:

- 1. Весна Шахић, представник здравствене установе Дома здравља Бач, председник Савета**
- 2. Новаковић др Зоран, представник локалне самоуправе, заменик**
- 3. Наташа др Драгић, представник Института за јавно здравље Војводине**
- 4. Драган Копања, представник здравствене установе Дома здравља Бач**
- 5. Миодраг Давидовић, представник Друштва за борбу против шећерне болести**
- 6. Драган Родић, представник Републичког фонда за здравствено осигурање**
- 7. Лела Милиновић, представник локалне самоуправе**
- 8. Наташа Будић, представник локалне самоуправе**
- 9. Драган Амиџић, представник локалне самоуправе**

Задачи Савета:

1) у области заштите права пацијената:

- разматра приговоре о повреди појединачних права пацијената на основу достављених и прикупљених доказа и утврђених чињеница;
- о утврђеним чињеницама обавештава подносиоца приговора и пружаоца здравствене услуге на кога се приговор односи и даје одговарајуће препоруке;
- разматра извештаје саветника пацијената, прати остваривање права пацијената на територији општине Бач и предлаже мере за заштиту и промоцију права пацијената;
- подношење годишњег извештаја о раду и предузетим мерама за заштиту права пацијената општинском/градском већу и министарству надлежном за послове здравља, а ради информисања и остваривања потребне сарадње извештај се доставља и Заштитнику грађанана.

2) у областима јавног здравља из члана 5. Закона о јавном здрављу :

- међусекторска сарадња, координација, подстицање, организација и усмеравање спровођења активности у области деловања јавног здравља на нивоу града, заједничком активношћу са органима града, носиоцима активности и другим учесницима у систему јавног здравља
- прати извештаје о анализи здравственог стања становништва на територији општине Бач, који за то наменски определи средства у оквиру посебних програма из области јавног здравља од интереса за становништво на територији општине Бач и предлаже мера за њихово унапређење, укључујући мере за развој интегрисаних услуга у локалној самоуправи

⁶ Службени гласник РС", број 94 од 27. децембра 2019.

⁷ "Службени гласник РС", број 34 од 17. маја 2019.

- доноси предлог плана јавног здравља на нивоу града/општине, који усваја Скупштина града/општине и прати његово спровођење кроз посебне програме из области јавног здравља
- иницира и прати спровођења активности промоције здравља и спровођења мера за очување и унапређење здравља, спречавања и сузбијања заразних и хроничних незаразних болести, повреда и фактора ризика на територији града/општине кроз посебне програме из области јавног здравља
- даје мишљења на извештај о остваривању посебних програма у области јавног здравља, које доноси град
- учествује у различитим областима деловања јавног здравља у кризним и ванредним ситуацијама из члана 11. Закона о јавном здрављу
- јача капацитете носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља
- обавештавање јавности о свом раду
- даје подршку раду и развоју носиоца активности и учесника у систему јавног здравља на територији општине Бач, у складу са Законом о јавном здрављу
- извештава јединице локалне самоуправе о свом раду у областима деловања јавног здравља
- прати и координира рад установа примарне здравствене заштите
- унапређује приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите на територији града
- предлаже и предузима мере са крајњим циљем унапређења ефикасности рада и задовољства корисника
- утврђује приоритете у здравственој заштити и стара се о њиховом спровођењу
- унапређује односе са републичким и регионалним институцијама, установама и организацијама Обавља и друге послове и задатаке у складу и на начин утврђен одредбама Пословника Градског већа и одредбама Пословника Савета за здравље

Савет може образовати радне тимове за поједина питања из области јавног здравља и заштите права пацијента.

Чланови радне групе за израду нацрта плана јавног здравља су:

Радну групу за израду Плана јавног здравља општине Бач је формирао председник општине Бач, Решењем број: 020-4-166/2019-III од 17.06.2019. године у следећем саставу:

Весна Шахић, представник Савета за здравље општине Бач
 Др Наташа Драгић, представник Института за јавно здравље Војводине
 Наташа Будић, представник Савета за здравље општине Бач и координатор
 Миодраг Давидовић, представник Савета за здравље општине Бач
 Драган Родић, представник Савета за здравље општине Бач
 Лела Милиновић, представник Савета за здравље општине Бач
 Станко Кондић, представник Скупштине општине Бач
 Др Данијел Врбчењак, представник Дома здравља Бач
 Зоран Ковачевић, представник Дома здравља Бач
 Бернард Говда, представник Дома здравља Бач
 Недељко Гутеша, представник Црвеног крста општине Бач,
 Ана Бошкић, представни Предшколске установе „Колибри“ Бач
 Светлана Продановић, представник Центра за социјални рад Бач
 Горан Чалић, представник установе за спорт и рекреацију „Бачка трвђава“ Бач
 Дајана Максиновић, представник ОШ „Вук Караџић“ Бач
 Катарина Врабчењак, представник ОШ „Јан Колар“ Селенча
 Оливера Ракоција, представник Општинске управе Бач
 Бранимир Аничкић, представник Општинске управе Бач
 Јелена Ковачевић, представник Општинске управе Бач
 Ненад Ковач, представник Општинске управе Бач
 Милан Иванић, представник Општинске управе Бач
 Татјана Такач, представник ЈКП „Тврђаве“ Бач
 Драган Амиџић, представник локалне самоуправе

У процесу израде, активно су учествовали и следећи актери јавног здравља на нивоу града/општине: представници локалне самоуправе, Дома здравља у Бачу, предшколске установе „Колибри“ Бач, представници свих Основних школа као и средње Пољопривредне школе у Бачу, представници Црвеног крста општине Бач, чланови општинског већа, Удружења грађана, Центра за социјални рад општине Бач и други.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ БАЧ

План јавног здравља обухвата период од 2021. до 2026. и сама израда је прошла кроз следеће фазе:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља: подршка Сталне конференције градова и општина (даље: СКГО) у изради Плана, формирање радне групе за израду Плана ЈЗ, одређивање координатора РГ за сарадњу са СКГО и вођење процеса израде документа
2. Израда здравственог профила/слике здравља града: 3 радионице
3. Стратешко и акционо планирање: 3 радионице
4. Процес јавне расправе
5. Усвајање стратешког документа од стране Скупштине града

Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља

Први корак у процесу израде Плана је било формирање Радне групе за израду и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине града у текућој години, уз пружање подршке од стране СКГО. У припремној фази договорено је да План јавног здравља буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2021-2026.) уз детаљан план (акциони план. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата План бити спроведен процес процене постигнутих резултата у претходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из Плана бити основа за креирање програма за наредну годину.

Јавности је представљен улазак у процес израде Плана, његова важност за нашу заједницу и сви су позвани да учествују у предстојећој процени јавноздравствених потреба и приоритета.

Израда здравственог профила/слике здравља је један је од кључних корака у процесу израде Плана јавног здравља. Подаци који су прикупљани подељени су у следеће категорије: географски, демографски и витални показатељи; здравствени показатељи; показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести; показатељи стања животне средине; урбани дизајн града; организација заједнице; безбедност у заједници; рекреација, спорт и култура, медији, верске заједнице и организације, ставови и јавноздравствене потребе становништва и заједнице, финансирање и SWOT анализа.

Наведени показатељи су прикупљени кроз различите базе података, анализу показатеља здравственог стања становништва града, испитивањем потреба становништва методом брзе процене и анкетама у широком консултативном процесу. Одржане су три радионице на теме:

I: Представљање методологије процеса, тренутног стања и изазова у процесу планирања ЈЗ; припрема упитника за процену јавноздравствених потреба становника града/општине и испитивање јавноздравствених потреба становника;

II: Припрема за израду слике здравља: представљање фолдера са подацима и питања којима се ЈЛС руководе у изради слике здравља

III: Довршавање слике здравља – представљање слике здравља: анализе стања, јавноздравствених потреба становника, израда SWOT анализе, дефиниција приоритета. Слика здравља и анализа потреба су објављене на сајту града/општине.

Временски период: јул-септембар 2021.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података кроз реализацију 3 радионице:

I: Представљање разрађеног модела СКГО акционог плана ЈЗ, анализа и избор активности методом елиминације, одређивање визије, мисије, општег и специфичних циљева.

II: Измене и допуне предложених активности и прецизирање почетних и жељених вредности индикатора у активностима.

III: финално представљање Плана јавног здравља са акционим планом пред Саветом за здравље и разговор о потенцијалним програмима јавног здравља за наредну годину, што уједно представља и предлог буџетског оквира за прву годину акционог плана.

Временски оквир: септембар-октобар 2021.

Савет за здравље је усвојио нацрт Плана јавног здравља са акционим планом и проследио га општинском већу дана.....2021. године на одобрење. Обављена је презентација пред градским/општинским већем и покренута јавна расправа о предлогу Плана у трајању од (15) дана, током октобра 2021. Након периода јавне расправе, (на којој је било/није било коментара; ако је било коментара, они су образложени и потпуно/делимично усвојени) коначни предлог Плана јавног здравља са акционим планом је упућен у скупштинску процедуру усвајања. План је усвојен на седници Скупштине града/општине2021. године.

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Јавно здравље је шири концепт од здравствене заштите. Јавним здрављем се унапређује како здравље појединца, тако и читаве популације или заједнице као и животне средине. Начин и услови живота највише утичу на здравље, те је неопходно радити на њиховом побољшању и то кроз координисане активности свих сектора. Наведено чини да јавно здравље има изразито интерсекторски карактер. Суштина је да се све политике које град/општина спроводе и планирају, базирају на принципима унапређења здравља и превенције фактора ризика и болести. Основни принципи на којима се заснива План јавног здравља су:

- **Поштовање и унапређивање основних људских права** - Неговање толеранције и разумевање различитости, одсуство сваке дискриминације засноване на постојању инвалидитета, полним, расним, језичким, верским, етничким и свим другим разликама и неговање и унапређивање међусобног разумевања и равноправности.
- **Принцип једнаких могућности** - Обезбедити могућност коришћења јавноздравствених ресурса и могућности за све грађане и све циљне групе истом доступношћу у свим сферама пружања услуга у јавном, приватном и невладином сектору и уз поштовање могућности избора.
- **Целовит приступ** - Неговање разноврсности и компатибилности услуга и ресурса из различитих области деловања јавног здравља и заједничког проактивног деловања
-
- **Партиципативност** - Обезбеђење учешћа актера јавног здравља на нивоу града/општине у доношењу и спровођењу јавноздравствених политика и о начину задовољавања јавноздравствених потреба становника и омогућавање одговорности за здраве личне изборе.
- **Транспарентност** - Увремењено, актуелно, отворено извештавање јавности, корисника и свих заинтересованих циљних група о могућностима, процесима или резултатима у свим областима деловања јавног здравља на нивоу локалне самоуправе.

Придржавајући се наведених принципа у процесу доношења Плана јавног здравља града/општине за период 2021. – 2025. годину могуће је тежити вредностима као што су:

- хуманост, одговорност, једнакост и правичност у здрављу, солидарност, заснованост на доказима, толеранција, укљученост.

План јавног здравља представља основ друштвене бригае за јавно здравље наше општине Бач и обезбеђивање услова у којима грађани могу да буду здрави. Она такође чини основу за доношење и спровођење програма јавног здравља, а све у циљу унапређења здравља и квалитета живота становника локалне заједнице. Цео овај процес доводи до преузимања одговорности за здравље на нивоу локалне заједнице и свих њених актера. Циљ „Боље здравље за све, здравље у свим политикама“ достићи ћемо ако створимо друштвену климу у којој се здравље препознаје као врхунска вредност, потенцијал и предуслов за развој локалне заједнице и целе земље. Други велики задатак је јавноздравствена писменост и одговорност заједнице и појединца. Трећи услов је јачање јавноздравствених капацитета и компетенција свих актера посебно на нивоу локалне заједнице. И наравно, сарадња и повезивање свих актера враћају нас на почетак: здравље у свим политикама.

ВИЗИЈА

Развијена општина Бач са високим квалитетом здравог живота и здравих људи у коме је примарна здравствена заштита једнако доступна свим грађанима наше општине.

МИСИЈА

Стварање услова за активацију и укључивање свих актера како би се остварила једнако доступна, квалитетна здравствена заштита (здравствене услуге) за све грађане општине Бач.

ОПШТИ ЦИЉ

Унапређење здравља ради побољшања квалитета живота у Бачу и здраво животно окружење за све становнике општине Бач.

У оквиру наведеног општег циља дифенисани су следећи:

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

1. Унапређење снабдевања бактериолошки и хемијски исправном водом
2. Унапређење исправности базенских вода
3. Унапређење мониторинга отпадних вода и стимулација приључивања на пречистач
4. Унапређење система управљања отпадом
5. Унапређење мониторинга и побољшање квалитета ваздуха
6. Успостављање мониторинга буке и утицај на здравље
7. Успостављање мониторинга површинских вода и јавних купалишта
8. Мониторинг полена и здравље окружења без амброзије
9. Успостављање јавно здравствене контроле предшколских и школских установа
10. Повећање броја деце обухваћене превентивним прегледима које обавља доктори специјалисти педијатрије
11. Побољшање техничких и кадровских услова у примарној здравственој заштити
12. Унапређење спровођења превентивних мера/прегледа везаних за обољевање од хроничних незаразних обољења
13. Унапређење здравља и превенција фактора ризика за настанак хроничних незаразних обољења
14. Унапређење мера превенције и едукације становништва у циљу смањења болести зависности и СТБ
15. Смањење % предгојазне и гојазне деце и адолесцената за 5% у периоду од 5 година
16. Унапређење услова за спортско рекреативне активности и спровођење мера едукације о значају физичке активности деце са посебним освртом на предгојазну и гојазну децу
17. Спровођење мера које ће омогућити бољу приступачност јавним установама становништва са посебним освртом на ОСИ
18. Одржавање спремности за ванредне ситуације уз унапређење опремљености и нивоа знања

19. Унапређење мера превенције КОВИД-19

1. Подаци о територији града:

1.1 Историјски подаци

Историја

Грб Општине Бач из 1880. године

Историја Бача почиње још у бронзано доба. У Будимпешти се чува мач из тог периода који је нађен у околини данашњег Бача. Ископине код данашњег Бача из римског периода показују да је ту некада била већа римска насеобина, која је страдала услед нартаја Варвара.

Древни град је дао име целој регији Бачка. Први трагови у писаним изворима о Бачу и подручју око њега потичу још из периода Јустинијана, када господар Цариграда и цар Источног римског царства помиње Бач у свом писму, године 535. Историјски посматрано, сва насеља на територији општине Бач су рано формирана. Словени ту живе непрекидно од 6. века. Крајем 9. века на ово подручје досељавају се Мађари и оснивају своју државу. После велике сеобе Срба под Арсенијем Чарнојевићем становништво општине Бач чине углавном Срби и Хрвати (Шокци). У периоду аустроугарске доминације Бач насељавају Немци и Мађари. Први покушај насељавања Словака у околину Бача датира из 1760. године, а убрзо ова етничка група подиже насеље Селенча. Након Другог светског рата велики број Немаца и Мађара је напустио Војводину, а на подручје бачке комуне насељавају се колонисти из ратом опустошених крајева Босне и Херцеговине.

Насељена места

Насељена места у општини Бач су:

- Бач, 5.673 становника (2011)
- Бачко Ново Село, 1.113 становника (2011)
- Бођани, 1.030 становника (2011)
- Вајска, 2.975 становника (2011)
- Плавна, 1.308 становника (2011)
- Селенча, 3.193 становника (2011)

Насеља са српским већинским становништвом су Бач, Бачко Ново Село и Бођани. Селенча има словачку већину, а Вајска и Плавна имају релативну српску већину.

Вишенационалну структуру општине карактерише чињеница да на релативно малом простору живе припадници три вере и три цркве које су вредни културни споменици: православна, католичка и евангелистичка црква.

Етнички састав према попису из 2011.^[1]

Срби		6.750	46,86 %
Словаци		2.845	19,75 %
Хрвати		1.209	8,39 %
Мађари		958	6,65 %
Роми		764	5,30 %
Румуни		304	2,11 %
остали		852	5,91 %
неизјашњени		723	5,02 %
укупно:		14.405	

1.2 Географски подаци

Општина Бач је једна од општина у Републици Србији. Налази се у АП Војводина и спада у Јужнобачки округ. По подацима из 2004. општина заузима површину од 365 km². Подручје општине Бач се налази између општина Бачка Паланка и Озаци, док се са друге стране Дунава налази Вуковар у Хрватској.

Седиште општине је град Бач, удаљен 62 km од Новог Сада, 140 km од Београда и 120 km од Суботице. Општина Бач се састоји од 6 насеља. По подацима из 2011. године у општини је живело 14.405 становника.

2. ВИТАЛНО-ДЕМОГРАФСКА СИТУАЦИЈА

2.1 БРОЈ И СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Приликом анализе здравственог стања становништва користе се различити индикатори међу којима су и демографски индикатори, као што су број и структура становништва, индикатори природног и механичког кретања становништва, као и праћење њихових промена током времена. Број становника је један од основних демографских показатеља. Према подацима Републичког завода за статистику за 2020. годину, процењени број становника у Бачу је износио **12.901** и у односу на попис из 2002. године се смањио за 20,7% (табела бр. 1).

Табела бр. 1 Број становника према полу у Бачу у 2002. и 2020. години

Пол	Број становника према попису 2002. године ^а	Број становника према процени 2020. године ^б	Индекс 2020/2002. (%)
Мушки	7.967	6.471	81.2
Женски	8.301	6.430	77.5
Укупно	16.268	12.901	79.3

Извор: ^а Републички завод за статистику Србије. Попис становништва, домаћинства и станова у 2002. Београд, 2003.

^б Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

Маскулинитет је показатељ полне структуре становништва и представља број мушкараца на 1000 жена. Ниже вредности маскулинитета говоре у прилог бољег здравственог стања становништва, јер су последица смањене смртности жена фертилне доби и продужења животног века. Процењен број мушкараца у Општини Бач у 2020. години већи је од броја жена и маскулинитет је позитиван (**1006 мушкараца на 1000 жена**) (табела бр. 2).

Табела бр. 2 Стопе маскулинитета у 2020. години

Територија	Стопа маскулинитета
Бач	1006
Јужнобачки округ	932
Војводина	952

Извор: Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

Очекивано трајање живота у Бачу је достигло вредност од **77,6 године за жене и 71,7 година за мушкарце**. Женско становништво Бача има очекивано трајање живота као у Јужнобачком округу и нешто више у односу на Војводину као целину. У односу на становништво Јужнобачког округа и Војводине, мушкарци у Бачу имају нешто краће очекивано трајање живота (табела бр. 3). Разлика у очекиваном трајању живота је израженије мања у односу на очекивано трајање живота у земљама Европске Уније¹ (84,0 године за жене и 78,5 година за мушкарце

Табела бр. 3 Очекивано трајање живота у 2020. годин

Територија	Очекивано трајање живота (године)		
	мушкарци		жене
Бач	69,3		77,9
Јужнобачки округ	71,8		77,9
Војводина	70,9		76,9

Извор: База података Републичког завода за статистику Србије.

Старосна структура становништва се процењује на основу више индикатора. Према подацима о процени броја становника, **просечна старост** становништва Бача у 2020. години је износила **44** године, при чему вредност изнад 30 година указује да је становништво старо (табела бр. 4).

Табела бр. 4 Просечна старост становништва према попису из 2020. године

Територија	Просечна старост мушкараца	Просечна старост жена	Просечна старост становништва - укупно -
Бач	42,1	45,9	44,0
Јужнобачки округ	40,1	43,2	41,7
Војводина	41,2	44,6	43,1

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику Србије.

Индекс старости представља однос броја особа старости 60 и више година и младих до 19 година. Гранична вредност за тај индикатор је 0,4, а вредност већа од 0,4 указује на процес демографског старења. Индекс старости је у Бачу у 2020. години износио **1,59** и бележи значајан пораст у односу на вредност коју је имао у попису из 2002. године (табела бр. 5).

Табела бр. 5 **Индекс старости у 2002. и 2020. години**

Територија		Индекс старости у 2002. години ^а	Индекс старости у 2020. години ^б
Бач		0,98	1,59
Јужнобачки округ		0,88	1,20
Војводина		0,95	1,40

Извор: ^а Републички завод за статистику Србије. Попис становништва, домаћинства и станова у 2002. Београд, 2003.

^б Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

Зрелост становништва говори о процентуалном учешћу особа старих 65 и више година у укупној популацији и уколико је већа од 10% становништво се сматра старим. У структури становништва Бача удео лица старих 65 и више година у 2020. години је био **20,5%**. Вредност овог индикатора у Бачу је готово достигла земље Европске Уније у којима зрелост становништва износи 20,6% (2020. година).¹

Биолошки тип становништва показује учешће појединих старосних категорија (0-14, 15-49, 50 и више година) у укупном броју становника. Са 43,6% особа старости 50 и више година и свега 12,7% млађих од 15 година, становништво Бача спада у **регресивни** тип становништва који карактерише висок удео старог становништва и мало учешће младих (табела бр. 6).

Табела бр. 6 **Биолошки тип становништва Бача у 2020. години**

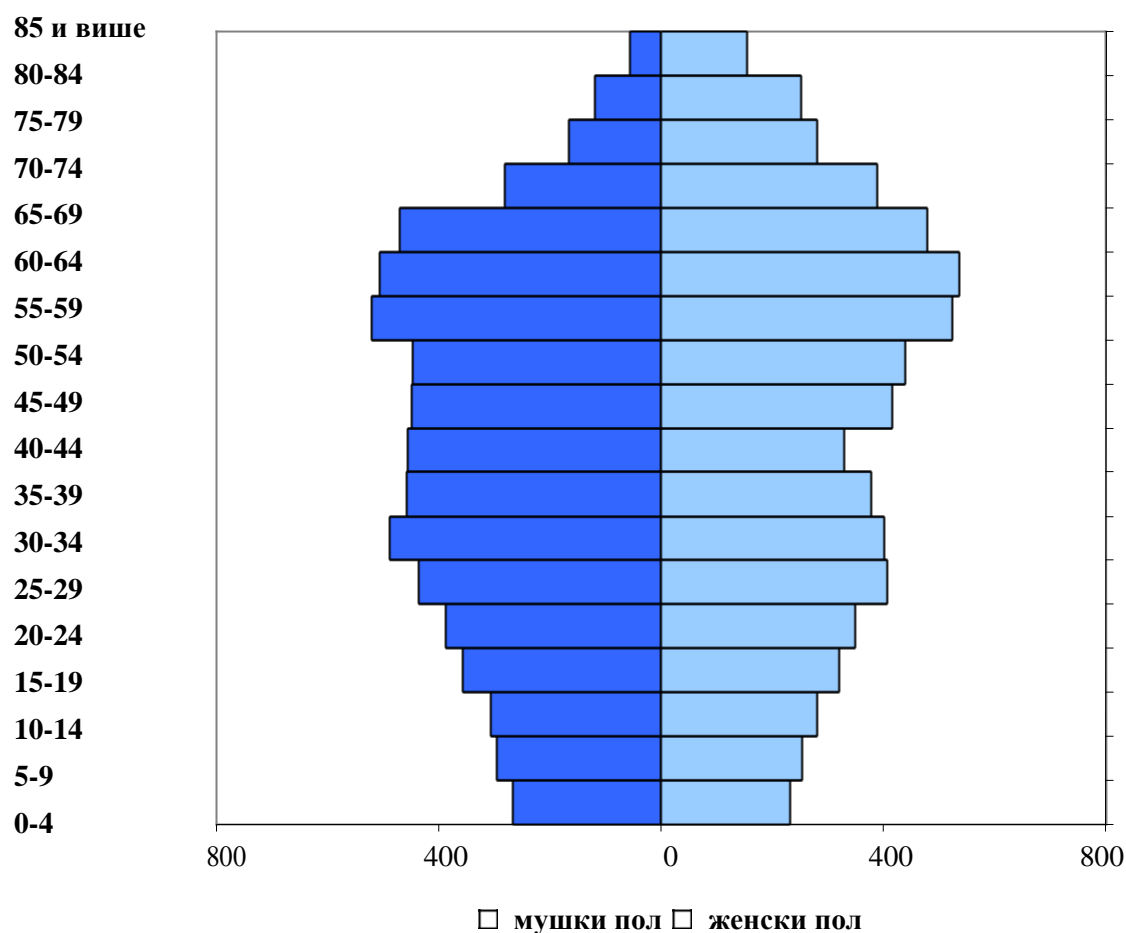
Старост	Становништво према процени за 2020. годину	
	Број	%
0 - 14 година	1.639	12,7
15 - 49 година	5.637	43,7
50 и више година	5.625	43,6
Укупно	12.901	100,0

Извор: Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

Старосна пирамида (дрво живота) је графички приказ полне и старосне структуре становништва. Старосна пирамида за становништво Бача са узаном базом указује на мали удео младог становништва и најширим делом у средишњем делу графикана указује на старење становништва (графикон бр. 1).

¹ Извор: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections/data/main-tables>,
приступ 27.05.2021.

Графикон бр. 1 Становништво Бача према полу и старости у 2020. години

Извор: Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

2.2 НАТАЛИТЕТ И ФЕРТИЛИТЕТ

Наталитет (рађање) представља број живорођене деце на одређеној територији у току календарске године и основни је показатељ позитивног природног кретања становништва, а изражава се **стопом наталитета** (број живорођене деце на 1000 становника). У 2020. години у Општини Бач живорођена су укупно 94 детета, а стопа наталитета је износила **7,3‰** и тумачи се као неповољна с обзиром да се повољном стопом наталитета сматрају вредности од 13 до 20‰ (табела бр. 7).

Табела бр. 7 Број живорођене деце и стопе наталитета у 2020. години

Територија	Број живорођене деце	Стопа наталитета (‰)
Бач	94	7,3
Јужнобачки округ	6.418	10,4
Војводина	16.613	9,0

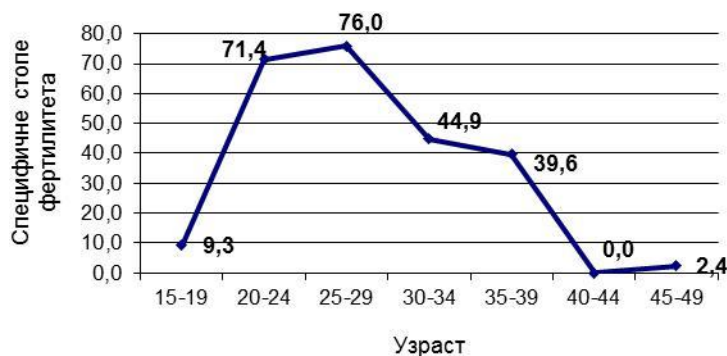
Извор: Републички завод за статистику Србије. Радне табеле виталних догађаја у Републици Србији у 2020. години

Фертилитет је такође индикатор позитивног природног кретања становништва. **Општа стопа фертилитета** је број живорођене деце на 1000 жена фертилне доби (15 до 49 година), на одређеном подручју у току једне године. Гранична вредност за општу стопу фертилитета је 50‰ и ниже вредности од граничне указују на низак фертилитет. У Општини Бач у 2020. години стопа фертилитета је била ниска и износила је **35,7‰**.

Специфична стопа фертилитета представља број живорођене деце коју су родиле жене одређене старости на 1000 жена те старости. У 2020. години највиша стопа фертилитета је била код жена старости 25 до 29 година а затим у старосној групи жена 20 до 24 године (графикон бр. 2). **Просечна старост мајки** при рођењу детета у Општини Бач је у 2020. години била 28,6 година, у Јужнобачком округу 30,9 и у Војводини 29,9 година.

Графикон бр. 2

Специфичне стопе фертилитета у Општини Бач у 2020. години

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину
Процена становништва за 2020. годину Републичког завода за статистику

2.3 МОРТАЛИТЕТ

2.3.1 ОПШТА И СПЕЦИФИЧНЕ СТОПЕ МОРТАЛИТЕТА

Морталитет (смртност) је основни показатељ негативног природног кретања становништва и одраз је комплексног деловања биолошких, социјално-економских и других фактора (старост, стандард живота, структура морбидитета, обим и квалитет пружене здравствене заштите и друго).

Према подацима Републичког завода за статистику, у 2020. години у Општини Бач је умрло **214** особа.

Општа стопа морталитета представља број умрлих на једној територији на 1000 становника и у Општини Бач је у 2020. години износила **18,4‰** и тумачи се као врло висока (табела бр. 8).

Табела бр. 8

Број умрлих и опште стопе mortalитета у 2020. години

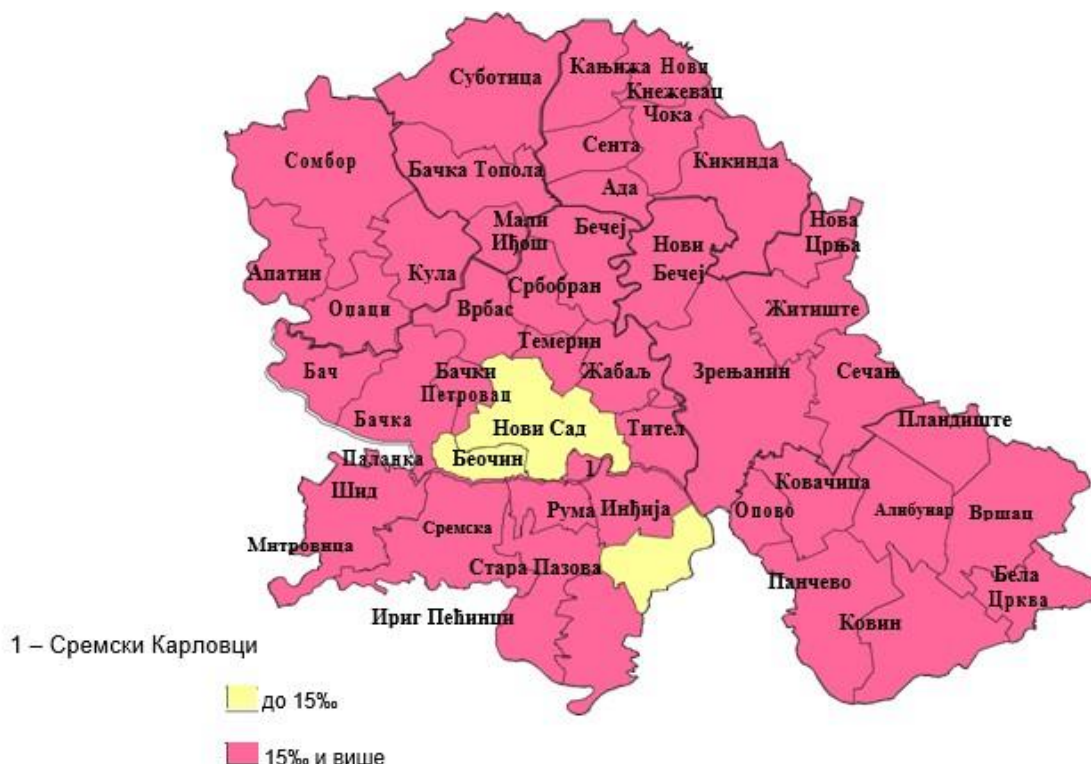
Територија	Број умрлих	Општа стопа mortalитета (%)
Бач	237	18,4
Јужнобачки округ	8.809	14,2
Војводина	30.394	16,5

Извор: Републички завод за статистику Србије. Радне табеле виталних догађаја у Републици Србији, 2020.

Већина општина у Војводини има врло високу стопу mortalитета од 15 и више умрлих на 1000 становника. У само три општине стопа mortalитета није достигла врло високу вредност (картограм бр. 1).

Картограм бр. 1

Општа стопа mortalитета по општинама у Војводини у 2020. години

Извор: Републички завод за статистику Србије. Радне табеле виталних догађаја у Републици Србији, 2020.

Специфична стопа mortalитета је прецизнији показатељ смртности од опште стопе и најчешће се изражава према полу и старости. Специфична стопа mortalитета мушкараца је износила **20,6‰** и мања је од специфичне стопе mortalитета код жена (**16,2‰**) (табела бр. 9).

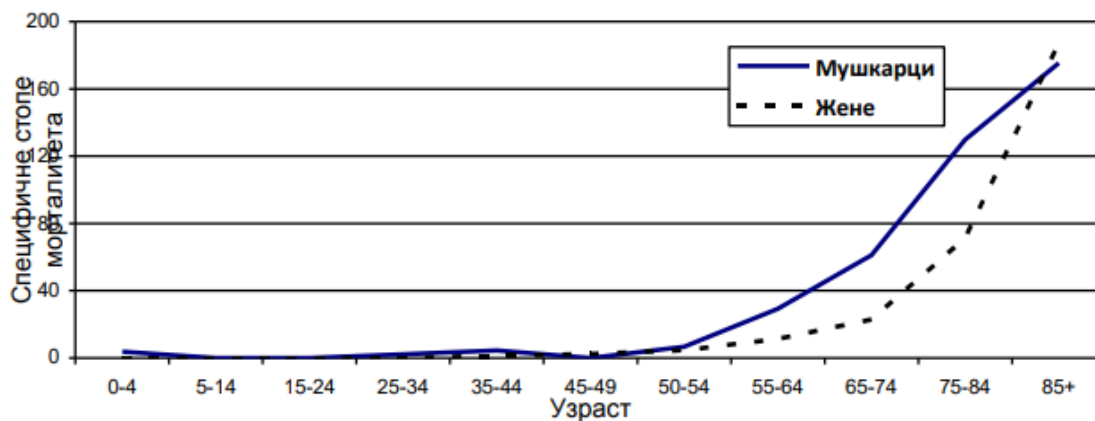
**Табела бр. 9 Старосна и полна структура умрлих и специфичне стопе
морталитета на 1000 становника у Општини Бач у 2020. години**

Старосна категорија	Мушкарци		Жене		Укупно	
	Број умрлих	Специфична стопа смртности (‰)	Број умрлих	Специфична стопа смртности (‰)	Број умрлих	Специфична стопа смртности (‰)
0-4	1	3.7	-	0.0	1	2.0
5-14	-	0.0	-	0.0	-	0.7
15-24	-	0.0	-	0.0	-	0.0
25-34	2	2.2	-	0.0	2	1.2
35-44	4	4.4	1	1.4	5	3.1
45-49	-	0.0	1	2.4	1	1.2
50-54	3	6.7	2	4.6	5	5.6
55-64	30	29.2	12	11.3	42	20.1
65-74	46	61.1	20	23.0	66	40.7
75-84	37	129.8	38	71.3	75	91.7
85 и више	10	175.4	29	187.1	39	184.0
непознато	-	-	1	-	1	-
Укупно	133	20.6	104	16.2	237	18.4

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину
Процена становништва за 2020. Републичког завода за статистику

Графички представљена специфична стопа морталитета по старости и полу у Општини Бач има облик криве карактеристичне за развијене земље. У првим годинама живота је ниска и њене вредности остају ниске до 45. године, када почињу постепено да расту са израженим растом после 65. године живота (графикон бр. 3).

**Графикон бр. 3 Специфичне стопе морталитета на 1000 становника према полу и
старости у Општини Бач у 2020. години**

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину Процена становништва Републичког завода за статистику за 2020. годину

Просечна старост умрлих лица у Општини Бач у 2020. години износила је **73,1** годину (табела бр. 10).

Табела бр. 10

Просечна старост умрлих у 2020. години

Територија	Просечна старост умрлих (године)
Бач	73,1
Јужнобачки округ	74,5
Војводина	74,3

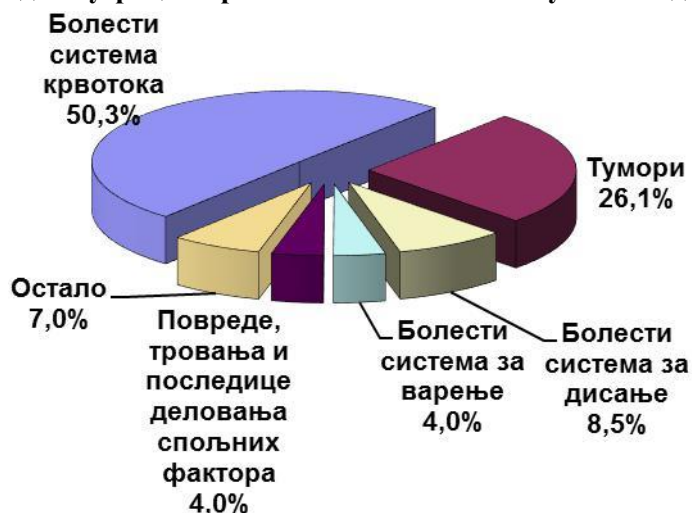
Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину

2.3.2 СТРУКТУРА УЗРОКА СМРТИ

Структура узрока смрти представља процентуално учешће појединих узрока смрти у укупном броју умрлих. Водећи узрок смрти становништва Бача у 2020. години су биле кардиоваскуларне болести („Болести система крвотока“) од којих је умрла свака трећа особа (34,2%). Други по учесталости у структури узрока смрти су били тумори (18,6%) (графикон бр. 4). Заступљеност тумора у структури узрока смрти код становништва Бача је била мања него код становништва Војводине у целини (20,4%).

Графикон бр. 4

Водећи узроци смрти становништва Бача у 2020. години

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину

Од болести система крвотока је умрла 81 особа, а најчешћи узроци смрти из ове групе су биле исхемијске болести срца (28,4%), болести повишеног крвног притиска (25,9%) и болести крвних судова мозга (23,5%).

У 2020. години у Бачу су умрла 23 мушкарца од болести из групе тумора. Најучесталији узрок смрти су били малигни тумори душника, душница и плућа (47,8%) а са подједнаким учешћем следе злоћудни тумори усне, уста и ждрела, панкреаса, простате и злоћудни тумори можданица, мозга и осталих делова централног нервног система (по 8,7%) (графикон бр. 5).

Графикон бр. 5
2020. години

Најчешћи узроци смрти из групе тумора код мушкараца у Бачу у

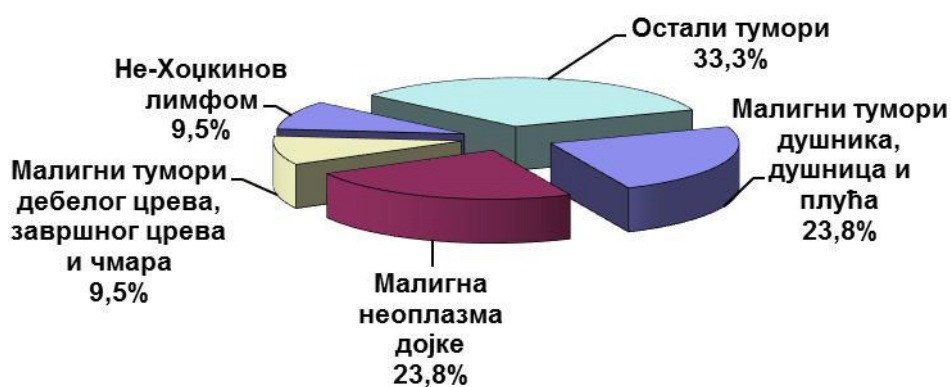

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину

У Бачу је у 2020. години умрла 21 жена од болести из групе тумора. Најчешћи узрок смрти су били малигни тумори душника, душница и плућа (23,8%), малигна неоплазма дојке (23,8%), злоћудни тумор дебелог црева, завршног црева и чмара (9,5%) и не-Хоџкинов лимфом (9,5%) (графикон бр. 6).

Графикон бр. 6
години

Најчешћи узроци смрти из групе тумора код жена у Бачу у 2020.

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020. годину

2.3.3 СМРТНОСТ ОДОЈЧАДИ

Веома значајан индикатор здравственог стања становништва представља **стопа смртности одојчади** (број умрле одојчади на 1000 живорођене деце у једној години). Циљ Светске здравствене организације за Европски регион је да смртност одојчади до 2020. године буде испод 20‰, а у земљама у којима је тај циљ достигнут тежити стопи од 10‰ и мање. На територији Општине Бач у 2020. години умрло је једно одојче. Вредност овог индикатора је била повољнија у Јужнобачком округу и Војводини у целини (табела бр. 11).

Табела бр. 11 Смртност одојчади у 2020. години

Територија	Број умрле одојчади	Стопа смртности одојчади (‰)
Бач	1	10,6
Јужнобачки округ	30	4,7
Војводина	87	5,2

Извор: Радне табеле Републичког завода за статистику за 2020.годину

2.3.4 МАТЕРНАЛНИ МОРТАЛИТЕТ

Један од најзначајнијих показатеља здравља жена, здравственог стања становништва и квалитета пружене здравствене заштите је **матернални морталитет** и исказује се стопом која представља број умрлих жена услед компликација трудноће, порођаја и бабиња на 100000 живорођене деце. Национални миленијумски циљ развоја у Републици Србији је да стопа матерналног морталитета буде испод 5 умрлих жена на 100000 живорођених. У Бачу у 2020. години није регистрован ниједан смртни случај због компликације трудноће, порођаја и пуерперијума.

2.4 ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ

За процену природног кретања становништва користи се и **стопа природног прираштаја**, која представља разлику између броја рођених и броја умрлих изражену на 1000 становника. Уколико природни прираштај има негативну вредност долази до смањења броја становника (денаталитет или депопулација). Стопа природног прираштаја у Општини Бач је негативна и у 2020. години је износила -11,1‰ што је неповољније у односу на Јужнобачки округ и Војводину (табела бр.12).

Табела бр. 12 Стопа природног прираштаја у 2020. години

Територија	Стопа природног прираштаја (‰)
Бач	-11,1
Јужнобачки округ	-3,8
Војводина	-7,5

Извор: База података Републичког завода за статистику

У 2020. години ниједна Општина у Војводини није имала позитивну вредност природног прираштаја (картограм бр. 2).

Картограм бр. 2 Природни прираштај у Војводини у 2020. години

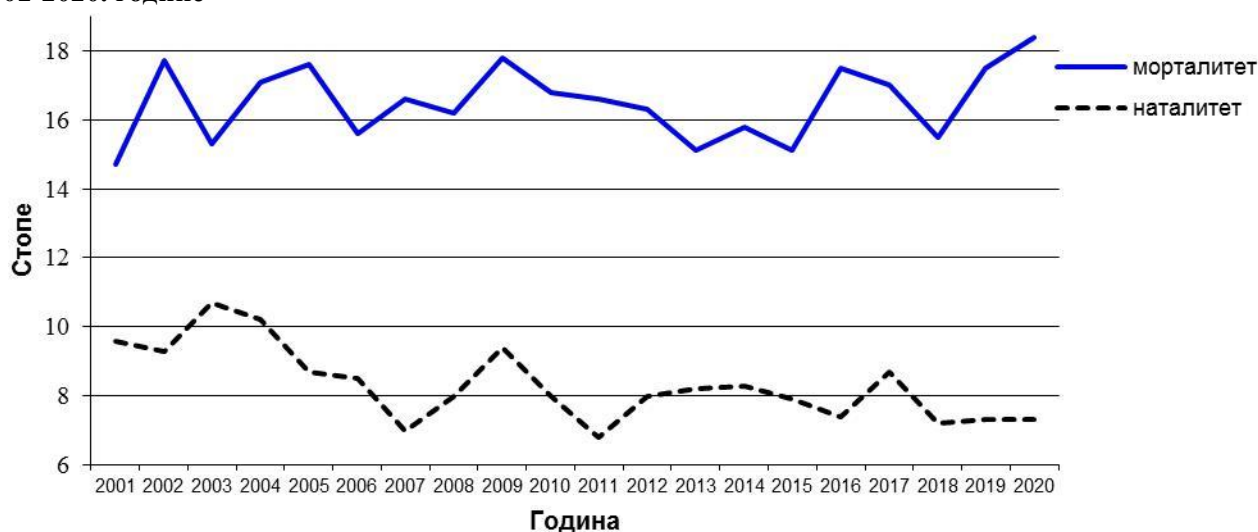
Извор: Републички завод за статистику Србије. Саопштење СН40, Статистика становништва, Витални догађаји у Републици Србији, 2020.

Поређењем вредности стопа наталитета и морталитета у Општини Бач у периоду од 2001. до 2020. године се уочава да стопе морталитета имају све више вредности у односу на стопе наталитета (графикон бр. 7). Последња година у којој је забележен позитиван природни прираштај у Општини Бач је 1988.²

² Извор: Природно кретање становништва у Републици Србији 1961-2010, Републички завод за статистику, 2012.

Графикон бр. 7
2001-2020. године

Кретање стопа наталитета и морталитета у Општини Бач у периоду

Извор: Републички завод за статистику Србије. Саопштење СН40, Статистика становништва, Витални догађаји у Републици Србији, 2000-2017. Радне табеле Републичког завода за статистику 2018-2020.

Витални индекс представља број живорођених на 100 умрлих и служи за процену рационалности природног прираштаја. Уколико је вредност виталног индекса већа од 100% природни прираштај се сматра рационалним. Витални индекс у Општини Бач у 2020. години је био **39,7%** и указује да је природни прираштај мање рационалан у односу на витални индекс у Јужнобачком округу и Војводини (табела бр. 13).

Табела бр. 13 Витални индекс у 2020. години

Територија	Витални индекс (%)
Бач	39,7
Јужнобачки округ	72,9
Војводина	54,7

Извор: База података Републичког завод за статистику

2.5. ЗАКЉУЧЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ

У Бачу је у 2020. години закључено 35 бракова, а **стопа нупцијалитета** (број склопљених бракова на 1000 становника) је износила **2,7‰**. Исте године је разведено 10 бракова, а **стопа диворцијалитета** (број разведених бракова на 1000 становника) је износила **0,8‰**. **Стопа разведених на 1000 закључених бракова** је износила **285,7‰** што значи да се сваки четврти брак завршио разводом (табела бр. 14).

Табела бр. 14 Стопе склопљених и разведених бракова у 2020. години

Територија	Стопа склопљених бракова (‰)	Стопа разведених бракова (‰)	Стопа разведених на 1000 склопљених бракова (‰)
Бач	2,7	0,8	285,7
Јужнобачки округ	4,0	1,4	359,4
Војводина	3,6	1,5	417,3

Извор: База података Републичког завод за статистику

3. ЗДРАВСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЉИ

3.1. МОРБИДИТЕТ

3.1.1 ВАНБОЛНИЧКИ МОРБИДИТЕТ

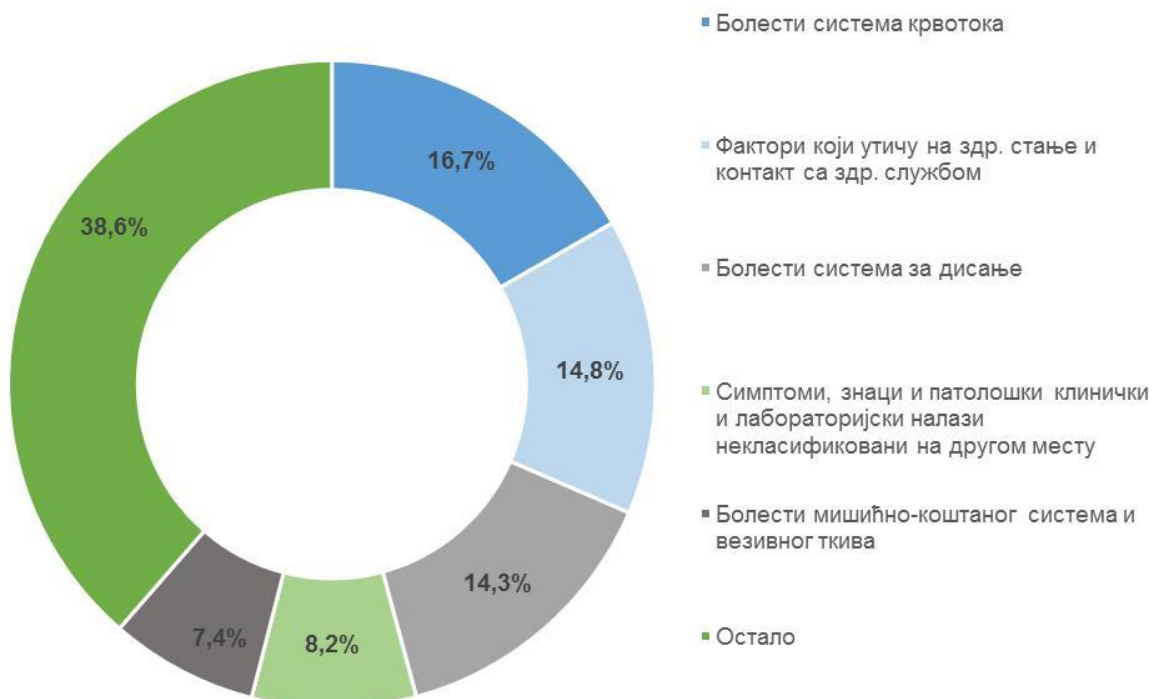
3.1.1.1 СЛУЖБА ОПШТЕ МЕДИЦИНЕ

У здравственој заштити одраслог становништва, током 2020. године, укупан број регистрованих обољења је износио 19.622. Најчешћи разлози посете одраслог становништва изабраном лекару су болести система крвотока (16,7%), фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом (14,8%), болести система за дисање (14,3%), симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази неklasификовани на другом месту (8,2%) и болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (7,4%) (графикон бр. 8, табела бр. 15).

Прва на лествици водећих дијагноза у укупном морбидитету је повишен крвни притисак (12,3%), затим особе у контакту са здравственом службом ради прегледа и испитивања (7,1%), остали симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (6,5%), као и акутно запаљење ждрела и крајника (5,5%) (табела бр. 16).

Графикон

бр. 8 Водеће групе болести у здравственој заштити одраслог становништва у Општини Бач у 2020. години

Табела бр. 15 Водеће дијагнозе унутар групе болести у здравственој заштити одраслог становништва у Општини Бач у 2020. години

ГРУПА БОЛЕСТИ		Број	%
Болести система крвотока		3.268	100,0
1	Повишен крвни притисак	2.420	74,1
2	Поремећаји спроводног система срца и аритмије срца	249	7,6
3	Друге исхемијске болести срца	140	4,3
4	Остало	459	14,0
Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом		2.900	100,0
1	Особе у контакту са здравственом службом ради прегледа и испитивања	1.399	48,2
2	Остале особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима	987	34,0
3	Особе у здравственим службама из других разлога	484	16,7
4	Остало	30	1,0
Болести ситема за дисање		2.811	100,0
1	Акутно запаљење ждрела и крајника	1.079	38,4
2	Остале акутне инфекције горњег дела система за дисање	767	27,3
3	Акутно запаљење душница и крајњих огранака душница	332	11,8
4	Остало	633	22,5
Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази неklasификовани на другом месту		1.613	100,0
1	Остали симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	1.281	79,4
2	Бол у трбуху и карлици	243	15,1
3	Грозница непознатог порекла	77	4,8
4	Остало	12	0,7
Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива		1.456	100,0
1	Остала обољења кичме	971	66,7
2	Болести меког ткива	148	10,2
3	Артрозе-дегенеративна обољења зглобова	122	8,4
4	Остало	215	14,7

Табела бр. 16 Водеће дијагнозе у здравственој заштити одраслог становништва у Општини Бач у 2020. години

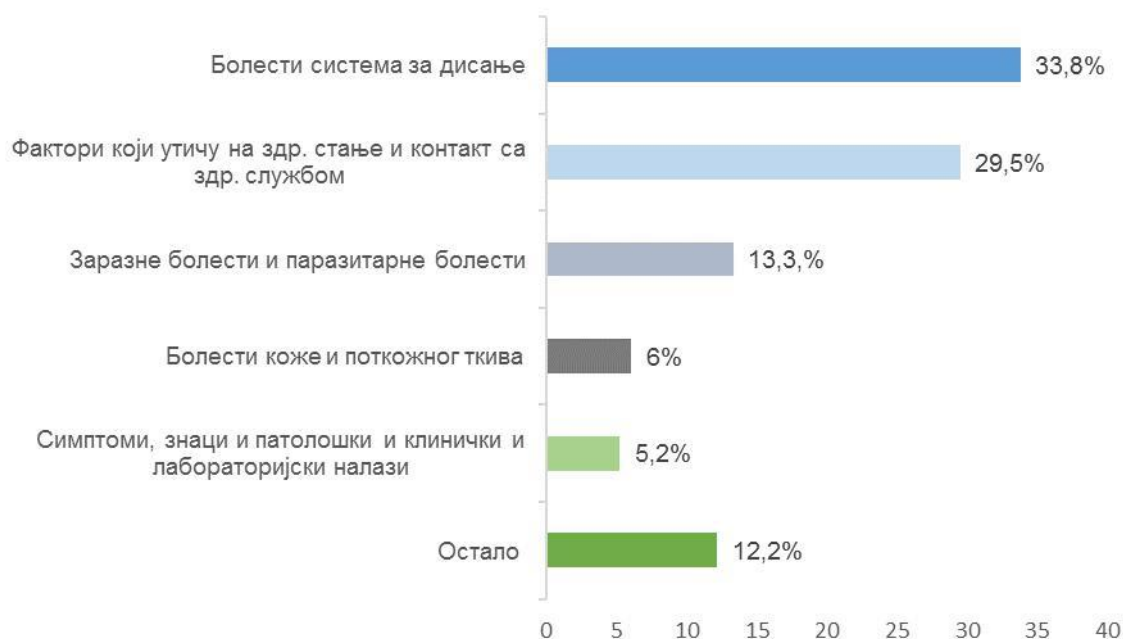
Р.бр.	ДИЈАГНОЗА	Број	%
1	Повишен крвни притисак	2.420	12,3
2	Особе у контакту са здравственом службом ради прегледа и испитивања	1.399	7,1
3	Остали симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	1.281	6,5
4	Акутно запаљење ждрела и крајника	1.079	5,5
5	Остале особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима	987	5,0
6	Остало	12.456	63,5
	Укупно	19.622	100,0

3.1.1.2 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

Током 2020. године у здравственој заштити деце предшколског узраста (0-6 година) регистровано је 2.989 обољења. Болести система за дисање (33,8%) и заразне и паразитарне болести (13,3%) чине скоро половину укупног броја регистрованих болести у морбидитету предшколске деце (графикон бр. 9, табела бр. 17).

Лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања (15,0%), акутно запаљење ждрела и крајника (13,6%), особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима (13,5%) и инфекције горњих респираторних путева (11,9%) су најраширеније дијагнозе код деце овог узраста (табела бр. 18).

Графикон бр. 9 Водеће групе болести у здравственој заштити деце предшколског узраста у Општини Бач у 2020. години

Табела бр. 17 Водеће дијагнозе унутар групе болести у здравственој заштити деце предшколског узраста у Општини Бач у 2020. години

ГРУПА БОЛЕСТИ		Број	%
Болести система за дисање		1.011	100,0
1	Акутно запаљење ждрела и крајника	408	40,4
2	Инфекције горњих респираторних путева	355	35,1
3	Акутни бронхитис и бронхиолитис	111	11,0
4	Остало	137	13,5
Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом		883	100,0
1	Лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања	449	50,8
2	Особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима	404	45,8
3	Лица у здравственим службама из других разлога	24	2,7
4	Остало	6	0,7
Заразне болести и паразитарне болести		397	100,0
1	Друге вирусне болести	310	78,1
2	Друге заразне болести	37	9,3
3	Микозе-гљивична обољења	19	4,8
4	Остало	31	7,8
Болести коже и поткожног ткива		179	100,0
1	Друге болести коже и поткожног ткива	106	59,2
2	Инфекције коже и поткожног ткива	73	40,8
Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази		156	100,0
1	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази	88	56,4
2	Грозница непознатог узрока	44	28,2
3	Бол у трбуху и карлици	24	15,4

Табела бр. 18 Водеће дијагнозе у здравственој заштити деце предшколског узраста у Општини Бач у 2020. години

Р.бр.	ДИЈАГНОЗА	Број	%
1	Лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања	449	15,0
2	Акутно запаљење ждрела и крајника	408	13,6
3	Особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима	404	13,5
4	Инфекције горњих респираторних путева	355	11,9
5	Друге вирусне болести	310	10,4
6	Остало	1.063	35,6
	Укупно	2.989	100,0

3.1.1.3 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ШКОЛСКЕ ДЕЦЕ

У здравственој заштити деце школског узраста, односно деце старости од 7 до 18 година регистровано је 3.058 обољења. Највећи удео у регистрованом морбидитету чини група болести система за дисање (35,5%), фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом (16,2%) и заразне болести и паразитарне болести (13,7%). Посебан значај у овој категорији имају повреде, тровања и последице деловања спољних фактора које су на петом месту међу водећим групама болести деце школског узраста (5,7%) (графикон бр. 10, табела бр. 19).

Водеће дијагнозе у морбидитету школске деце су: акутно запаљење ждрела и крајника (16,6%), лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања (15,0%), друге вирусне болести (10,6%) и инфекције горњих респираторних путева (9,9%) (табела бр. 20).

Графикон бр. 10 Водеће групе болести у здравственој заштити школске деце у Општини Бач у 2020. години

Табела бр. 19 Водеће дијагнозе унутар групе болести у здравственој заштити школске деце у Општини Бач у 2020. години

ГРУПА БОЛЕСТИ		Број	%
Болести система за дисање		1.087	100,0
1	Акутно запаљење ждрела и крајника	509	46,8
2	Инфекције горњих респираторних путева	302	27,8
3	Инфлуенца – вирус грипа	90	8,3
4	Остало	186	17,1
Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом		495	100,0
1	Лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања	459	92,7
2	Остале особе са потенцијалним ризицима по здравље повезаним са заразним болестима	25	5,1
3	Особе у здравственим службама из других разлога	9	1,8
4	Остало	2	0,4
Заразне и паразитарне болести		420	100,0
1	Друге вирусне болести	323	76,9
2	Друге заразне болести	61	14,5
3	Микозе - гљивична обољења	18	4,3
4	Остало	18	4,3
Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази неklasификовани на другом месту		255	100,0
1	Остали симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	152	59,6
2	Бол у трбуху и карлици	81	31,8
3	Грозница непознатог порекла	22	8,6
4	Остало	0	0,0
Повреде, тровања и остале последице спољашњег узрока		173	100,0
1	Друге одређене, неодређене и вишеструке повреде	108	62,4
2	Одређена и вишеструка ишчашења, уганућа и истегнућа	21	12,1
3	Преломи дугих костију удова	15	8,7
4	Остало	29	16,8

Табела бр. 20

Водеће дијагнозе у здравственој заштити школске деце у Општини Бач у 2020. години

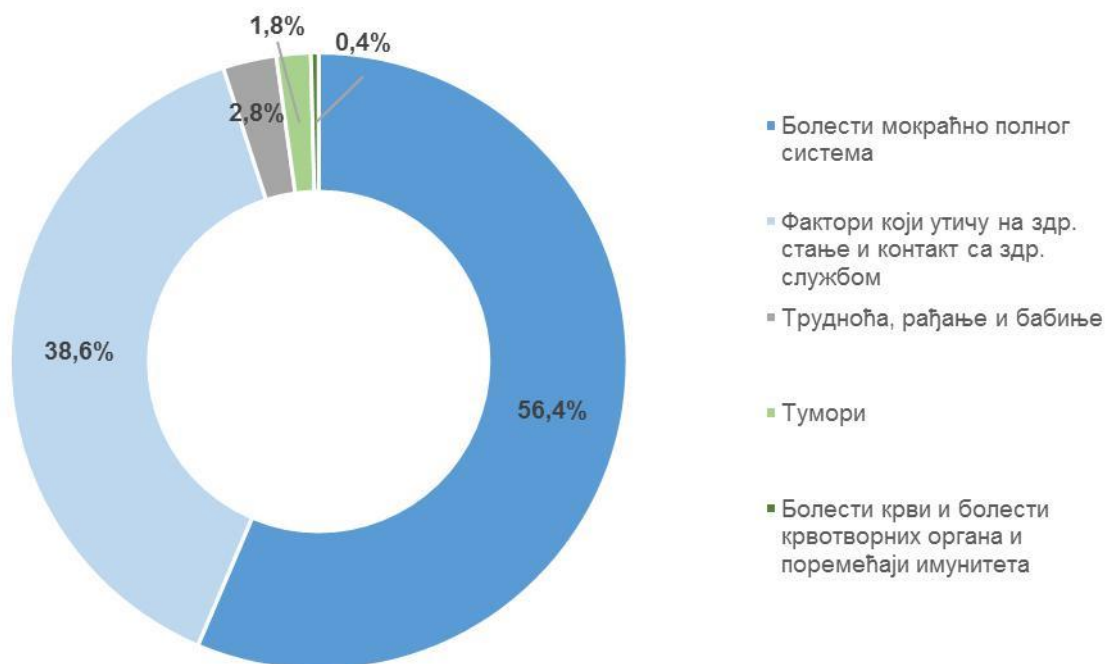
Р.бр.	ДИЈАГНОЗА	Број	%
1	Акутно запаљење ждрела и крајника	509	16,6
2	Лица која траже здравствене услуге ради прегледа и испитивања	459	15,0
3	Друге вирусне болести	323	10,6
4	Инфекције горњих респираторних путева	302	9,9
5	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази	152	4,9
6	Остало	1.313	42,9
	Укупно	3.058	100,0

3.1.1.4 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЖЕНА

У здравственој заштити жена регистровано је 1.473 обољења. Болести мокраћно-полног система чине нешто више од половине укупно регистрованог морбидитета. Посебан значај има група тумора, у оквиру којих доминирају тумори глатког мишића материце (44,4%) и злоћудни тумори дојке (14,8%) (графикон бр. 11, табела бр. 21).

Водећа дијагноза у укупном морбидитету је запаљење јајовода и запаљење јајника (42,3%), затим особе у контакту са здравственом службом ради прегледа и испитивања (26,0%), антенатални скрининг и друге контроле трудноће (9,4%), остали запаљенски поремећаји мале карлице (3,9%) и запаљење мокраћне бешике (3,0%) (табела бр. 22).

Графикон бр. 11 Водеће групе болести у здравственој заштити жена у Општини Бач у 2020. години

Табела бр. 21 Водеће дијагнозе унутар групе болести у здравственој заштити жена у Општини Бач у 2020. години

ГРУПА БОЛЕСТИ		Број	%
Болести мокраћно-полног система		831	100,0
1	Запаљење јајовода и запаљење јајника	623	75,0
2	Остали запаљенски поремећаји мале карлице код жена	58	7,0
3	Запаљење мокраћне бешике	44	5,3
4	Остало	106	12,8
Фактори који утичу на здр. стање и контакт са здр. службом		586	100,0
1	Особе у контакту са здр. службом ради прегледа и испитивања	383	65,4
2	Аntenатални скрининг и друге контроле трудноће	139	23,7
3	Нега и преглед после порођаја	24	4,1
4	Остало	22	3,8
Трудноћа, рађање и бабиње		41	100,0
1	Остале компликације трудноће и порођаја	32	78,0
2	Спонтани побачај	2	4,9
3	Медицински побачај	2	4,9
4	Остало	5	12,2
Тумори		27	100,0
1	Тумор глатког мишића материце	12	44,4
2	Злоћудни тумор дојке	4	14,8
3	Доброћудни тумори, други тумори „ин ситу“ и тумори неодређене или непознате природе	4	14,8
4	Остало	7	25,9
Болести крви и болести крвотворних органа и поремећаји имунитета		6	100,0
1	Слабокрвност узрокована недостатком гвожђа	6	100,0

Табела бр. 22 Водеће дијагнозе у здравственој заштити жена у Општини Бач у 2020. години

Р.бр.	ДИЈАГНОЗА	Број	%
1	Запаљење јајовода и запаљење јајника	623	42,3
2	Особе у контакту са здр. службом ради прегледа и испитивања	383	26,0
3	Аntenатални скрининг и друге контроле трудноће	139	9,4
4	Остали запаљенски поремећаји мале карлице код жена	58	3,9
5	Запаљење мокраћне бешике	44	3,0
6	Остало	226	15,3
Укупно		1.473	100,0

3.2 ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ

У Општини Бач, примарну здравствену заштиту за 12.353 становника обезбеђује Дом здравља Бач, док више нивое здравствене заштите становништву Бача обезбеђују: Клинички центар Војводине, Институт за кардиоваскуларне болести Војводине, Институт за онкологију Војводине, Институт за плућне болести Војводине, Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Специјална болница за реуматске болести Нови Сад, Војна болница Нови Сад, Завод за трансфузију крви Војводине, Завод за антирабичну заштиту, Клиника за стоматологију Војводине и Институт за јавно здравље Војводине. Ове установе обезбеђују здравствену заштиту како становништву Општине Бач, тако и становништву Јужнобачког округа и Војводине.

У Дому здравља Бач на дан 31.12.2020. запослено је укупно 64 радника финансираних из средстава обавезног здравственог осигурања, од тога 14 доктора медицине, 3 доктора стоматологије, 1 фармацеут, 21 медицинска сестара-техничара, 2 лабораторијских техничара, 2 физиотерапеутска техничара, 1 радиолошки техничар, 3 стоматолошке сестре-техничара, 6 административних радника, 6 техничких и 5 помоћних радника.

3.2.1. РАД И КОРИШЋЕЊЕ ВАНБОЛНИЧКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

У анализи коришћења ванболничке здравствене заштите одабрани параметри за евалуацију процењивани су у односу на стандарде дате у Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе („Службени гласник Републике Србије” бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018). У анализи су коришћене и препоруке Уредбе о националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине („Службени гласник Републике Србије” бр. 28/09).

3.2.2 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ОДРАСЛОГ СТАНОВНИШТВА

Служба опште медицине Дома здравља Бач пружа примарну здравствену заштиту за 10.292 одраслих становника. У 2020. години, у овој служби је било запослено 5 лекара и 9 здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом, чиме је постигнута покривеност од једног лекара на просечно 2.058 становника Бача, што је неповољније од норматива Правилника (норматив - један лекар на 1.600 становника). Укупан број посета у овој служби износио је 41.360 (у 2019. је износио 52.182). Просечан број посета по одраслом становнику износио је 4. Сваки лекар у служби имао је просечно 39 посета на дан (норматив - 35 посета на дан) (табела бр. 23).

Табела бр. 23 Кадрови и посете у здравственој заштити одраслог становништва у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број одраслих становника (19 и више година)	10.292
Број лекара	5
Број здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом	9
Укупан број свих посета код лекара	41.360
Посете ради превентивних прегледа	122
Посете ради лечења	41.238
Број дијагностичко-терапијских услуга	23.321
Број посета код лекара на 1 одраслог становника	4,0
Број становника на 1 лекара	2.058
Број сестара на 1 лекара	1,8
Просечан број посета код лекара у току дана*	39

* Рачунато на 210 радних дана у току године

3.2.3 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ И ШКОЛСКОГ УЗРАСТА

У Дому здравља Бач запослен је само 1 педијатар који пружа здравствену заштиту деци и предшколског и школског узраста, стога је у анализи као би се што реалније приказала обезбеђеност и оптерећење приказан као 0,5 лекара у здравственој заштити деце предшколског и 0,5 лекара у здравственој заштити деце школског узраста. На овај начин је постигнута покривеност од једног лекара на 1.400 деце предшколског узраста (норматив - један лекар на 850 деце) и једног лекара на 2.722 деце школског узраста (норматив - један лекар на 1.500 школске деце). Просечан број посета по предшколском детету износио је 4,5 а по школском детету 1,7. Обзиром да је укупан број посета у здравственој заштити предшколске и школске деце износио 5.486 посета (у 2019. је износио 9.437), оптерећеност јединог лекара у овој служби је износила 26 посета на дан (норматив - 30 посета на дан) (табеле бр. 24 и 25).

Табела бр. 24 Кадрови и посете у здравственој заштити деце предшколског узраста у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број деце од 0 до 6 година	700
Број лекара	0,5
Број здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом	1
Укупан број посета код лекара	3.135
Укупан број превентивних посета	773
Посете код лекара ради лечења	2.362
Број дијагностичко-терапијских услуга	211
Просечан број посета код лекара на 1 дете	4,5
Број деце на 1 лекара	1.400
Број сестара на 1 лекара	2
Просечан број посета код лекара у току дана*	30

* Рачунато на 210 радних дана у току годин

Табела бр. 25 Кадрови и посете у здравственој заштити школске деце у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број деце од 7 до 18 година	1.361
Број лекара	0,5
Број здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом	1
Укупан број посета код лекара	2.351
Укупан број превентивних посета	7
Посете код лекара ради лечења	2.344
Број дијагностичко-терапијских услуга	345
Просечан број посета код лекара на 1 дете	1,7
Број деце на 1 лекара	2.722
Број сестара на 1 лекара	2
Просечан број посета код лекара у току дана*	22

* Рачунато на 210 радних дана у току године

3.2.4 ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЖЕНА

Здравствену заштиту женама старости 15 година и више у Дому здравља Бач, пружа 1 специјалиста гинекологије и акушерства и 1 медицинска сестра - техничар са средњом стручном спремом, при чему 1 лекар обезбеђује здравствену заштиту за 5.615 жена (норматив - један гинеколог на 6.500 жена). Укупан број посета у овој служби износио је 3.458 (у 2019 је износио 4.520). Просечан број посета код гинеколога, на једну жену износи 0,6 што значи да је током 2020. године у просеку свака друга жена старости 15 година и више, била на гинеколошком прегледу. Дневна оптерећеност по гинекологу износила је 16 посета на дан (норматив - 30 посета на дан) (табела бр. 26).

Табела бр. 26 Кадрови и посете у здравственој заштити жена у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број жена 15 и више година	5.615
Број лекара	1
Број здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом	1
Укупан број посета код лекара	3.458
Укупан број превентивних посета	1.696
Посете код лекара ради лечења	1.762
Број дијагностичко-терапијских услуга	591
Просечан број посета код лекара на 1 жену	0,6
Број жена на 1 лекара	5.615
Број сестара на 1 лекара	1
Просечан број посета код лекара у току дана*	16

*

Рачунато на 210 радних дана у току године

3.2.5 ХИТНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЋ

Током 2020. године у хитној медицинској помоћи било је запослено 2 лекара, 4 медицинских сестара - техничара са вишом и средњом стручном спремом и 4 возача. Са 2 лекара постигнута је покривеност од једног лекара на просечно 6.176 становника (норматив - један лекар на 6.000 становника) (табела бр. 27). Укупан број посета у овој служби износио је 1.435 (у 2019 је износио 1.460).

Табела бр. 27 Кадрови и посете у хитној медицинској помоћи у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број становника територије коју покрива служба ХМП	12.353
Број лекара	2
Број здравствених радника са вишом и средњом стручном спремом	4
Број возача	4
Укупан број посета код лекара	1.435
Број дијагностичко-терапијских услуга	1.598
Просечан број посета код лекара на 1 особу	0,1
Број становника на 1 лекара	6.176
Број сестара на 1 лекара	2
Просечан број посета код лекара у току дана*	3,4

* Рачунато на 210 радних дана у току године

3.2.6 ПОЛИВАЛЕНТНА ПАТРОНАЖА

У Дому здравља Бач услуге поливалентне патронаже пружају 3 медицинске сестре - техничари, 2 са вишом и 1 са средњом стручном спремом.

На једну патронажну сестру долази 4.118 становника, што је мање у односу на норматив Правилника (норматив - 5.000 становника на једну вишу медицинску сестру). Укупан број посета у овој служби износио је 1.293 (у 2019 је износио 1.130). Годишња оптерећеност по медицинској сестри - техничару је 431 посета или 2,1 посете на дан (норматив - 7 посета на дан). Патронажним посетама обухваћене су труднице, новорођенчад, одојчад, стари 65 и више година, хронични болесници и домаћинства (табела бр. 28).

Табела бр. 28 Кадрови и посете у поливалентној патронажи у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број становника	12.353
Број здравствених радника са вишом стручном спремом	1
Број здравствених радника са средњом стручном спремом	2
Укупан број посета	1.293
Број посета новорођенчету и породиљи	445
Број посета породици	848
Просечан број посета сестре на 1 особу	0,1
Број становника на 1 сестру	4.118
Укупан број посета на 1 сестру	431
Просечан број посета сестре у току дана*	2,1

*

Рачунато на 210 радних дана у току године

3.2.7 СТОМАТОЛОШКА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

У стоматолошкој здравственој заштити, у 2020 години, радило је 3 стоматолога и 3 стоматолошких сестара-техничара, при чему је на једног стоматолога долазило 4.118 становника свих популационих категорија (норматив - у општој стоматологији један доктор стоматологије на 10.000 одраслих становника, а у дечијој и превентивној стоматологији један доктор стоматологије на 1.500 деце до 18 година старости). Укупан број посета у овој служби износио је 782 (у 2019 је износио 1.912). Сваки стоматолог је просечно остварио 1,2 посете на дан (норматив - у дечијој и превентивној стоматологији 12 посета на дан, а у општој стоматологији 15 посета на дан по стоматологу) (табела бр. 29).

Табела бр. 29 Кадрови и посете у стоматолошкој здравственој заштити у Општини Бач у 2020. години

ПОКАЗАТЕЉ	Број
Број становника	12.353
Број доктора стоматологије	3
Број стоматолошких сестара-техничара	3
Број зубних техничара	0
Укупан број посета	782
Укупан број услуга	3.828
Број становника на 1 стоматолога	4.118
Укупан број посета на 1 стоматолога	391
Просечан број посета код стоматолога у току дана*	1,2

3.2.8 СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА СЛУЖБА

Специјалистичка служба на нивоу примарне здравствене заштите у Општини Бач обезбеђује се у Дому здравља Бач.

- оквиру специјалистичке службе пружају се услуге из области интерне медицине, пнеумофтизиологије, физикалне медицине и рехабилитације и РТГ дијагностике.
- оквиру специјалистичких служби радило је укупно 2 лекара специјалиста и то
- пнеумофтизиолошкој здравственој заштити и у РТГ дијагностици. Број посета на 1 лекара специјалисту пнеумофтизиологије је био 7 посета на дан, а у РТГ дијагностици 1 радиолог имао просечно 10 услуга на дан (табела бр. 30).

Табела бр. 30 Кадрови и посете у специјалистичкој служби ванболничке здравствене заштите у Општини Бач у 2020. години

Специјалистичке службе	Укупан број лекара	Број лекара специјалиста	Број здравств. радника са вишом и средњом стручном спремом	Укупан број посета код лекара	Број дијагностичко - терапијских услуга	Просечан број посета код лекара у току дана*	Број сестара на 1 лекара
Интерна медицина	0	0	1	0	662	0	0
Пнеумофтизиологија	1	1	1	1.474	123	7	1
Физик. мед. и рехабил.	0	0	2	0	6.620	0	0
РТГ дијагностика	1	1	1	0	2.109	10	1

* Рачунато на 210 радних дана у току године

3.3 ОСТВАРИВАЊЕ ПРЕВЕНТИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

У оквиру праћења остваривања превентивне здравствене заштите у Дому здравља Бач прати се остваривање превентивних прегледа одојчади, предшколске и школске деце, жена и одраслог становништва.

Чланом 133 Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС“, број 25/2019), прописано је да Републички фонд за здравствено осигурање за сваку календарску годину доноси општи акт којим уређује садржај, обим и стандард права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања.

На основу наведеног законског овлашћења, Републички фонд за здравствено осигурање је донео, *Правилник о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину* („Сл. гласник РС“, 13/2020), којим се регулишу поступци и методи дијагностике, лечења и рехабилитације ради спречавања, сузбијања, раног откривања и лечења болести, повреда и других поремећаја здравља, а који су обухваћени обавезним здравственим осигурањем.

У складу са тим, одабрани су параметри за евалуацију остваривања превентивне здравствене заштите и анализирано је остваривање превентивних услуга у Бачу у 2020. години у односу на стандарде дате у Правилнику (табела бр. 31).

Патронажним посетама један пут у току трудноће обухваћено је 97,5% трудница. Свака породиља и новорођенче остварили су просечно по 5,6 посета патронажне сестре, што је у складу са нормативима Правилника (норматив - 5 посета породиљи и новорођенчету), док је просечно остварено само 1,6 посета по одојчету (Правилник налаже 2 посете патронажне сестре код све деце у одојчадском узрасту).

Превентивним прегледима код педијатра остварено је просечно 4,5 превентивних прегледа одојчади (норматив - 6 прегледа одојчади). Превентивни прегледи деце у 2. години живота остварени су са обухватом од око 80%, у 4. години са 12,1%, а у 6. години живота реализовани су са обухватом од 88,7%.

Превентивним прегледима обухваћено је само 0,9% ученика основне школе, док код ученика средње школе превентивни прегледи нису ни рађени (норматив - 95%).

Превентивним гинеколошким прегледима обухваћено је само 7,1% жена старијих од 15 година. Свака трудница је имала просечно 7,4 превентивних прегледа (норматив - 5 прегледа трудница) и просечно 6,2 ултразвучна прегледа (норматив - 4 ултразвучна прегледа трудница) што је нешто више од норматива. Превентивним прегледима породиља након 6 недеља обухваћено је 15,0%, а након 6 месеци 2,5% породиља.

Обухват превентивним прегледима износио је 0,9% код становништва старости 19-34 година (норматив - 20% особа старости 19-34 године), као и код становништва старијег од 35 година (норматив - 50% особа старости 35 и више година), што је значајно је мање од прописаног (табела бр. 31).

Табела бр. 31 Остваривање превентивне здравствене заштите у Општини Бач у 2020. години

Назив услуге	Групација становништва	Број одговарајуће групације становништва	Број посета по становнику према садржају и обиму превентивних мера у ПЗЗ	Остварење		
				Број услуга	Број посета по становнику	Обухват (%)
Патронажне посете групацијама становништва	трудница	80	1	78	0,9	97,5
	породиља и новорођено дете	80	5	445	5,6	100,0
	одојче	97	2	151	1,6	77,8
Превентивни преглед	одојче	97	6	436	4,5	74,9
	2. година живота (13-15 месеци)	101	1	82	0,8	81,2
	2. година живота (18-24 месеца)	101	1	81	0,8	80,2
	4. година живота	91	1	11	0,1	12,1
	6/7 година живота, пред полазак у школу	115	1	102	0,9	88,7
Превентивни преглед	ученика I, III, V и VII разреда основне школе	451	1	4	0,008	0,9
	ученика I и III разреда средње школе	233	1	0	0	0,0
Превентивни преглед	трудница	80	5	590	7,4	100,0
Ултразвучни преглед	трудница	80	4	500	6,2	100,0
Превентивни преглед	жена после порођаја (након 6 недеља)	80	1	12	0,15	15,0
	жена после порођаја (након 6 месеци)	80	1	2	0,025	2,5
Превентивни гинеколошки преглед	жена 15 и више година	5615	1	396	0,07	7,1
Превентивни преглед одраслог становништва	19 - 34 године	2211	1 у 5 година (потребан обухват 20% циљане популације)	19	0,0085	0,9
	35 и више година	8081	1 у 2 године (потребан обухват 50% циљане популације)	72	0,0089	0,9

У оквиру превентивне здравствене заштите у 2020. години, у Дому здравља Бач спроведени су скрининг прегледи на: карцином грлића материце, на депресију и рано откривање кардиоваскуларног ризика.

Скрининг је превентивна процедура раног откривања болести, односно проналажење потенцијално оболелих у што ранијој фази, која је најчешће без симптома, са циљем благовременог лечења и спречавања даљег развоја болести.

У току 2020. године обухват скрининг прегледима који су рађени је био значајно мањи у односу на планирани за предвиђене категорије становништва, док скрининзи дијабетес, на карцином дојке и карцином дебелог црева нису ни рађени (табела бр.32).

Табела бр. 32 Обухват скрининга на карцином и хронична обољења у односу на планирани обухват, Општина Бач 2020. година

Назив услуге	Групација становништва	Број одговарајуће групације становништва	Планирани	Остварење		
			обухват* (%)	Број услуга	Број посета по становнику	Остварени обухват (%)
Скрининг на карцином грлића материце	жене 25-64 година	3232	33,3	136	0,04	4,2
Скрининг на карцином дојке	жене 50-69 година	1909	50,0	0	0	0
Скрининг на карцином дебелог црева	одрасло становништво 50-74 године	4443	50,0	0	0	0
Скрининг на дијабетес тип 2	одрасло становништво 45 и више година	6592	33,3	0	0	0
Скрининг на депресију	одрасло становништво 19 и више година	10292	100,0	16	0,0015	0,2
Скрининг на рано откривање кардиоваскуларног ризика	мушкарци 35-69 година и жене 45-69 година	5362	20,0	6	0,001	0,1

Планирани обухват према „Правилнику о садржају и обиму права на здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања и о партиципацији за 2020. годину“ (Сл. Гласник РС, бр. 13/20).

3.4. ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Концепт промоције здравља подразумева процес оспособљавања људи да повећају контролу над својим здрављем и тако га унапреде, то је комбинација здравственог васпитања и других организационих, политичких и економских програма дизајнираних да потпомогну промене у понашању и животној средини које воде здрављу. Активности промоције здравља се одвијају у оквиру Програма од општег интереса Министарства здравља Републике Србије и промотивно-превентивних програма јавноздравствене заштите који доприносе очувању и унапређењу здравља становништва, посебно вулнерабилних категорија. Такође, активности промоције здравља спроводе се у областима деловања јавног здравља, у оквиру посебних програма из области јавног здравља и од интереса за становништво на територији аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе (према Закону о јавном здрављу „Службени гласник РС“ бр. 15/2016; члан 14, став 1 и члан 19, став 1, тачка 1).

Активности промоције здравља на територији општине Бач

Здравствена установа на примарном нивоу – Дом здравља Бач реализује активности промоције здравља у заједници усмерене на детерминанте здравља, као и на основу индикатора здравственог стања, најзначајнијих здравствених проблема становништва, заступљености фактора ризика и потреба појединих популационих група.

Један од циљева Дома здравља Бач је унапређење превентивних здравствених услуга и промоција здравих стилова живота како би заједно са становништвом Општине одговорили на животне и здравствене изазове на најбољи могући начин и постигли крајњи циљ свих активности – унапређење здравља становништва Општине Бач.

Запослени у службама дома здравља у свом свакодневном раду са пацијентима баве се здравственим васпитањем и пружају савете у вези са превенцијом болести и унапређењем здравља. Такав рад је посебно наглашен у раду Одсека за поливалентну патронажу.

Здравствено васпитање

У Дому здравља Бач здравствено-васпитне активности се спроводе путем индивидуалних саветовања и групних облика здравствено-васпитног рада (предавања, креативне радионице, организациони састанци и здравствене изложбе).

У току 2019. године у Дому здравља Бач спроведено је 10 индивидуалних здравствено-васпитних активности док је групним здравствено-васпитним радом (6 предавања и 7 креативних радионица) обухваћено 322 особе. У 2020. години број индивидуалних активности (14) је нешто већи док су групне (3) здравствено-васпитне активности далеко мање у односу на 2019. годину због пандемије обољења COVID-19.

Здравствено-васпитне услуге запослени у Дому здравља Бач пружају становништву у оквиру свих служби.

Едукативни семинари и организациони састанци

У току 2019. године у организацији Дома здравља Бач одржано је 5 организационих састанака поводом планирања активности из области промоције здравља на територији Општине Бач, што је више у односу на 2020. годину (2).

Запослени у Дому здравља Бач у 2019. години били су и организатори и учесници едукација (предавања).

У организацији Дома здравља Бач током 2019. године спроведено је 6 едукација (предавања) којима је обухваћено 192 учесника (здравствени и просветни радници – васпитачи, учитељи, наставници, радно-активно становништво, стари, труднице, деца и млади), за разлику од 2020. године када су одржане само 3 едукације којима је обухваћено 23 учесника због пандемије обољења COVID-19.

У току 2019. године 1 здравствени радник (лекар) Дома здравља Бач присуствовао је на једној континуираној едукацији у организацији Института за јавно здравље Војводине „Квалитет здравствене заштите у здравственим установама које обављају делатност на примарном нивоу здравствене заштите – искуства и изазови“ одржаној 25. новембра 2019. године.

У току 2020. године није било присутних здравствених радника Дома здравља Бач на континуираним едукацијама у организацији Института за јавно здравље Војводине.

Обележавање значајних датума према Календару јавног здравља

Здравствено-промотивне кампање на територији Општине Бач имале су за циљ подизање нивоа свести и информисање заједнице о одређеном здравственом проблему, мотивацију и утицај на промену понашања и стицање вештина, унапређење развоја партнерства и стимулисање акција у заједници.

У оквиру обележавања значајних датума из „календара јавног здравља“ у току 2019. године организоване су ликовне изложбе, едукације, медијске активности и дистрибуирана здравствено-васпитна средства добијена од Института за јавно здравље Војводине, за разлику од 2020. године када су ове активности остварене у значајно мањој мери због пандемије COVID-19 (изузев поделе здравствено-васпитног и едукативног материјала). Остварене активности спроведене су у партнерству са Предшколском установом „Колибри“ Бач, 2 основне школе („Вук Караџић“ из Бача и „Алекса Шантић“ из Вајске), Пољопривредном школом - Бач, Црвеним крстом, Удружењем пензионера и Удружењем за борбу против шећерне болести. У току 2019. године спроведено је 7 здравствено-промотивних кампања (3 од 6 обавезних кампања из Програма промоције здравља у оквиру Програма од општег интереса Министарства здравља Републике Србије и 4 додатне).

Кампање у оквиру Програма од општег интереса Министарства здравља Републике Србије:

- 31. мај, Светски дан без дувана
- 29. септембар, Светски дан срца
- Национална недеља подршке дојењу, 28. септембар – 4. октобар

Остале кампање:

- Европска недеља превенције рака грлића материце,
- 22 - 28. јануар 1. октобар,
- Светски дан старих 15. октобар, Светски дан чистих руку
- 14. новембар, Светски дан борбе против шећерне болести.

У току 2020. године спроведене су активности само поводом 3 кампање из „календара јавног здравља“ због пандемије COVID-19.

У оквиру обележавања значајних датума из „календара јавног здравља“ постављене су 2 здравствено-васпитне изложбе у 2019. години, док их у току 2020. године није било због пандемије COVID-19.

Сарадња са медијима

На територији Општине Бач у оквиру активности из области промоције здравља, остварени су само радио прилози (локални). Све медијске активности остварене су у оквиру спровођења здравствено-промотивних кампања из Календара јавног здравља.

4. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

4.1. ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР

Праћење и анализа епидемиолошке ситуације заразних болести у АП Војводини обавља се у Институту за јавно здравље Војводине, у Центру за контролу и превенцију болести, на основу података који се прикупљају из окружних завода за јавно здравље на територији АП Војводине. За територију Јужнобачког округа, Центар за контролу и превенцију болести Института за јавно здравље Војводине, директно спроводи епидемиолошки надзор и прикупља податке од свих домова здравља, болничких и других здравствених установа, у којима се лече особе оболеле од заразних болести и које спровode дијагностику заразних болести.

На основу прикупљених, обрађених и анализираних података о регистрованим случајевима заразних болести, резултата епидемиолошког испитивања оболелих и истраживања епидемија заразних болести врши се анализа епидемиолошке ситуације, предлажу мере за спречавање заразних болести и сузбијање епидемија заразних болести.

Епидемиолошки надзор над заразним болестима у нашој земљи је регулисан законским прописима и подзаконским актима. Закон о заштити становништва од заразних болести из 2016. године донео је крупне измене у области надзора над заразним болестима. Док је претходни Закон прописивао обавезно пријављивање већег броја дијагноза без обавезне лабораторијске потврде, новим Законом са чијом се имплементацијом започело након доношења Правилника о пријављивању заразних болести 2017. године, листа заразних болести које се обавезно пријављују је значајно сужена (са 72 на 49 дијагноза) и усклађена са критеријумима (клинички, лабораторијски и епидемиолошки) који важе у земљама Европске Уније. Тиме је побољшан квалитет пријављивања, али због недоступности лабораторијске дијагностике, дошла је до изражаја значајна подрегистрација, односно непријављивање лабораторијски потврђених случајева. Додатно, до подрегистрације свих заразних болести током 2020. године довела је и актуелна епидемиолошка ситуација проузрокована пандемојом COVID -19.

4.2. ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Заразне болести су обољења изазвана микроорганизмима или њиховим токсинима, која настају као последица: директног преноса од инфицираног човека или инфициране животиње, индиректним путем преко контаминиране хране, воде, средине, ваздуха или преко биолошких вектора (инсекти, крпељи).

Спровођењем имунизације, регулисањем водоснабдевања, мерама асанације и подизањем животног стандарда, оболевање и умирање од многих класичних заразних болести је значајно смањено, а у развијеном делу света и елиминисано.

Због појаве нових и до сада непрепознатих болести, опасности њиховог импортовања из удаљених крајева света и ризика од погоршања епидемиолошке ситуације у ванредним приликама и условима глобалних климатских промена, ова група обољења и даље представља значајан јавно-здравствени проблем.

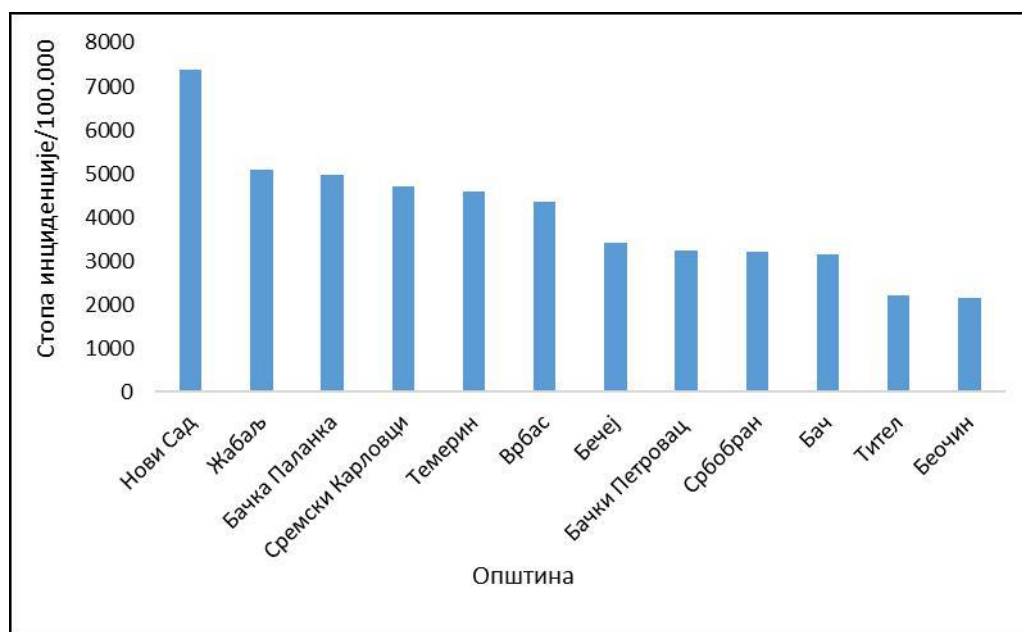
4.2.1. ИНЦИДЕНЦИЈА И МОРТАЛИТЕТ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Епидемиолошку ситуацију заразних болести на територији целе Покрајине, па и у Општини Бач у 2020. години обележило је пандемијско ширење новог корона вируса (COVID-19). Ефекти његовог присуства, поред и иначе изражене вишегодишње субрегистрације свих заразних болести, имали су директан и индиректан утицај на вишестуко смањење инциденције других заразних болести.

У 2020. години на територији Општине Бач пријављене су 454 особе оболеле од заразних болести, које подлежу обавезном пријављивању. Регистрована стопа инциденције износила је 3151,7 на 100.000 становника и скоро 27 пута је већа од стопе инциденције регистроване претходне 2019. године (118/100.000). Разлог многоструког повећања стопе инциденције је пандемија болести COVID-19. Ако се изузме ова болест, регистрована инциденција је скоро двоструко нижа него претходне године (69,4/100.000).

Општина Бач се на основу регистроване инциденције заразних болести налази на десетом месту у Јужнобачком округу (графикон бр. 12).

Графикон бр. 12 **Инциденција заразних болести у Јужнобачком округу у 2020. години на 100.000 становника**

Заразна обољења су ретко непосредни узрок смртог исхода. У 2020. години у Општини Бач нису регистровани смртни исходи од заразних болести, ако се изузме COVID-19. Подаци о умирању од болести изазване новим вирусом корона (COVID-19) још увек се достављају са терена ка Институту, те ће бити анализирани накнадно, кумулативно.

4.2.2. СТРУКТУРА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

У 2020. години, заразне болести на територији Општине Бач пријављене су само под три различите дијагнозе. Од укупно 454 регистрована случаја, 97,8% оболелих је пријављено под дијагнозом COVID-19. Учешће осталих болести у структури заразних је значајно мање, 1,3% (*Tuberculosis*) и 0,9% (*Influenza*) (табела бр.33).

Табела бр. 33 Структура заразних болести у Општини Бач 2020. године

Обољење	Број случајева	%	Инциденција/100.000
Tuberculosis	6	1,3	41,7
Influenza	4	0,9	27,8
COVID-19	444	97,8	3082,3
Укупно	454	100,0	3151,7

Респираторне заразне болести и даље су доминантне на територији АП Војводине и поред измене законске регулативе 2016. године, од када се водећа обољења у популацији (стрептококни тонзилофарингитиси, шарлах, варичела, пнеумоније) без етиолошке потврде дијагнозе више не пријављују, осим у случају епидемије.

Туберкулоза се континуирано региструје на територији Покрајине и има опадајући тренд. По учесталости оболевања налази се на другом месту пријављених заразних болести на територији Општине Бач са регистрованом инциденцијом обољења троструко нижом од оне регистроване на нивоу целе Војводине.

Епидемиолошки надзор над gripом се спроводи увидом у популациони и сентинелни надзор над обољењима сличним gripу (ОСГ) и акутним респираторним инфекцијама (АРИ), надзор над тешком акутним респираторном болешћу (ТАРБ) и акутним респираторним дистресним синдромом (АРДС), као и на основу резултата вирусолошког надзора над инфлуенцом. За разлику од других заразних болести, епидемиолошке карактеристике овог обољења се прате сезонски, од почетка октобра једне године до последње недеље месеца маја наредне године. У Општини Бач вирус инфлуенце је лабораторијски потврђен код четири особе током 2020. године.

4.2.3. ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Изузимајући епидемију болести COVID-19 која је захватила целу земљу, током 2020. године на територији Општине Бач нису регистроване епидемије других заразних болести.

4.2.4. ОБАВЕЗНА ИМУНИЗАЦИЈА

Међу свим мерама превенције заразних болести, имунизација представља најбржу, најефикаснију и најисплативију јавно-здравствену меру, која је директно утицала на смањење оболевања и умирања, као и на измену структуре заразних болести у свету. Многа обољења, која су представљала прворазредне здравствене проблеме, захваљујући систематској имунизацији становништва, данас су у развијеном делу света елиминисана или су сведена на појединачно јављање. Овом мером су постигнути значајни резултати у спречавању и сузбијању заразних болести и у нашој земљи: ерадикација дечје парализе, елиминација дифтерије и редукција оболевања и умирања од тетануса, рубеоле и паротитиса, као и спречавање тешких облика туберкулозе у најмлађем узрасту.

Савремене технолошке могућности допринеле су да се стално усавршавају постојеће и добијају нове вакцине. На тај начин повећава се и број заразних болести које се применом вакцина могу успешно спречавати и сузбијати.

Листа обавезних вакцина се стално проширује и у нашој земљи. Због значаја ове мере у контроли заразних болести, обавезне имунизације у нашој земљи су утврђене законским прописима. Важећи законски прописи укључују:

- Обавезну имунизацију лица одређеног узраста против 11 заразних болести и то: туберкулозе (BCG вакцина), великог кашља, дифтерије, тетануса (DTaP, DT, dT и TT вакцине), дечје парализе (OPV, IPV), морбила, рубеоле, паротитиса (MMR вакцина), хепатитиса Б (ХБ вакцина), инфекција изазваних бактеријом *Haemophilus influenzae* тип б (Hib вакцина) и обољења изазваних бактеријом *Streptococcus pneumoniae* (пнеумококна вакцина, са чијом применом се почело 1.4.2018. године);

- Обавезну имунизацију лица која имају познату или потенцијалну изложеност одређеним заразним болестима (имунизација против хепатитиса Б, тетануса, беснила);

- Обавезну имунизацију према клиничким индикацијама лица са одређеним обољењима или стањима која могу бити погоршана у случају појаве неких болести које се могу спречити вакцинацијом (имунизација против грипа, инфекција изазваних бактеријама *Haemophilus influenzae* тип б, *Streptococcus pneumoniae* и менингокок);

- Обавезну имунизацију лица у међународном саобраћају у циљу заштите наших грађана који одлазе у ендемска подручја и спречавања импортовања заразних болести (вакцинација против жуте грознице и других заразних болести по индикацијама).

Посебан значај у контроли заразних болести има систематска имунизација лица одређеног узраста. Успех систематске имунизације и постигнути резултати су у директној вези са дужином вакциналног периода и постигнутим обухватом популације појединим вакцинама. При томе је значајно да се обезбеди висок обухват у сваком сегменту популације.

Поред стално присутног проблема достизања безбедног обухвата миграторне популације и становништва периурбаних локалитета, у спровођењу програма обавезних имунизација у 2020. години на територији читаве Покрајине и Републике Србије, због све присутнијих антивакциналних порука у различитим медијима и нарочито негативних ефеката пандемије COVID-19 на остваривање услуга на свим нивоима здравствене заштите, порасло је учешће невакцинисане популације због неодрживања или одбијања имунизације (најчешће MMR вакцином).

4.2.4.1. СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА ОБАВЕЗНИХ ИМУНИЗАЦИЈА

Обавезна имунизација лица одређеног узраста

Спровођење планиране имунизације и надокнаду пропуштених имунизација из претходних година у 2020. години, отежавала је пре свега пандемија COVID-19.

Жељени обухват ($\geq 95\%$), на територији Општине Бач, постигнут је једино у примени BCG вакцине (96,7%), која се даје у породицишту, односно до навршених 12 месеци у надлежном дому здравља. Обухвати свим осталим вакцинама су испод жељених 95%. Обухват близу жељеног 94,7% достигнут је за вакцину против хепатитиса Б (табела бр. 34).

Најнижи обухват (86%) бележи MMR вакцина (вакцина против малих богиња, рубеоле и заушака). Агломерација невакцинисане деце представља велики епидемиолошки ризик за појаву и ширење ових заразних болести.

Табела бр. 34 Регистровани обухват обавезним имунизацијама на територији Општине Бач у 2020. години (вакцинација)

Вакцина	% вакцинисаних
DTaP/IPV/Hib	93,6
BCG (бе се же)	96,7
MMR	86,0
НВ у узрасту одојчета	94,7
Пнеумококна	93,4

Проблеми у вези са примеоимунизацијом, негативно су се одразили и на обухват појединим ревакцинама на територији Општине Бач. Обухват испод 95% забележен је за ревакцинацију комбинованом DTaP/IPV/Hib и пнеумококном вакцином. Обухвати преосталим ревакцинама су достигли максималних 100% (табела бр. 35).

Табела бр. 35 Регистровани обухват обавезним имунизацијама на територији Општине Бач у 2020. години (ревакцинација)

Вакцина	% ревакцинисаних
DTaP/IPV/Hib	81,6
DT	100,0
dT	100,0
OPV ¹	100,0
OPV ²	100,0
MMR	100,0
Пнеумококна	81,6

Обухвати појединим вакцинама по пунктовима Дома здравља Бач приказани су табеларно (табела бр. 36). Обухват имунизацијом изнад 95% за BCG вакцину регистрован је само у половини насељених места ове Општине (Бач, Бачко Ново Село и Селенча). Обухват имунизацијом изнад 95% за DTaP/IPV/Hib вакцину регистрован је такође у три насељена места (Бач, Бачко Ново Село и Плавна). Задовољавајући обухват вакцином против хепатитиса Б у узрасту одојчета, забележен је у само 67% насељених места Општине Бач. Као резултат ранијих нередовних испорука MMR вакцине, све израженије антивакциналне кампање и негативних утицаја пандемије пре свега на организацију рада на нивоу домова здравља, обухват MMR вакцином је испод жељеног у чак четири од шест насељених места ове Општине. Обухват изнад 95% пнеумококном вакцином је регистрован у само тзри насељена места (Бачко Ново Село, Плавна и Селенча).

Табела бр. 36 Регистровани обухват обавезним вакцинама лица одређеног узраста по насељеним местима на територији Општине Бач у 2020. години

Насељено место	BCG (%)	DTaP/IPV/Hib (%)	НВ узраст одојчета (%)	MMR (%)	Пнеумококна (%)
Бач	100,0	97,0	93,9	84,4	93,9
Бачко Ново Село	100,0	100,0	100,0	0,0	100,0
Бођани	83,3	83,3	83,3	100,0	66,7
Вајска	94,7	90,9	95,2	83,9	90,9
Плавна	88,9	100,0	100,0	100,0	100,0
Селенча	100,0	90,5	95,2	89,5	100,0

Постекспозициона антитетанусна заштита

Одредбама Правника о имунизацији и начину заштите лековима, прописани су разлози и начин примене анитетанусне заштите. У току 2020. године, од укупног броја повређених лица, које су се јавиле Службама дома здравља Бач након повређивања, 199 особа је било потпуно вакцинисано, односно ревакцинисано, али је од последње примљене дозе прошло више од 10 година, а 163 особе су биле или невакцинисане или непотпуно вакцинисане или нису имале доказа о вакцинацији против тетануса. Укупно су дате 624 дозе вакцине против тетануса и 41 ампула хиперимуног гамаглобулина (ХТИГ).

Имунизација против грипа

Дистрибуција вакцине против грипа за сезону 2020/2021. годину извршена је у складу са плановима здравствених установа на територији Јужнобачког округа.

До краја 2020. године на територији Општине Бач су потрошене 784 дозе вакцине против грипа.

Већа заинтересованост за имунизацију против грипа у односу на 2019. годину је последица актуелне епидемиолошке ситуације (пандемија COVID-19) и активне промоције имунизације од стране епидемиолога Института за јавно здравље Војводине и медија.

Као и претходних година, највеће учешће (94,3%) у броју вакцинисаних у 2020. години су имале особе старије од 65 година, а по индикацијама особе са клиничким индикацијама са учешћем од 95,4% у укупном броју вакцинисаних против грипа (табеле бр. 37а и 37б)

Табела бр. 37а Имунизација против грипа на територији Општине Бач у 2020. години по индикацијама

Индикација	Број вакцинисаних	%
Клиничке индикације	748	95,4
Геронтолошки центри	0	0,0
Установе социјалне заштите	0	0,0
Здравствени радници	36	4,6
Укупно вакцинисаних	784	100,0

Табела бр. 37б Имунизација против грипа на територији Општине Бач у 2020. години по узрасту

Узраст	Број вакцинисаних	%
6 мес.-4 год.	0	0,0
5-19 год.	0	0,0
20-64 год.	45	5,7
65 и више	739	94,3
Укупно	784	100,0

Имунизација против хепатитиса Б

У 2020. години на територији Општине Бач против хепатитиса Б су имунизоване две професионално експониране особе - здравствени радници.

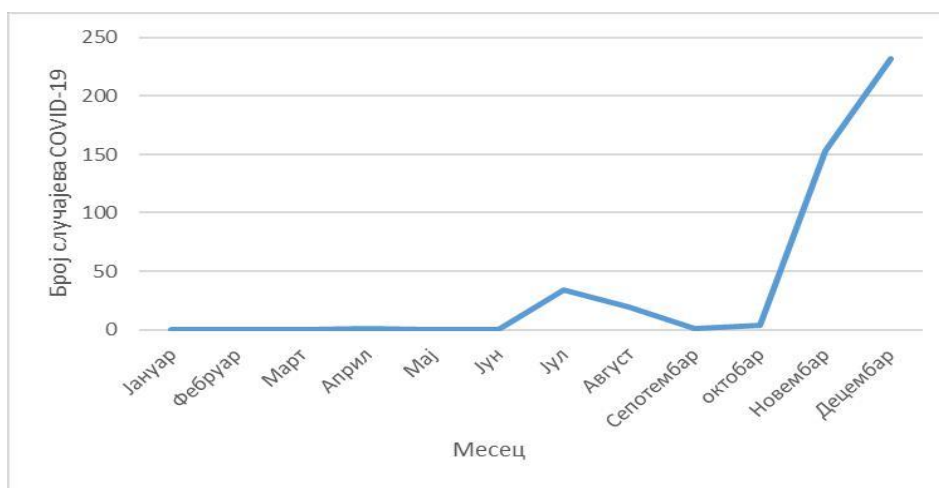
4.2.5. ЭПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА COVID-19 НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БАЧ

Током 2020. године, почев од 6. марта, када је регистрован први импортовани случај COVID-19 у Републици Србији, на територији Општине Бач регистрована су укупно 444 лабораторијски потврђена случаја ове болести (стопа инциденције 3082,3 на 100.000 становника). Болест је регистрована у свим добним групама и нешто чешће код особа женског пола (однос М/Ж=0,9). Највећи број оболелих пријављен је у узрасној групи 30-39 година, а чак 94,1% случајева је регистровано код одраслих ≥ 20 година.

У 2020. години су регистрована три епидемијска таласа COVID-19 на територији целе државе са пиковима у априлу, јулу и децембру. Највећи проценат оболелих од COVID-19 на територији Општине Бач регистрован је у новембру и децембру 2020. године (34,5% и 52,3%, редом). Проценат оболелих у осталим месецима је био у распону од 0,2 до 7,7% укупног броја потврђених случајева COVID-19.

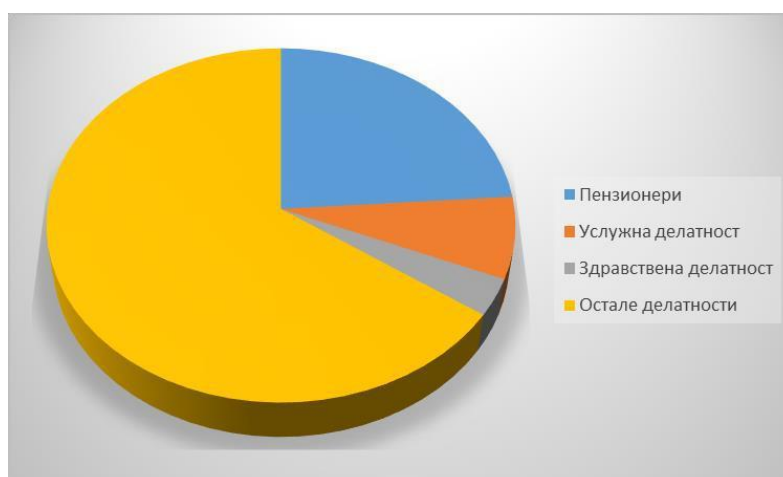
У последњем и највећем епидемијском таласу у новембру/децембру, инциденција COVID-19 је била чак 11 пута виша у односу на ону регистровану у јулу, док је број случајева болести био шест пута већи у односу на укупан број случајева регистрован у периоду март-октобар 2020. године (графикон бр. 13).

Графикон бр. 13. Оболевање од болести COVID-19 у Општини Бач 2020. године по месецима

На графикону бр. 14 представљена је структура лабораторијски потврђених случајева COVID-19 у односу на делатност коју обављају. Најмањи проценат оболелих обављао је здравствену делатност, а највећи је припадао осталим делатностима.

Графикон бр. 14 Лабораторијски потврђени случајеви COVID-19 у односу на делатност коју обављају на територији Општине Бач у 2020. години

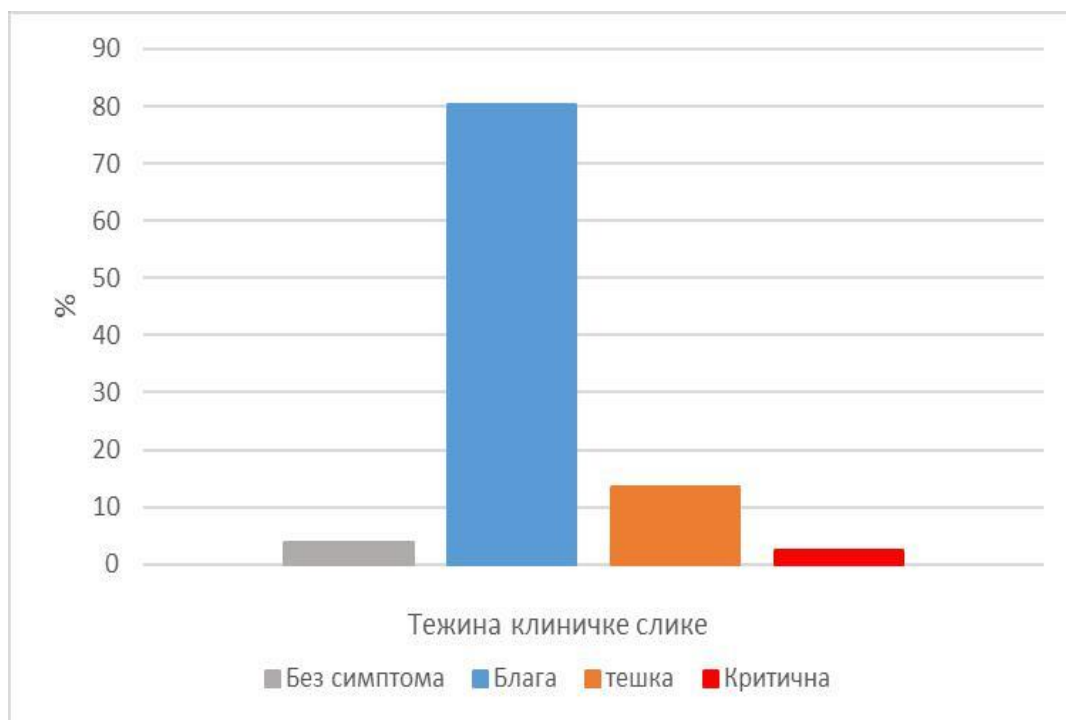
Од COVID-19 највише је оболеало становништво Општине Бач без пратећих коморбидитета (67,3% оболелих). Од 145 особа са коморбидитетом, највише их је пријављено са једним (23%), а најмање је било оболелих који су имали три или више коморбидитета (табела бр. 28). У структури коморбидитета доминирали су повишен крвни притисак (код 14,2% оболелих), дијабетес (код 5,4% оболелих), гојазност (код 5,4% оболелих), хронична плућна болест (код 3,4% оболелих) кардиоваскуларне болести (код 1,1% оболелих) и друге хроничне болести и стања (код 1,8% оболелих).

Табела бр. 38. Број коморбидитета код оболелих од COVID-19 у Општини Бач 2020. године

Број коморбидитета	Број ободелних	%
0	299	67,3
1	102	23,0
2	26	5,9
≥3	17	3,8
Укупно	444	100

Током 2020. године, од 444 укупно пријављена случаја COVID-19 у Општини Бач, 96,2% је имало симптоматску, а 3,8% асимптоматску клиничку слику. Највећи проценат оболелих је имао благу клиничку слику (80,4%). Озбиљан клинички ток болести је имало 70 особа (15,8%), с тим да је 13,5% укупног броја оболелих имало тешку клиничку слику, а код 2,3% оболелих је здравствено стање било критично, због чега је примењена механичка вентилација (графикон бр. 15).

Графикон бр. 15. Структура оболелих према тежини клиничке слике на дан лабораторијске потврде болести COVID-19 у Општини Бач у 2020. години

5. Социоекономски услови

5.1. Образовна структура

Образовна структура становништва један је од најзначајнијих социоекономских показатеља на одређеној територији. Према резултатима Пописа становништва из 2011 године, на подручју општине Бач без школске спреме било је 482 (3,88%) лица а са непотпуним основним образовањем 2243 (18,06%). Основно образовање имало је 3704 (29,82%), средње 5189 (41,78%), више 332 (2,67%) и високо 459 (3,69%).

Табела 39. Становништво 15 и више година према школској спреми и полу према Попису 2011 године

	Укупн о и по полу	Без школск е спреме	Непотпун о основно образова ње	Основно образова ње	Средње образова ње	Више образова ње	Високо образова ње	Непознат о
У	12421	482	2243	3704	5189	332	459	12
М	6111	108	841	1796	2987	172	202	57
Ж	6310	374	1402	1908	2202	160	257	

5.2. Запосленост и зараде

Стопа запослености у општини Бач износи 36%, и испод је просечне стопе запослености у Србији која износи 49,7%, а значајно испод циљане вредности у Стратегији Европа 2020 која износи мин 75%. У 2019.години, према подацима Републичког завода за статистику, највише запослених је у прерађивачкој индустрији (17.7%), трговини на мало и велико (16.1%) и пољопривреди (8.6%). **Издржавано становништво** износи 8.700 или 61% **од укупног броја становника у општини**, а у чијој структури највећи је број пензионера (33%) и лица која обављају кућне послове у свом домаћинству (24%). Према подацима Националне службе за запошљавање, 2019. године односу на попис из 2011. год, број незапослених лица је повећан за 10,4%. Од укупног броја незапослених, **45,5% чини неквалификована радна снага**, што је значајно изнад просека Србије (30%) као и просека Јужно-бачког округа (28%), а највећи корпус незапослених чини становништво од 30-54 година. Број запослених у привредним друштвима чини око 30% укупно запослених на територији целе општине.

Становништво општине се већински бави **пољопривредом**. Приходи од пољопривреде директно утичу на више од половине свих домаћинстава, а да су природне претпоставке и структура домаћинстава таква да омогућавају даљи развој пољопривреде. Пољопривреду општине Бач доминантно опредељује интензивна ратарска производња, односно производња уљарица (соја), жита (кукуруз, пшеница) и шећерне репе. Повртарство је, такође развијено, посебно производња паприке, купуса, карфиола, парадајза, краставца, кромпира, лука, зелене салате и цвеклу. Укупно наведене културе (**ратарске и повртарске**) се гаје на **око 98% пољопривредног земљишта**. На територији општине Бач присутна је **висока оријентација на примарну пољопривредну производњу** и пласман пољопривредних производа претежно као сировина за прехранбену индустрију уз мало учешће прераде.

Општина Бач пољопривреду сматра кључном развојном шансом и у том смислу реализује два програма: програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја који чини програм субвенција и програм давања у закуп земљишта у државној својини.

На територији ЈЛС тренутно постоји 8 пољопривредних задруга и пољопривредних удружења, од којих пре свега треба споменути: специјализовану воћарску задругу "Бачке јагоде", удружење „Центар за органску производњу“, удружење „Метлари“, удружење пчелара „Мостонга“ и др.

Просечна зарада по запосленом на територији општине Бач износила је у 2019 години 41795 динара.

Табела 40. Просечна зарада по запосленом на подручју општине Бач 2019 године (хиљ.РСД)

2015	2016	2017	2018	2019
31510	32149	33007	38236	41795

5.3. Привредни потенцијал

Број привредних субјеката у последњих пар година је у благом опадању, број активних привредних друштава на 1000 становника износи 9 што је за скоро 1/2 мање од републичког просека. **Нето ефекат нових привредних субјеката је негативан и износи 0,4:1.**

Издавања из локалног буџета за локални економски развој износе у просеку 1,8% од укупног буџета општине. Највећи део овог износа, око 50%, односи се на финансирање мера активне политике запошљавања које локална самоуправа спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање, а односи се на јавне радове, субвенције за отварање нових радних места или финансирање приправничког стажа.

Преостали износ односи се на реализацију развојних пројеката који за циљ имају локални економски развој и унапређење запошљавања на територији општине, и исти зависе од успешности на разним донаторским конкурсима за финансирање.

Локална самоуправа је значајно унапредила ефикасност пружања услуга привреди, пре свега захваљујући електронској управи и сервисима као што су: **е-дозволе и е-зуп.**

Општина Бач има успостављену организациону јединицу за локални економски развој, у форми Одељења за привреду и локални економски развој.

На територији општине постоји **једна индустријска зона – „Мала Привреда“** кој а је инфраструктурно опремљена.

Туризам у општини Бач није развијен, али је у Стратегији развоја туризма Републике Србије 2016-2025, Бач је са осталим околним општинама (Сомбор - Апатин - Озаци - Бач - Бачки Петровац - Бачка Паланка) дефинисан као једна од приоритетних туристичких дестинација у Србији, и то као **Горње Подунавље са бачким каналима.** Вредности и потенцијали овог простора (природна и културна добра, туристички локалитети и сл.) за сада су недовољно афирмисани и нису довољно препознати као туристичка дестинација из разних разлога, пре свега због недовољне развијености саме туристичке понуде и недостатка конкретних маркетиншких активности.

Општина Бач је богата културно историјским споменицима који представљају доказе бурне историје ових предела. Постоје бројни археолошки локалитети који потврђују човеково присуство и коришћење мочварног терена у континуитету од осам миленијума. Својом појавом и значајем свакако се истиче **Тврђава у Бачу**, која представља најзначајније и најбоље очувано средњевековно утврђење на подручју Војводине, а од 1948. године добија и статус споменика културе. Настала је почетком 14.века и током свог постојања више пута је паљена и уништавана, али је одолела свим недаћама и опстала. Археолошка ископавања јасно потврђују да је локалитет на коме се налази средњевековна тврђава са подграђем био насељен у континуитету од праисторије. **Манастир Бођани** удаљен је 15 км западно од Бача, у правцу Дунава. Комплекс чине црква, конаци и пратећи економски објекти. Неколико пута је разаран и обнављан, а у доба Ракоцијеве буне је био спаљен до темеља. Овде се чувају и бројни предмети донети из манастира Манасије, а понос манастира је чудотворна икона Богородица Бођанска (једна од шест православних канонизованих икона у свету). Манастир је од изградње, у 15. веку, све до 1991. године био мушки манастир. **Фрањевачки самостан** – налази се у центру Бача; комплекс чини самостански склоп, у облику квадрата, са унутрашњим двориштем и црква Узнесења Марије. Будући да већ 300 година фрањевци нису напуштали самостан, очувано је мноштво старих предмета, посуђа, текстила, црквених одела и још мноштво разних ситница, које сведоче о континуитету од средњег века, али можемо слободно рећи и од римског времена (лапидариј у ходнику уз цркву). У околини Бача налазе се и **заштићени специјални резервати природе, шумски екосистеми**, где живе неке глобално угрожене врсте. Приоритетни туристички производи ове дестинације у складу са Старегијом развоја туризма РС јесу: **наутика, екотуризам, етнотуризам, културно тематске руте** (бициклизам, гастрономија...и др.), манифестације.

Лов на територији општине Бач установљен је на **5 ловишта, што представља велики потенцијал у области ловног туризма Општине.**

Бач има низак ниво појединаца који раде у угоститељском сектору по глави становника и износи **0,8 запослена на 1000 становника**. Просечан број ноћења домаћих туриста износио је 1.4 дана, док страних гостију 1.6 дана. Смештајна структура, такође није повољна.

Према информацијама добијених од стране Туристичке организације општине Бач, у моменту израде овог документа категоризовано је 28 лежајева, док доступних има и више од 100. Ово је велики напредак, узимајући у обзир да до недавно није било категорисан лежајева. Туристичка организација општине Бач формирана је 2006. год.

6. ЖИВОТНА СРЕДИНА

6.1. КОНТРОЛА ХРАНЕ

Током 2019. и 2020. године Институт за јавно здравље обављао је контролу енергетске и хранљиве вредности obroка, контролу здравствене безбедности намирница или готових obroка, као и проверу здравствене исправности брисева површина које долазе у контакт са храном и руку запослених у објектима Предшколске установе „Колибри“, Бач, Школска 3, као и у објектима исте установе на адресама: Мали Бач, Војвођанска 22 и Селенча, Слатковичова бб.

6.1.1. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА ПУ «КОЛИБРИ» БАЧ

Током 2019. године у Предшколској установи „Колибри“, Бач, Школска 3, у сва три објекта, обављено је узорковање и лабораторијска анализа:

1. 10 obroка ручкова на контролу енергетске и нутритивне вредности,
2. 15 узорка хране спремне за конзумирање за микробиолошко испитивање здравствене безбедности и
3. контрола чистоће укупно 21 узорка са површина које долазе у контакт с храном и руку особља запослених у објектима за припрему и расподелу obroка.

Током 2020. године у Предшколској установи „Колибри“, Бач, Школска 3, у сва три објекта, обављено је узорковање и лабораторијска анализа:

4. 9 obroка ручкова на контролу енергетске и нутритивне вредности,
5. 12 узорака хране спремне за конзумирање за микробиолошко испитивање здравствене безбедности и
6. контрола чистоће укупно 31 узорка са површина које долазе у контакт с храном и руку особља запослених у објектима за припрему и расподелу obroка.

6.1.1.1. Контрола енергетске и нутритивне вредности obroka (ручкова) у Предшколској установи „Колибри“, Бач

Током 2019. године у објекту ПУ „Колибри“, Бач, обављено је узорковање и лабораторијска анализа укупно 10 узорака ручкова, намењених деци старости од 1-7 година.

Сходно одредбама Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи, "Службени гласник РС", 39/2018, енергетска вредност obroka које дете добије у установи за боравак деце предшколског узраста, треба да износи 65-75% укупних дневних потреба (очекује се да остатак дете добија у породичној исхрани) и 90% дневних потреба у протеинима, минералима и витаминима.

Енергетске потребе за оброк: ручак (30% дневних енергетских потреба) за децу предшколског узраста, према наведеном правилнику, износе:

Деца узраста 1-2 године:	360 kcal/1505kJ
Деца узраста 2-3 године:	390 kcal/1603 kJ
Деца узраста 3-5,5 година	480 kcal/2006 kJ
Деца узраста 5,5-6,5 година	570 kcal/2383 kJ (дечаци)
	540 kcal/2257 kJ (девојчице)

Утврђена просечна енергетска вредност ручкова износила је 1698,06kJ, односно 405,85kcal.

Утврђен просечан садржај протеина износи 20,14%, масти 22,51% и угљених хидрата 57,35%, што је у складу са препорученим вредностима, уз минимална одступања у погледу садржаја беланчевина. Утврђено одступање сматра се толерантним.

Утврђена количина натријум-хлорида у просечном узорку ручка, износила је 2,25 грама, односно 112,5% препорученог дневног уноса за узраст деце од 1-3 године (2 грама), 75% препорученог дневног уноса за узраст деце од 4-6 година и 45% препорученог дневног уноса за узраст деце од 7 и више година.

Уносом соли кроз остале оброке у установи, као и исхраном у оквиру породице, оправдано се очекује да ће укупан дневни унос соли бити изнад препоручених вредности за узраст деце. У недостатку законске основе и препорука за исхрану становника Републике Србије, добијени резултати тумачени су у складу са препорукама Научног комитета за исхрану Велике Британије, који препоручује да дневни унос натријум-хлорида треба да износи до 2,0 грама за децу узраста 1-3 године, до 3,0 грама за децу узраста од 4-6 година и до 5,0 грама за децу узраста 7 и више година.

Препоручује се смањење употребе соли приликом припреме obroka, односно набавка намирница са нижим садржајем соли у 100g.

Табела бр. 41 Хранљива вредност obroka (ручка) за децу предшколског узраста у Предшколској установи „Колибри“, Бач, Школска 3

Р.б.	Врста obroka	Година	(година)	Број obroka	Тежина (g)	Енергетска вредност (kJ/kcal)		Удео беланчевина у енергетској вредности (%)	Удео масти у енергетској вредности (%)	Удео угљених хидрата у енергетској вредности (%)	Садржај соли (g)
1.	Ручак	2019	1-7	10	371,30	1698,06	405,85	20.14	22.51	57.35	2.25
2.	Ручак	2020	1-7	9	377,61	1662,61	397,37	16.75	27.25	55.99	2.58

6.1.1.2. Контрола здравствене безбедности хране у Предшколској установи „Колибри“, Бач

Узимање узорка за контролу здравствене безбедности хране (намирница и готових оброка) обављено је у складу са SRPS CEN ISO/TS 17728:2016 (en) изузев тачака: 7.2.5, 7.3.1, 7.3.5 и 10.2.1; (Микробиологија ланца хране – Технике узимања узорка за микробиолошке анализе хране и хране за животиње), SRPS EN ISO 7218:2008 (тачке: 8.1; 8.2) и Упутством о начину узимања узорка за вршење анализа и суперанализа намирница и предмета опште употребе (“Сл. лист СФРЈ”, бр. 60/78). Тумачење добијених резултата обављених микробиолошких анализа узорка намирница и готових оброка, обављено је се у складу са Законом о безбедности хране, (“Сл. гласник РС”, бр. 41/09), Водичем за примену микробиолошких критеријума за храну (Република Србија, Министарство пољопривреде, трговине шумарства и водопривреде, Београд, Јун 2011), као и Правилником о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета (“Сл. гласник РС”, бр. 72/10).

Током 2019. године у објектима ПУ „Колибри“, Бач, укупно је узорковано 15 узорка готових оброка/намирница на анализу микробиолошке исправности.

У свих 15 (100,00%) контролираних узорка хране утврђена је усаглашеност са микробиолошким критеријумима безбедности и хигијене процеса, Правилника о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета (“Сл. гласник РС”, бр. 72/10).

6.1.1.3. Контрола чистоће брисева површина и руку особља запослених у Предшколској установи „Колибри“, Бач

Узимање узорка брисева са радних површина, опреме, прибора, руку и одеће запослених радника у кухињама за припрему и расподелу хране и њихов транспорт, обављају се у складу са SRPS ISO 18593:2018 (изузев тачака 7.5.2.) (Микробиологија хране и хране за животиње - Хоризонталне методе за технике узимања узорка са површина помоћу контактне полоче и брисева).

Тумачење добијених резултата обављених микробиолошких анализа узорка брисева, у недостатку законске основе у овој области, обављено је у складу са Упутством за тумачење резултата микробиолошке анализе брисева узетих у објектима за производњу и промет намирница и готове хране, Института за јавно здравље Војводине (Q3.ХИ.023), које је сачињено у складу са Водичем за примену микробиолошких критеријума за храну (Република Србија, Министарство пољопривреде, трговине шумарства и водопривреде, Београд, Јун 2011).

Током 2019. године у објектима ПУ „Колибри“, Бач, обављена је микробиолошка контрола укупно 21 узорка, а током 2020. године контрола укупно 31 узорка брисева радних површина, опреме и прибора, радне одеће и руку запосленог особља.

Током испитиваног периода није било брисева са утврђеним патогеним микроорганизмима или са повећаним бројем непатогених микроорганизама показатеља лоше хигијенске праксе.

Табела бр. 42 Контрола чистоће брисева површина и руку особља запослених у Предшколској установи „Колибри“, Бач, Школска 3

р.б.	Врста узорка	Година	Број контролираних узорка	Без присуства контролираних микроорганизама	Са присуством непатогених микроорганизама	Неисправно
1.	Брисеви површина	2019	21	3 (14.28%)	18 (85.71%)	0 (0.00%)
2.	Брисеви површина	2020	31	3 (9.67%)	28 (90.32%).25	0 (0.00%)

6.2 КОНТРОЛА ЗДРАВСТВЕНЕ ИСПРАВНОСТИ/БЕЗБЕДНОСТИ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ

6.2.1 ЗДРАВСТВЕНА ИСПРАВНОСТ / БЕЗБЕДНОСТ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ БАЧ

Вода је услов живота, те је обезбеђивање довољне количине здравствено безбедне воде за пиће човеково основно право. Светска здравствена организација (СЗО) је водоснабдевање и здравствену безбедност воде за пиће сврстала у дванаест основних показатеља здравственог стања становништва једне земље.

Под здравственом безбедношћу воде подразумева се микробиолошка, физичка и хемијска исправност воде, обезбеђена заштита изворишта воде, здравствено безбедно водоснабдевање и здравствено безбедно руковање водом, док се под здравственом исправношћу подразумева микробиолошка, физичка и хемијска исправност воде.

Под водом за пиће подразумева се вода која се користи за пиће, одржавање личне и опште хигијене, припрему хране и исхрану стоке.

Напомена 1: Услед ванредног стања у Републици Србији и пандемије изазване COVID-19 током 2020. године, због чега у пуном обиму нису радили јавни објекти, као и због забране кретања током периода 16.03-06.05.2020. године, узорковање воде за пиће је било прилагођено актуелној ситуацији на терену.

Напомена 2: Почевши од проглашења ванредног стања у Републици Србији, примењује се листа VII важећег Правилника, максимална допуштена вредност за концентрацију слободног резидуалног хлора у води за пиће у ванредним приликама је 1,0 мг/л (препоруче Института за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут" о примени Правилника о хигијенској исправности воде за пиће у актуелној ситуацији изазваној COVID -19).

На подручју Општине Бач постоје шест (6) водовода у власништву јавног комуналног предузећа из Бача која снабдевају шест насеља (Бач, Селенча, Вајска, Бођани, Бачко Ново Село и Плавна). Око сваког изворишта постоји једна заштитна зона: (Бач – четири (4) бунара дубине 160-180 m, капацитета 8-10 l/s по бунару; Селенча – два (2) бунара дубине 160-180 m, капацитета 8-10 l/s по бунару; Вајска – два (2) бунара дубине 160-180 m, капацитета 8-10 l/s по бунару; Бођани – два (2) бунара дубине 160-180 m, капацитета 8-10 l/s по бунару; Плавна – два (2) бунара дубине 160-180 m, капацитета 8-10 l/s по бунару; Бачко Ново Село – два (2) бунара дубине 160-180m, капацитета 6 l/s по бунару).

У насељима Бач, Селенча, Вајска, Бођани и Бачко Ново Село постоје збирни резервоари који се пуне водом више бунара, а из резервоара се вода дистрибуира у насеља. У насељу Плавна, водом из два бунара се водоснабдевају, практично, два одвојена водовода.

Централним начином водоснабдевања сеоских насеља становништву Општине Бач обезбеђује се непречишћена хлорисана вода, при чему се хлоринација обавља редовно.

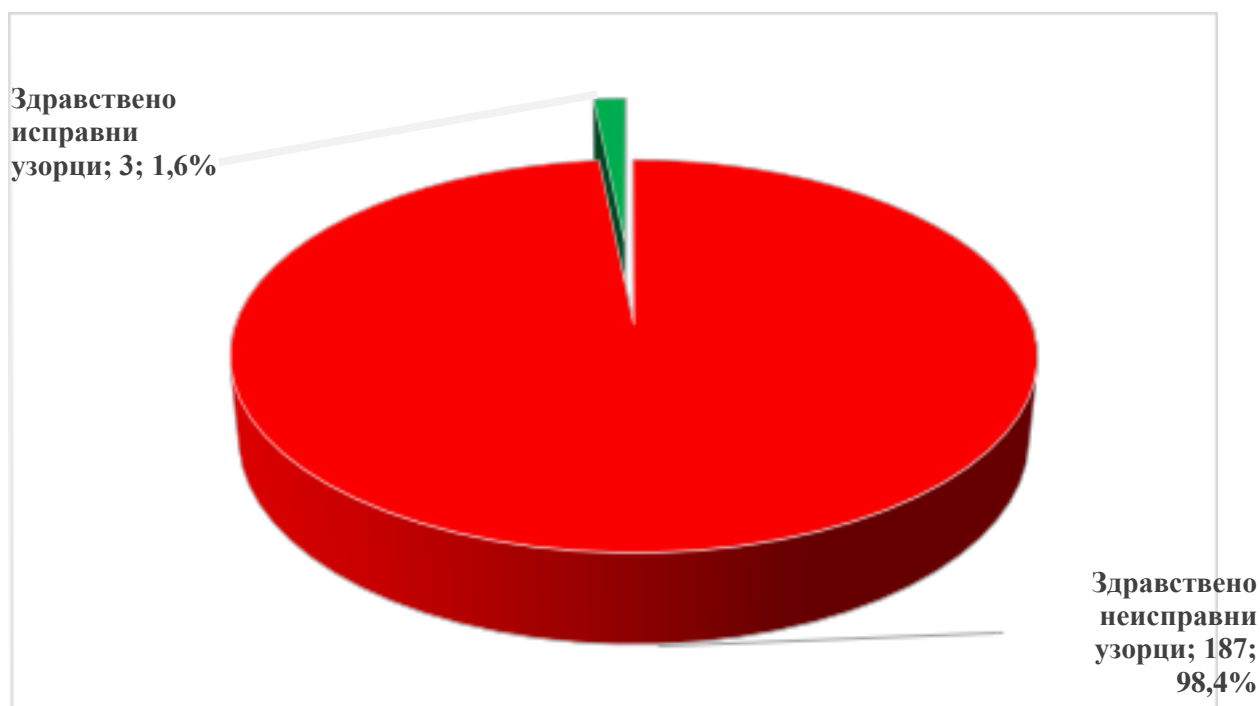
Непречишћеном хлорисаном водом за пиће, на основу података из локалног јавног комуналног предузећа, снабдева се скоро свих 14.405 становника (100%) Општине Бач (насеља Бач, Селенча, Вајска, Бођани, Плавна, Бачко Ново Село), према попису из 2011. године.

Непречишћена хлорисана вода за пиће у Општини Бач контролисана током 2020. године на основу анализе 184 узорка воде за пиће основног "А" обима и шест анализа периодичног „Б“ обима (укупно 190 узорка), одликује се здравственом исправношћу свега три (1,58%) контролисана узорка (табела бр. 41 и графикон бр. 16). Сви контролисани узорци непречишћене хлорисане воде за пиће у насељима Бач, Селенча, Вајска, Бођани и Плавна током 2020. године су били здравствено неисправни, а у истом периоду у насељу Бачко Ново Село здравствена исправност је утврђена у три (13,04%) узорка основног „А“ обима (напомена: у тим узорцима није одређивана концентрација арсена).

Табела бр. 43 Здравствена исправност непречишћене хлорисане воде за пиће на територији Општине Бач током 2020. године

Р.бр	Насеље	Укупан број узорак за утврђивање здравствене исправности	Здравствена исправност контролираних узорак воде за пиће		Здравствена неисправност контролираних узорак воде за пиће	
			н	%	н	%
1.	Бач	47	0	0,00	47	100,00
2.	Селенча	28	0	0,00	28	100,00
3.	Вајска	36	0	0,00	36	100,00
4.	Бођани	35	0	0,00	35	100,00
5.	Плавна	21	0	0,00	21	100,00
6.	Бачко Ново Село	23	3	13,04	20	86,96
7.	УКУПНО	190	3	1,58	187	98,42

Графикон бр. 16 Здравствена исправност контролираних узорак непречишћене хлорисане воде за пиће на територији Општине Бач током 2020. године

Узроци здравствене неисправности 187 (98,42%) од 190 контролираних узорак непречишћене хлорисане воде за пиће су микробиолошки у 89 (46,84%) и физичко-хемијски у 187 (98,42%) узорак. Узроци наведених неисправности су повећан укупан број аеробних мезофилних микроорганизама (у 75 (39,47%) контролираних узорак), присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* показатеља секундарног микробиолошког загађења водоводног система (у 14 (7,37%) узорак), повећан укупан број колиформних микроорганизама (у 10 (5,26%) узорак), присуство термотолерантних микроорганизама показатеља фекалног загађења (у шест (3,12%) узорак), присуство стрептокока фекалног порекла (у два (1,05%) узорак), присуство индикатора биолошког загађења (у једном (0,53%) узорку), повећана концентрација арсена (у 10 (71,43%) од 14 контролираних узорак / свих 10 узорак је из насеља Бачко Ново Село), амонијака (у 169 (88,95%) узорак), повећана потрошња калијумперманганата (у 165 (86,84%) узорак), повећана концентрација нитрита (у 63 (33,16%) узорак), слободног резидуалног хлора (у 21 (11,05%) узорку), укупног гвожђа (у четири (2,11%) узорак) и мангана (у једном (0,53%) узорку), те последично измењене сензорне особине (у 187 (98,42%) контролираних узорак).

Утврђене микробиолошке опасности у непречишћеној хлорисаној води за пиће које утичу на здравље становништва, посебно осетљиве популације (деца, труднице, дојиље, стара и хронично оболела лица) су присуство термотолерантних микроорганизама и стрептокока фекалног порекла, показатеља старог и свежег фекалног загађења, као и присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* и присуство биолошких индикатора, показатеља секундарног микробиолошког загађења водоводног система.

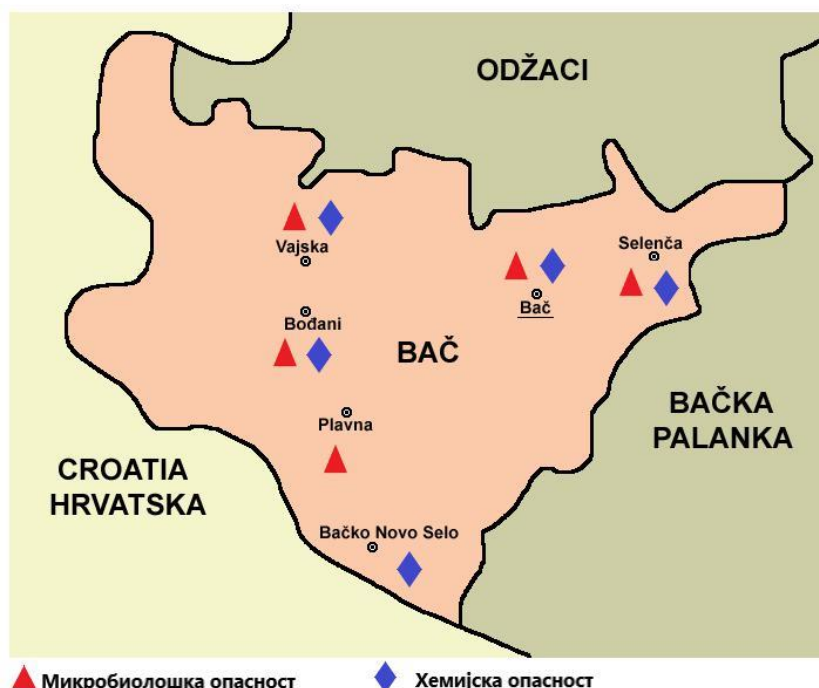
Посматрано појединачно по насељима, у свим насељима је уочено спорадично присуство описаних микробиолошких опасности, и то: у насељу Бач присуство термотолерантних микроорганизама у једном узорку и присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* у два узорка, у насељу Селенча присуство биолошких индикатора показатеља секундарног микробиолошког загађења, у насељу Вајска присуство термотолерантних микроорганизама у два узорка и присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* и стрептокока фекалног порекла у по једном узорку, у насељу Бођани присуство термотолерантних микроорганизама, присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* и присуство стрептокока фекалног порекла у по једном узорку и у насељу Плавна присуство термотолерантних микроорганизама у два узорка и присуство микроорганизама *Pseudomonas aeruginosa* у 10 узорака. У насељу Бачко Ново Село у непречишћеној хлорисаној води за пиће током 2020. године нису утврђене микробиолошке опасности (картограм бр. 3).

Утврђене хемијске опасности које утичу на здравље становништва у непречишћеној хлорисаној води за пиће током 2020. године су нитрити и арсен (картограм бр. 3).

Нитрити су опасани по здравље осетљиве популације, где се убрајају деца, труднице, дојиље и особе са хроничним обољењима органа за варење, јер доприноси стварању карциногених једињења у систему органа за варење и развоју анемије одојчади и мале деце. Прекорачење прописане граничне вредности за нитрите је утврђено у насељима Бач (у 17,02% контролисаних узорака), Селенча (у 85,71% контролисаних узорака), Вајска (у 47,22% контролисаних узорака) и Бођани (у 40,% контролисаних узорака).

Арсен је опасан по здравље популације јер представља ризик за рак коже, плућа и мокраћне бешике, а Међународна агенција за истраживање канцера (IARC) га свстава у групу 1 карциногена. Прекорачење прописане граничне вредности за арсен је утврђено у насељу Бачко Ново Село, и то у 100% (у 10 од 10) контролисаних узорака.

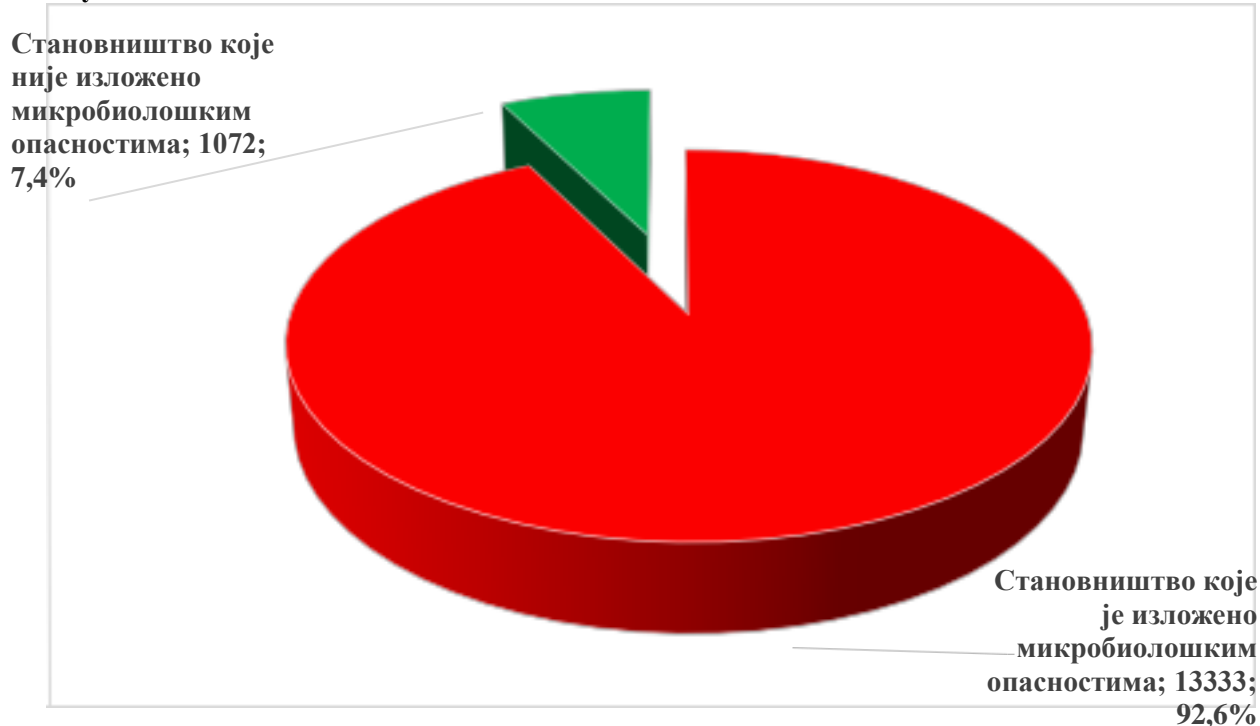
Картограм бр. 3 Микробиолошке и хемијске опасности у непречишћеној хлорисаној води за пиће на територији Општине Бач

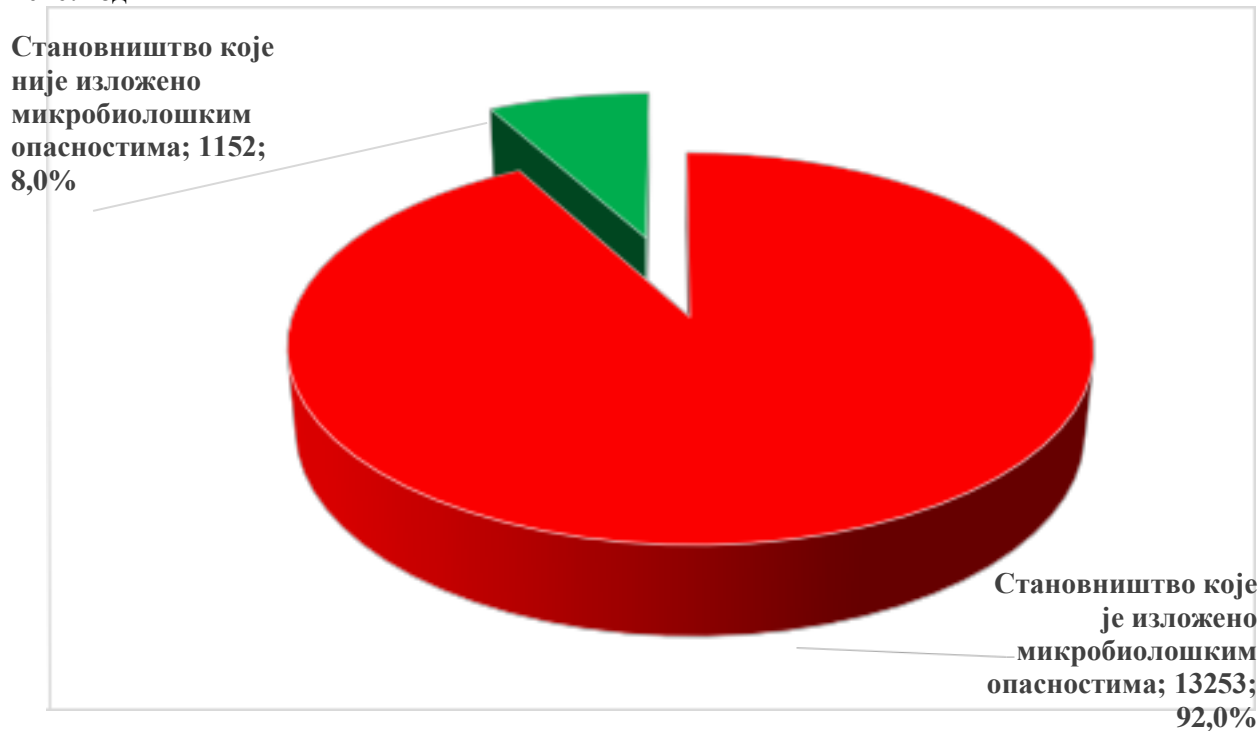
Извормане: https://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D0%91%D0%B0%D1%87#/media/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:Bac_mun.png

Ризик изложености опасностима из непречишћене хлорисане воде за пиће током 2020. године постоји за 100,00% (14.405) становништва Општине Бач, односно 92,6% становништва је изложено спорадичним микробиолошким опасностима, а 92% становништва је изложено хемијским опасностима (графикони бр. 17 и 18).

Графикон бр. 17 Становништво Општине Бач и микробиолошке опасности у води за пиће у 2020. години

Графикон бр. 18 Становништво Општине Бач и хемијске опасности у води за пиће у 2020. години

7. Урбани дизајн града/општине

Бач је старо седиште средњовековне Бачке жупаније и једно од најстаријих насеља на подручју Панонске низије, по ком је цела Бачка област добија име.

Бач је удаљен 22 km од Бачке Паланке, 62 km од Новог Сада, 120 km од Суботице и 140 km од Београда.

На простору Општине Бач који обухвата 365 км², живи **13 079 становника** у шест насељених места (Бач, Селенча, Вајска, Бођани, Плавна и Бачко Ново Село) који се ослањају на саобраћајнице дужине 91 км.

7.1. Архитектура

Подручје просторног плана Општине Бач обухвата простор од 365 км² и обухвата катастарске општине: Бач, Селенча, Вајска, Плавна, Бођани и Бачко Ново Село. Природне предиспозиције Општине Бач, како просторне тако и физичко географске, као и постојећа конфигурација терена указују да наша општина има повољан комуникативни и стратешки положај.

7.2. Водопривреда

Општина Бач је поседује значајне водне ресурсе. Река Дунав, у дужини од 43 km протиче кроз територију општине Бач и представља природну границу према Републици Хрватској. Друга већа река је Мостонга, а речице Жива, Зечица, Берава и Вајиш, које су настале изливањем Дунава и које сада припадају западном делу Вајско-Бођанско-Плаванском риту немају природни отицај и њихове воде, које се допуњују из подземних вода и атмосферских падавина, пребацују се црпним станицама у Дунав. Поред река, водне ресурсе чине и канали, међу којима је најзначајнији канал Кравуково-Бачки Петровац, који је део хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, а такође и језеро Провала, које се налази поред насеља Вајска, а које је повезано подземним каналима са Дунавом одакле се језеро пуни водом.

7.3. Зеленило

На територији општине постоји богат и разноврстан биодиверзитет и значајна заштићена подручја. **Површина заштићених подручја износи 1.500 ha и чини 4,1% од укупне површине територије општине.**

Специјални резерват природе „Карађорђево” има међународни статус подручја од изузетног значаја за птице и уписано је у Листу међународно значајних орнитолошких подручја (**IBA/Important Bird Areas**), као IBA подручје Букински рит, на којем је присутно 109 врста птица.

Тakoђе, овај специјални резерват је и део ЕМЕРАЛД мреже и на тај начин представља део европске еколошке мреже и деоницу еколошких коридора, значајно за очување дивље флоре и фауне и њихових природних станишта.

Површина територије под шумом је 3.028,36 хектара⁸, што износи 8% у укупној површини општине Бач (изнад нивоа пошумљености Јужнобачког округа, која износи 7%, а значајно је нижа од пошумљености територије Републике Србије, која износи 29,1%). **Бач је једна од најпошумљенијих општина Војводине.**

⁸ DenInfo база, податак за обрасту шумску површину, укупно (ha) на крају 2017. године

7.4. Саобраћај

Општина Бач има **повољан саобраћајно комуникативни и стратешки положај** (погранична општина; близина и потенцијално лак приступ Паневропским коридорима X и Vc, а преко њих и транспортној инфраструктури суседних земаља - Хрватске и Мађарске, односно осталих земаља Европе; ослањања на Паневропски коридор VII - реку Дунав). Поменути коридори представљају и за Србију два веома важна коридора: коридор X, аутопута Салзбург - Солун, укључујући и припадајуће деонице Будимпешта – Београд и Ниш – Софија - Истамбул; и коридор VII, реке Дунав са приступом Црном и Северном мору, преко канала Рајна Мајна -Дунав.

8. Организација заједнице

8.1. Локална самоуправа

У оквиру Општине Бач - Општинске управе образују се Одељења као основне унутрашње организационе јединице за вршење сродних послова и Кабинет председника општине као посебна организациона јединица.

Основне организационе јединице:

1. Одељење за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове,
2. Одељење за урбанизам, заштиту животне средине и имовинско правне и комунално стамбене послове,
3. Одељење за привреду, пољопривреду и локални економски развој,
4. Одељење за буџет и финансије.

Посебна организациона јединица:

-Кабинет председника општине

1. Одељење за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове

Одељење за општу управу друштвене делатности и заједничке послове обавља управне послове у непосредном спровођењу закона и других прописа чије је непосредно спровођење поверено Општини у области држављанства, матичних књига, брака, личног имена и других послова из области личног статуса грађана, бирачких спискова, архивског депоа и канцеларијског пословања. Вођење матичне књиге, књиге држављана, послове личних стања грађана, извршавање управних аката правних лица када нису законом овлашћени да их сами извршавају, надзор над радом месних канцеларија.

Обавља послове који се односе на унапређење организације рада и модернизацију Општинске управе, израду нацрта аката који се доносе органи општине, примену прописа о општем управном поступку и канцеларијском пословању, организацију рада услужног центра и писарнице, оверу потписа, рукописа и преписа, вођење општег и посебног бирачког списка, спровођење локалних избора, обављање стручних и административних послова за потребе Републичке изборне комисије у поступку одржавања избора, спровођење поступака општинског и републичког референдума, послове управљања људским ресурсима (стручне послове у поступку запошљавања и избора кандидата, припрему предлога Кадровског плана, организацију стручног усавршавања службеника, процену ефеката спроведених обука, анализу потреба за обуком и додатним образовањем сваког службеника, припрему предлога годишњег Програма стручног усавршавања службеника и предлога финансијског плана за извршавање годишњег Програма стручног усавршавања, анализу резултата и праћење ефеката оцењивања службеника, вођење кадровске евиденције запослених, остале послове од значаја за каријерни развој службеника.)

Одељење обавља и управне, стручне и административне послове непосредног спровођења закона и других прописа који су поверени Општини у областима друштвене бриге о деци, дечијег додатка, права на породилско одсуство, родитељског додатка, инвалидско борацке заштите, остваривања права избеглих и расељених лица, социјалне заштите, основног образовања и ученичког и студентског стандарда.

Врши нормативне, стручне и административне послове који се односе на задовољавање одређених потреба грађана на нивоу Општине у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, културе, физичке и техничке културе, здравства и социјалне заштите, друштвене бриге о деци, јавног информисања од локалног значаја, популационе политике, превенције болести зависности. Врши послове ликвидатуре у области породилских права и борацко инвалидске заштите.

У оквиру Одељења обављају се још и послови безбедности и заштите на раду, послови енергетике и послови везани за ванредне ситуације.

Одељење врши курирске послове, послове телефонске централе, послове одржавања чистоће и послове одржавања зграде.

У оквиру Одељења за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове обављају се послови месних канцеларија у насељеним местима:

1. МК Бођани, са седиштем у Бођанима, за насељено место Бођани,
2. МК Бачко Ново Село, са седиштем у Бачком Новом Селу, за насељено место Бачко Ново Село
3. МК Плавна, са седиштем у Плавни, за насељено место Плавна,
4. МК Вајска, са седиштем у Вајској, за насељено место Вајска,
5. МК Селенча, са седиштем у Селенчи, за насељено место Селенча.

У оквиру Одељења обављају се послови унапређења организације рада и модернизације Општинске управе (е-управа и др.), послови системске администрације локалне рачуарске мреже и контроле функционисања аутоматизоване обраде података, послови вођења рачуна о базама, безбедности и чувању података и послови који се односе на пројектовање и имплементацију информационог система, коришћење и одржавање техничке основе информационог система, уређивање начина функционисања информационог система и послови руковођења ИТ системом Општинске управе.

Одељење обавља и друге послове у складу са законом и Општинским одлукама. Припрема акте за Скупштину општине, председника општине и Општинско веће, као и све акте из надлежности Одељења које потписује начелник Општинске управе и обавља административно-техничке послове за потребе стручних комисија.

2. Одељење за урбанизам, заштиту животне средине имовинско правне и комунално стамбене послове

Одељење за урбанизам, заштиту животне средине, имовинско правне и комунално стамбене послове обавља управне послове у непосредном спровођењу закона и других прописа чије је спровођење поверено општини у области урбанизма, просторног планирања, грађења, становања, експропријације, озакоњења објеката и имовинско-правних послова. Припрема нацрте аката из свог делокруга за Скупштину општине, председника Општине и Општинско веће.

Врши стручне послове у вези припреме и доношења просторно-планске документације и обавља административне и техничке послове за Комисију за планове, анализира и прати стање у области урбанизма и просторног планирања, решава у управним стварима које се односе на експропријацију и административни пренос непокретности, утврђивање земљишта за редовну употребу објекта, претварање права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, озакоњење објеката и враћање задружне имовине земљорадничким задругама.

Обавља послове који се односе на уређење, развој, обављање и функционисање комуналне делатности (снабдевање водом за пиће, пречишћавање и одвођење атмосферских отпадних вода, управљање комуналним отпадом, одржавање чистоће на површинама јавне намене, одржавање јавних зелених површина, зоохигијене, јавног осветљења и др. у складу са законом), врши надзора над обављањем комуналних делатности.

Обавља управне послове из области становања и води регистар стамбених заједница у складу са важећим прописима. Прати прописе везане за јавну својину и води евиденцију о јавној својини општине. Спроводи поступак обједињене процедуре, која се спроводи електронским путем, а која представља скуп поступака и активности у вези са издавањем локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе, односно решења за извођење радова за које није потребно издавање грађевинске дозволе, пријаву радова, обрачун доприноса за уређивање грађевинског земљишта, прибављање услова за пројектовање односно прикључење објекта на инфраструктурну мрежу, прибављање исправа од имаоца јавних овлашћења и обезбеђење услова за прикључење на инфраструктурну мрежу. Издаје решења о одобрењу за постављање монтажних објеката привременог карактера.

Одељење обавља послове инспекцијског надзора у области изградње, послове инспекцијског надзора у области комуналних делатности, одржавања и уређења јавних зелених површина, снабдевања насеља водом, изношења и депоновања смећа, одржавања гробаља, делатности пијаца и вашара, одржавања чистоће јавних површина, раскопавања улица и других јавних површина и друге послове комуналне хигијене, постављања привремених објеката на јавним површинама, јавних паркиралишта, становања и одржавања стамбених зграда, послове инспекцијског надзора у области заштите животне средине, послове инспекцијског надзора у области друмског саобраћаја и превоза путника и терета у друмском саобраћају и инспекцијски надзор над извршавањем закона и других прописа на одржавању, заштити, изградњи и реконструкцији локалних и некатегорисаних путева.

Врши управно-правне послове из ових области, извршење извршних решења и друге послове у складу са законом, Статутом и одлукама Општине.

Одељење обавља управне послове у непосредном спровођењу закона и других прописа чије је спровођење поверено Општини у области заштите животне средине. Припрема нацрте аката које доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће.

Врши стручне послове у вези одрживог управљања, очувања природне равнотеже, целовитости, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак свих живих бића, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине, одрживо управљање природним вредностима и заштита животне средине у складу са законским и другим прописима. Непосредно организује и спроводи систем заштите животне средине кроз мере, услове и инструменте за одрживо управљање, очување природне равнотеже, целовитости, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак живих бића, обједињава опште и посебне послове извршиоца послова заштите животне средине, ангажовањем на мониторингу животне средине, на јонизационом и нејонизационом зрачењу, домену буке и вибрација и интегрисаном спречавању, контроли смањењу и санацији свих облика загађења животне средине, као и заштити природе управљања отпадом и праћењем конкурса домаћих и међународних институција за заштиту животне средине. Ангажује се на спречавању, контроли, смањењу и санацији свих облика загађивања животне средине. Припрема извештаје, програме и планове, решења и мишљења из области заштите животне средине. Анализира и прати стање у области животне средине.

Одељење води евиденцију о пословним просторима (локалима) у јавној својини општине Бач, који се издају у закуп.

У оквиру Одељења воде се управни поступци за издавање решења о водопривредним условима и водопривредним сагласностима за изградњу објеката као и управни поступци за утврђивање накнаде за промену намене пољопривредног земљишта.

Учествује у припреми буџета и припреми плана јавних набавки у делу који се односи на делокруг Одељења.

Одељење пружа стручну помоћ у раду месних заједница из надлежности Одељења.

Врши и друге послове које му повери Скупштина општине, председник Општине, Општинско веће и начелник Општинске управе.

3. Одељење за буџет и финансије

Одељење за буџет и финансије припрема нацрт Одлуке о буџету, ребалансу буџета и завршни рачун буџета општине, припрема нацрте аката које доноси Скупштина општине, председник Општине и Општинско веће из надлежности Одељења.

Врши послове извршења буџета, послове финансијског планирања, послове контроле расхода, послове управљања дугом, послове буџетског рачуноводства.

Припрема и израђује предлог финансијског плана директних корисника. Врши расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру одобрених апропријација, припрема документацију за извршење финансијског плана учествује у утврђивању тромесечних, месечних и дневних квота преузетих обавеза, плаћања и трансфера средстава, припрема захтеве за промену апропријације, захтеве за промену квота, припрема и оверава захтеве за плаћање и трансфер средстава и проверава пратећу документацију.

Води евиденцију поднетих и одбијених захтева, води помоћне пословне књиге и врши њихово усклађивање са главном књигом трезора, извршава задатке који се односе на управљање имовином за коју је одговорна Општина, саставља консолидоване периодичне и годишње извештаје и обавља друге финансијско материјалне послове и послове које му повери Скупштина Општине, председник Општине, Општинско веће и начелник Општинске управе.

У оквиру Одељења обављају се послови јавних набавки, припрема плана јавних набавки, припрема нацрта конкурсне документације, припрема одлука о додели уговора у јавним набавкама, припрема уговора, сачињавање кварталних извештаја о спроведеним поступцима јавних набавки.

Одељење води регистар пореских обвезника изворних прихода Општине. Врши утврђивање изворних прихода Општине. Врши канцеларијску и теренску контролу законитости и правилности испуњавања пореске обавезе по основу локалних јавних прихода. Спроводи поступак редовне и принудне наплате локалних јавних прихода и споредних пореских давања. Води првостепени управни поступак по жалбама пореских обвезника. Примењује јединствени информациони систем за локалне јавне приходе. Врши пореско књиговодство. Планира и спроводи обуку запослених. Пружа стручну помоћ пореским обвезницима у складу са законом и кодексом понашања запослених у Општинској управи. Сарађује са Пореском управом. Издаје уверења и потврде о чињеницама о којима води службену евиденцију.

Одељење обавља и друге послове у складу са законом и општинским одлукама. Врши административне и друге послове које му повери Скупштина општине, председник Општине, Општинско веће и начелник Општинске управе.

4. Одељење за привреду, пољопривреду и локални економски развој

Одељење за привреду, пољопривреду и локални економски развој врши управне и стручне послове у области привреде. Припрема нацрте аката које доноси Скупштина општине, председник Општине и Општинско веће из области за које је надлежно Одељење. Прати радове у области привреде у Општини. Прати процес приватизације, пружа помоћ и припрема све врсте захтева који се упућују Агенцији за привредне регистре и непосредно врши контролу пријема и решавања истих. Бави се и пружањем помоћи у развоју предузетништва, врши управне послове у непосредном спровођењу закона о привредним друштвима и регистрацији привредних субјеката.

Обавља стручне и административне послове у реализацији поверених послова за потребе фондова за развој Аутономне Покрајине Војводине и Републике Србије. Даје пројекције будућих кретања и учествује у изради стратегије укупног привредног развоја Општине. Врши стручне, административне, техничке и друге послове на вођењу, координирању и сервисирању послова из области локалног економског развоја, обавља послове маркетинга.

Врши припрему материјала у циљу промовисања економског развоја Општине на сајмовима и другим привредним манифестацијама. Учествоје у организацији и реализацији едукативних програма у складу са потребама привредних субјеката и одговарајућих јавних служби у циљу подршке економском развоју Општине.

Обавља управне и стручне послове из области привреде, даје пројекције кретања и учествује у изради стратегије привредног развоја општине, врши стручне, административне, техничке и друге послове на вођењу, координирању и сервисирању послова из области локалног економског развоја, решава по захтевима из области привреде и предузетништва који се односе на задовољавање одређених потреба грађана у области занатства, угоститељства, трговине, туризма, саобраћаја и других привредних делатности од интереса за општину, организује послове око општинских робних резерви, региструје уговоре о раду, носилац је израде предлога пројеката и програма из области привреде и пољопривреде, посебно израде пољопривредне основе и годишњих програма заштите, унапређење и коришћење пољопривредног земљишта, пројеката из области јавних радова, и сл. Пружа стручну помоћ правним лицима и предузетницима при регистрацији привредних друштва и предузетничких радњи код АПР-а, дневно ажурира базе података привредних субјеката и израђује извештаје о привредним активностима од значаја за општину, обавља послове локалне самоуправе у области давања државног пољопривредног земљишта на коришћење и издавања у закуп.

Аплицирање ка свим институцијама (Национална служба за запошљавање, Покрајински секретаријати, Министарства) које обезбеђују финансирање или суфинансирање трошкова општинске управе.

Пружа стручну помоћ у раду месних заједница из надлежности Одељења.

Врши административне и друге послове које му повери Скупштина општине, председник Општине, Општинско веће и начелник Општинске управе.

8.2. Систем здравствене заштите

Дом здравља Бач је здравствена установа на примарном нивоу здравствене заштите која пружа здравствене услуге становништву општине Бач. Основну улогу Дома здравља представља очување и унапређење здравља становништва и лечење корисника здравствене заштите.

Са пресеком на дан **01.01.2021. године** у Дому здравља Бач је запослено укупно 64 радника који се финансирају из средстава РФЗО, од тога је 14 доктобра медицине, 3 доктора стоматологије, 1 фармацеут- мед.биохемичар, 26 медицинских техничара, 3 стоматолошке сестре, 6 немедицинских административних радника и 11 немедицинско-техничких помоћних радника.

У обављању здравствене делатности Дом здравља Бач врши:

- Заштиту и унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење и рехабилитацију болесних и повређених
- Превентивну здравствену заштиту групације становништва изложених повећаном ризику оболевања и осталих становника у складу са посебним програмом превентивне здравствене заштите
- Здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља
- Спречавање, откривање и лечење болести уста и зуба
- Патронажне посете, лечење и рехабилитација у кући
- Хитна медицинска помоћ и санитетски превоз
- Заштита менталног здравља и друго.

У Дому здравља се образују следеће организационе јединице:

I) Служба за здравствену заштиту одраслих са хитном медицинском помоћи, здравственом заштитом запослених, кућним лечењем и негом и стоматолошком делатношћу, у оквиру које се формирају уже организационе јединице:

1. Одељење за здравствену заштиту одраслих са кућном негом у Дому здравља и амбулантама у насељеним местима,
2. Одељење хитне медицинске помоћи,
3. Одељење стоматолошке делатности,
4. Одсек медицине рада.

II) Служба за здравствену заштиту деце, школске деце и жена, са поливалентном патронажом и дечијом и превентивном стоматологијом, у оквиру које се формирају уже организационе јединице:

1. Одељење за здравствену заштиту деце и школске деце,
2. Одсек поливалентне патронаже,
3. Одсек за здравствену заштиту жена,
4. Одељење за превентивну и дечију стоматологију.

III) Служба за радиолошку и лабораторијску дијагностику, физикалну медицину и рехабилитацију и специјалистичко-консултативну делатност, у оквиру које се формирају уже организационе јединице:

1. Одсек радиолошке дијагностике,
2. Одсек лабораторијске дијагностике,
3. Одсек за физикалну медицину и рехабилитацију,
4. Одсек за специјалистичко- консултативне делатности.

IV) Служба за фармацеутску здравствену заштиту - Апотека, у оквиру које се формирају уже организационе јединице:

1. Апотека Бач
2. Јединица за издавање готових лекова Селенча,
3. Јединица за издавање готових лекова Вајска,
4. Јединица за издавање готових лекова Плавна,
5. Јединица за издавање готових лекова Бачко Ново Село,
6. Јединица за издавање готових лекова Бођани.

V) Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове, у оквиру које се формирају уже организационе јединице:

1. Одељење за правне и економско-финансијске послове,
2. Одељење за техничке и друге послове.

Изабрани лекар

Здравствено осигурана лица оставрују право на здравствену заштиту посредством изабраног лекара, а који обавља здравствену заштиту у тиму са радником одговарајуће школске спреме здравствене струке. Дужност је сваког осигураног лица, да код прве посете здравствене установе на примарном нивоу, а најкасније у року од 6 месеци од дана стицања својства осигураног лица изврши избор изабраног лекара.

Уколико осигурано лице не изврши избор изабраног лекара, има право само на пружање хитне медицинске помоћи.

У смислу Закона о здравственом осигурању и подзаконских аката донетих за спровођење наведеног Закона, ИЗАБРАНИ лекар је:

- (1) доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада,
- (2) доктор медицине специјалиста педијатрије,
- (3) доктор медицине специјалиста гинекологије,
- (4) доктор стоматологије.

Осигурано лице моће да има само једног изабраног лекара из напред наведених грана медицине при чему:

- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;
- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;
- дете до навршених 18 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине специјалисте педијатрије има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице старије од 65 година живота, поред изабраног лекара доктор медицине и доктора медицине специјалисте гинекологије, има изабраног лекара доктора стоматологије;
- жена у вези са трудноћом и 12 месеци после порођаја; осигурано лице пре трансплантације бубрега, односно операције на срцу; у преоперативном и постоперативном третману малигних болести максиларног предела;
- осигурано лице са урођеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана;
- осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице са уређеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана; осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије.

8.3. Образовни систем

Предшколско васпитање и образовање

На територији општине Бач налазе се 1 предшколска установа. Наведена предшколска установа „Колибри“ васпитни рад реализује у два посебна објекта у Бачу и Селенчи, док се припремни предшколски програм реализује у просторијама основних школа „Моша Пијаде“ у Бачком Новом Селу, основној школи „Свети Сава“ у Плавни и основној школи „Алекса Шантић“ у Вајској и издвојеном одељењу школе у Бођанима.

Предшколско образовање

Први подаци о раду са децом предшколског узраста у општини Бач датирају од 1876. године. Са децом су тада радиле часне сестре. Настава је извођена на три језика: српском, мађарском и немачком. Такав систем рада је био све до 1945. године. До 1994. године постојале су предшколске групе деце, које су радиле у склопу основних школа на целој територији општине Бач. Од 1994. године Решењем Скупштине општине Бач основана је Предшколска установа „Колибри“.

Предшколске установе на територији општине Бач сачињава 1 предшколска установа и то :

1.1. Предшколска установа „Колибри“ Бач

Вртић у Бачу (засебан – централни бјекат)	-број група : 7, број деце: 149
Вртић у Малом Бачу (засебан-прилаг. објекат)	-број група : 2, број деце 21
Вртић у Бођанима (у згради ОШ)	-број група: 1, број деце 12
Вртић у Бачком Новом Селу (у згради ОШ „Моша Пијаде“)	-број група: 1, број деце 10
Вртић у Вајској (у згради ОШ „Алекса Шантић“)	-број група: 3, број деце 60
Вртић у Плавни (у згради ОШ „Свети Сава“)	-број група: 1, број деце 10
Вртић у Селенчи (засебан објекат)	-број група: 4, број деце 63

Основно образовање

Tabela 44. Табеларни преглед Основних школа у Општини Бач са укупним бројем ученика

РБ	Назив Основне школе	Укупан број ученика
1	Основна школа „Вук Караџић“ Бач	365
2	Основна школа „Алекса Шантић“ Вајска са издвојеним одељењем у Бођанима	245
3	Основна школа „Јан Колар“ Селенча	208
4	Основна школа „Свети Сава“ Плавна	57
5	Основна школа „Моше Пијаде“ Бачко Ново Село	41

Основно образовање се реализује у пет основних школа и то у основној школи „Вук Караџић“ у Бачу, „Јан Колар“ у Селенчи, „Алекса Шантић“ у Вајској, издвојеном одељењу школе у Бођанима, „Свети Сава“ у Плавни, „Моша Пијаде“ у Бачком Новом Селу.

Основна школа „Вук Караџић“ у Бачу основана је 1756. године и била је прва школа за грађане нижег порекла – то је била прва грађанска верска школа.

Прва зграда која је грађена наменски за потребе школе датира из 1876. године, у којој се настава изводила до 1972. године пуних 96 година. Поред школских учионица постојала је и учионица за забавиште. Настава се изводила на српском, мађарском и немачком језику. Након завршетка Другог светског рата, црква губи право да се меша у државне послове и да утиче на образовање. Врата школе отварају се за сву децу и грађане. Датум оснивања основне школе и уписање у суд, оснивач Срески народни одбор Озаци, бр.и датум Акта о оснивању 10089 од 19.09.1946. Током свог постојања претрпела је више статусних промена.

Од 1972. године Бач добија нову зграду у коју се усељава ОШ "Вук Караџић". И данас се налазимо у тој згради. Настава се изводи на српском језику.

Основна школа „Свети Сава“ у Плавни основана је 1946. године. Нова зграда школе изграђена је 1990. године, а нова сала за физичко васпитање 1996. године.

Основна школа „Јан Колар“ из Селенче изграђена је 1962. године. Почети васпитно-образовног рада школе забележени су 1768. године, а прва генерација ученика завршава школовање осмогодишње школе, школске 1955/56. године. Настава се изводи на словачком језику. Поред тога ученици уче српски језик, као нематерњи, енглески и немачки као стране језике и ромски језик са елементима националне културе. Школа је носилац културних и образовних догађаја у месту, као значајан фактор очувања словачког језика и националног идентитета.

Основна школа „Моша Пијаде“, Бачко Ново Село, основана је почетком XIII века. Прва школска зграда била је поред цркве, једноставна и оскудно уређена.

1921. Године школа је постала државна, па је поред немачког, у школи радило и српско одељење.

У периоду после Другог светског рата школа је имала српско и мађарско одељење.

Почетком 60-их година, школа броји 17 учитеља и наставника, 16 учионица, са око 500 ученика.

1982/1983 године школа "Моша Пијаде" је проглашена за једну од 6 науређенијих школа на територији Војводине.

Нова школска зграда саграђена је 2000 године, а физкултурна сала 2007. Школска зграда има 10 учионица, изводи се кабинетска настава, ученици уче два страна језика (енглески и немачки), имамо ђачку и наставничку библиотеку, радионицу за ТО, ђачку трпезарију.

Опремљени смо бројним наставним средствима, располажемо стручним наставним кадром који се редовно усавршава, организује бројне активности и доприноси да село "живи".

Средњорочни план оптимализације мреже јавних основних школа у општини Бач са укупно 4 основне школе где би се основна школа „Моша Пијаде“ Бачко Ново Село припојила основној школи „Иво Лола Рибар“ у Плавни и једним издвојеним одељењем може се сматрати оптималним решењем у погледу броја у периоду од четири до осам година..

Како је постојање основних школа у малим срединама од стратешког значаја, постоје изражене потребе да се у свим селима и самом Бачу очува постојање основних школа, без обзира на негативан природни прираштај.

Наводимо и то да су школе на самој граници са Републиком Хрватском и то да је основна „Моша Пијаде“ у Бачком Новом Селу на самој обали реке Дунав 1500м од Шаренграда, а основна школа „Свети Сава“ из Плавне на 3км од Вуковара.

На локалном нивоу предузете су мере и активности у правцу ревитализације сеоских средина, а као посебну чињеницу наводимо податак да су све школе удаљене једна од друге више од 2 км.

У наредном периоду општина Бач ће пратити развојне програме и пројекте у области образовања на нивоу државе, анализираће друштвено економско кретање на територији општине Бач, по потреби ће учествовати у изради локалних пројеката у области основног образовања, промањеиваће законска решења у области основног образовања и у складу са тима прилагођавати и утврђивати подручја рада школа, број и просторни распоред школа.

Средње образовање

На територији општине Бач налази се једна средња школа – Пољопривредна школа Бач.

Пољопривредна школа Бач основана је одлуком Владе Републике Србије од 05.05.1995. године.

Седиште школе је у Бачу, у улици Школска бр.1.

Пољопривредна школа Бач је једина средња школа на територији Општине Бач. Васпитно-образовни рад организован је према плану и програму и одвија се у оквиру 7 одељења у подручја рада: пољопривреда, производња и прерада хране – групација прерада хране, а кроз 4 образовна профила. Настава се одвија по одељењима, а допунска, додатна и ваннаставне активности у групама према потребама и интересовањима ученика. Услови за извођење наставе задовољавају постојеће стандарде.

У школској 2020/2021. години остварују се следећи наставни планови и програм у подручју рада пољопривреда, производња и прерада хране:

образовни профил четворогодишњег образовања:

- Пољопривредни техничар
- образовни профили трогодишњег образовања:
- Руковалац механичар пољопривредне технике
- пекар

Школа користи простор у улици Школска бр 1. Зграда је спратна, поседује приземље и први спрат са:

- наставним простором 1.521 m²
- остали простор (зборница, библиотека, канцеларије, комуникације, ходници, санитарни простор, котларница, радионица и др.) 1.547 m³

Просторије зграде решене су према стандардима за средње школе.

Покрај школске зграде на земљишту укупне површине 29905 m² налази се универзални спортски терен (кошарка, фудбал и рукомет), који је као и зграда окружен дрвећем, парковима и стазама.

За остваривање плана и програма стручних предмета за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране, Школа обрађује земљиште од 85 ha, у сколпу којег се налази и школска економијана периферији Бача, на удаљености 2 km од школске зграде. На школској економији налазе се:

-један мањи објекат опште намене, пластеник 8X50 метара (400m²), 2 пластеника 8X32 метра (512m²), стакленик са грејањем на био масу 155m², заједничке просторије за наставнике и ученике, санитарни чвор, шупа за смештај пољопривредне механизације. Школа поседује на школској економији 2 ha воћњака. Заступљено је више воћних врста у оквиру којих имамо више сорти воћака. Воћњак и пластеници пре свега служе за обуку ученика, као огледни засад. Целокупна практична настава одвија се на школској економији. Ученици стечена теоријска знања директно примењују на школској економији.

У поступку смо решавања имовинско-правних односа на школској економији где треба да изградимо потребан број наменских објеката а све у сврси боље едукације ученика.

Школа обавља и другу делатност која је у функцији образовања и васпитања у оквиру практичне наставе ученика на основу Школског програма практичне наставе како у воћњаку тако и у заштићеном и отвореном простору током целе године, производњом расада паприке, парадајза, купусњача, затим гајењем парадајза и паприке у пластеницима, лековитог биља, кромпира, индустријске паприке, пшенице, кукуруза, соје, сунцокрета на ораничним површинама и у баштама.

8.4. Социјална заштита на локалном нивоу

Општина Бач се у позитивном смислу издваја по **разноврсности услуга социјалне заштите**. Индикатори доступности и ефикасности за услугу помоћ у кући за старе су значајно изнад републичког просека и веома су унапређени посматрајући раније године. Удео расхода за социјалну заштиту из локалног буџета у општини Бач нешто је нижи од просека у Србији, док налази мапирања индицирају да је **обим интервенције и у области услуга социјалне заштите и у домену материјалне подршке у надлежности ЈЛС виши од просека**, док услуге социјалне заштите су значајним делом финансиране из донаторских пројеката. Постоји значајан простор и за унапређење услуге дневни боравак за децу са инвалидитетом и саветовалиште, као и помоћ у кући, посебно с обзиром да се ови сервиси не обезбеђују током целе године.

Висока је стопа деце која користе услугу смештаја, па је потребно да се уложе додатни напори ради подршке биолошким породицама, али и значајно ширење информација о хранитељству, како би се спречило слање деце у институције.

Центар за Социјални рад у Бачу основан је 01.03.1992. године. Основни задаци центра за социјални рад је спровођење социјално- заштитне функције у складу са одредбама Закона о социјалној заштити. Међу њима су следећи задаци:

- Рад на решавању у првом степену о остваривању права утврђених законом, пружање услуга социјалног рада у поступку решавања о тим правима
- Вршење исплате одређених права – новчане социјалне помоћи и додатка за помоћ и негу другог лица.
- Откривање и праћење социјалних потреба грађана и проблема у области социјалне заштите
- Предлагање и предузимање мера у решавању стања социјалних потреба грађана и праћење њиховог извршења
- Организовање и спровођење одговарајућих облика социјалне заштите и непосредно пружање услуга социјалне заштите и социјалног рада
- Развијање и унапређивање превентивних активности који доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема
- Пружање дијагностичких услуга и спровођење дијагностичких третмана, саветодавно-терапеутских услуга и стручне помоћи корисницима
- Вођење евиденције и документације о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру својих делатности
- Извршавање других послова из поменутог закона у складу са одлукама Скупштине општине Бач о посебним правима.

Поред наведеног у складу са Одлуком СО Бач о правима из области социјалне заштите кој а се финансирају из локалног буџета, Центар ће обезбеђивати низ основних и проширених права.

У основна права спадају:

- Привремени смештај у прихватилиште или прихватну станицу деце и одраслих
- Опремање корисника за смештај
- Социјално становање у заштићеним условима
- Једнократне новчане помоћи

У проширема права спадају:

- Трошкови сахране
- Једнократне новчане помоћи пензионерима
- Трошкови прихватилишта.

9. Рањиве групе

9.1. Деца: рани развој као императив

Развој деце у најранијем детињству подразумева њихов раст и развој од мајчине трудноће до поласка у предшколски припремни програм. Доказано је да се у овом периоду постављају темељи за све животне успехе, а пропусти у бризи и стимулацији развоја детета остављају дугорочне последице, које се касније тешко могу надокнадити. Рано препознавање развојних ризика и одступања и ране интервенције могу у великој мери да надокнаде кашњења у развоју деце. Иако смањена, смртност одојчади и деце млађе од пет година која живе у ромским насељима два пута је виша од националног просека. Слично је и са ухрањеношћу. Основни разлози због којих треба улагати у развој детета у раном детињству: рана улагања су најделотворнија (првих пет година живота) – ови програми дају добит већу него касније за цео живот: од 2 до 17 пута. Ефекти су највећи код сиромашне деце, чиме се смањује неравноправност. Мозак се највише развија у првих пет година живота, достижући 80% свог развоја до навршене треће године. И на крају, рани развој детета је његово основно право, гарантовано Конвенцијом УН о правима детета.

Услуге, мере и активности намењене подстицају раног развоја деце разнолике су и обухватају широк спектар: од вођења трудноће и подстицања дојења, јачања родитељских компетенција, праћења да ли се дете развија очекиваним темпом, раних интервенција да се могућа кашњења надокнаде, преко обезбеђивања материјалне помоћи детету и породици, заштите детета и похађање вртића. Ове услуге се могу спроводити кроз подстицај и организовање рада развојних саветовалишта, саветовалишта за родитеље, организовање рада интерресорних комисија (ИРК), спровођење и праћење мера предложених од стране ИРК. Подршка раду ромских здравствених медијаторки доприноси заштити најугроженијих.

АКЦИОНИ ПЛАН СТРАТЕГИЈЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У ОПШТИНИ БАЧ ЗА 2021. ГОДИНУ

План развоја унапређења предшколског васпитања и образовања у општини Бач за период од 2019. године иницирана је у оквиру пројекта „СУПЕР-Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања“. СУПЕР је један од пројеката којим ЕУ, као највећи донатор у Србији, помаже целокупну реформу сектора образовања у земљи.

Директна сарадња кроз активности пројекта одвијају се у 50 градова/локалних самоуправа и предшколским установама на;

- Развијању професионалних компетенција васпитача и стручних сарадника у ПУ за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање
- Јачању професионалних капацитета запослених у локалним самоуправама за планирање и управљање предшколским васпитањем и образовањем
- Унапређивању законских оквира за предшколско васпитање и образовање

Предшколско васпитање и образовање на нашим просторима има дугу и богату традицију. Први подаци о раду са децом предшколског узраста датирају од 1876. године. Са децом су радили четири часне сестре реда „Наша Госпа“. Настава је извођена на три језика: мађарском, немачком и српском језику. Часне сестре су са децом радиле до завршетка Другог светског рата, 1945. године.

После Другог светског рата организовани су течајеви за васпитачице, с тим и престаје рад часних сестара са децом предшколског узраста. До 1994. године у општини Бач предшколско васпитање и образовање се реализовало у склопу основних школа у свим насељеним местима Општине Бач.

Одлуком СО Бач, 1994. године, основана је Предшколска установа „Колибри“ Бач, са централним објектом у Бачу, којој су припале групе предшколског узраста из свих насељених места, које су се налазиле пре оснивања у склопу програма основних школа, тако да је само у Бачу постојао засебан, наменски објекат за боравак и васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста.

2003. године ПУ „Колибри“ Бач добила је на коришћење адаптирани објекат у власништву Општине Бач у насељу Мали Бач, за рад са децом предшколског узраста.

2007. године у Селенчи је отворен нови наменски грађен објекат за рад са децом предшколског узраста.

У осталим насељеним местима (Бачком Новом Селу, Бођанима, Вајској и Плавни) постоје простори за васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста у склопу основних школа.

Предшколску установу „Колибри“ чини 7 вртића у 7 насељених места општине Бач. ПУ је државна институција у којој се обезбеђује остваривање следећих функција:

- **васпитно – образовна**
- **превентивно – здравствена**
- **социјална функција**
- **исхрана деце.**

ОЦЕНА СТАЊА И НИВОА РАЗВИЈЕНОСТИ УСТАНОВЕ

Предшколска установа „Колибри“ је кадровски и материјално-финансијски оспособљена за обављање Законом утврђених делатности. Одликује је висок степен организованости рада, како у домену неге и васпитно-образовног рада, тако и у свим активностима за функционисање Установе.

Наша мисија је;

Ми смо тим професионалаца специфичан по пружању подршке деци и породици. Припремамо децу за живот и школу, водећи рачуна о специфичним развојним могућностима сваког детета. Препознатљиви смо по неговању драмског стваралаштва и креативности у свим областима. У нашој установи се негује мултикултуралност, толеранција, равноправност, здрав живот, тимски рад и различити видови сарадње на свим нивоима.

Наша визија је;

Да унапређујемо в-о рад са децом, да будемо подршка деци и породици, да подстичемо самопоуздање код деце, кроз све видове рада. Да промовишемо предшколско васпитање и образовање-значај институционалног збрињавања деце, рад наше установе и нашу локалну средину.

ОБЛИЦИ РАДА СА ДЕЦОМ

Редни број	Објекат	Број група целодневни	Број група полудневни	Време рада објекта
1.	Бач	7	-	5:30 – 16:30
2.	Вајска	-	3	7:00 – 17:30
3.	Бођани	-	1	7:00 – 12:00
4.	Плавна	-	1	7:00 – 12:00
5.	Бачко Ново Село	-	1	7:00 – 12:00
6.	Селенча	4	-	6:00 – 16:00
7.	Мали Бач	2	-	6:00 – 16:00
	Укупно:	13	6	

1. Све укупно: облици рада и број група

Редни Број	Облици рада	Број група
1.	Целодневни 1 – 7 г.	13
2.	Полудневни 6 – 7 г. Полудневни 4 – 5,5г.	5 1
	Укупно	19

Васпитно-образовни рад у Установи се остварује на српском и словачком језику. Уважавајући карактеристике локалне средине, у којој живе породице, које негују језик националних заједница, Установа развија програм васпитно-образовног рада на језику националне мањине, словачком језику.

Поред развоја матерњег језика у Установи су заступљени програми за развој комуникативних способности на страном језику-енглеском.

Васпитачи, који реализују васпитно-образовни рад на словачком језику имају за то одговарајуће квалификације и знање стечено у току континуираног стручног усавршавања.

Језици на којима се изводи в-о р.	Матрењи језик Број група	Нематерњи језик Број група
СРПСКИ	15	-
СЛОВАЧКИ	4	-
РОМСКИ	-	-
УКУПНО	19	-

1. ПОСЕБАН ЦИЉ: Повећање обухвата предшколским васпитањем и образовањем за 20% у односу на постојеће стање.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ
Промоција значаја раног укључивања деце у ПВО (штампани материјал, путем интернета исл.)	У току 2021. године	Координатор радне групе за план развоја предшколског васпитања и образовања	Чланови радне групе
Доградња и адаптација вртића у Вајској	У току 2021. године	Директор ПУ „Колибри“ – Ана Бошкић	Директор ПУ, ОУ, фондација „Новак Ђоковић“

Промовисање значаја раног укључивања деце у предшколско васпитање и образовање у току 2021. године вршило би се дистрибуцијом штампаних брошура „Књига о нама“ и „Игре за целу породицу“.

Осим тога родитељима ће бити омогућен приступ вебинарима на теме:

1. Социјално – емоционално учење деце предшколског узраста
2. Подршка социјално – емоционалном учењу у оквиру васпитно – образовног рада са децом предшколског узраста
3. Дигитални алати у функцији професионалног развоја
4. Подршка добробити и резилентности деце предшколског узраста
5. Васпитање деце предшколског узраста пружањем подршке и успостављањем правила
6. Подршка породицама са децом предшколског узраста из осетљивих група
7. Креирање стимулативних прилика за развој и учење деце узраста до три године.

Уз вебинаре родитељима ће бити доступне брошуре:

1. Добробит деце предшколског узраста – стварање услова да расту здрава, задовољна и оснажена, да се конструктивно носе са изазовима
2. Социјално – емоционално учење деце предшколског узраста
3. Васпитање пружањем подршке и успостављањем правила.

Ове теме су изабране јер се родитељске праксе заснивају на разумевању добробити и социјално – емоционалног учења детета и принципа позитивног родитељства. Оне су основа за промишљање о дугорочним циљевима родитељства у односу на децу и усклађивање васпитних поступака са њима.

Очекиване и препоручене активности комисије за праћење ефикасности Стратегије укључују промовисање брошура, информисање где су доступне или слање брошура породицама у PDF формату, подстицање родитеља да унапређују своју праксу и прикупљање повратних информација од родитеља о корисности и применљивости садржаја брошура.

Информисање родитеља о брошурама вршиће се на следеће начине:

1. Путем ВЕБ сајта
2. ФБ странице предшколске установе
3. Слањем информација о брошурама путем СМС порука, меилова, порука на родитељске вибер групе, огласне табле исл.
4. Информисање у локалним писаним и електронским медијима
5. Достављањем информација удружењима и установама здравствене и социјалне заштите и другим организацијама и институцијама које су у контактима са породицама деце предшколског узраста
6. Преко Савета родитеља ПУ и општинских Савета родитеља.

2. ПОСЕБАН ЦИЉ: Унапређење сарадње унутар Локалне заједнице у циљу свеобухватне подршке породицама и деци предшколског узраста.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ
Састанак са представницима ЛЗ (све интересне групе)	Фебруар 2021.	Координатор радне групе	Представници ЛЗ (матичар), ДЗ, ЦЗСР, ПС Бач и ПУ
Потписивање меморандума	Март 2021.	Координатор радне групе	Представници ЛЗ (матичар), ДЗ, ЦЗСР, ПС Бач и ПУ
Успостављање базе података	Октобар 2021.	Координатор радне групе	Чланови радне групе, служба ЈЛС

Да би се унапредила сарадња унутар Локалне заједнице у циљу свеобухватне подршке породицама и деци предшколског узраста планиран је састанак са свим интересним групама на коме би се договорио садржај меморандума и задужиле особе за његово сачињавање, као и договорио термин за потписивање.

База података се односи на број деце по годиштима предшколског узраста (укупан број рођене деце у општини Бач – од 0 до 6 година и број деце која су уписана у ПУ).

У сачињавање базе података биће укључени представници свих интересних група (ЦЗСР, Дом здравља Бач, Полицијска станица Бач, Матичар исл.).

3. ПОСЕБАН ЦИЉ: укључивање деце, узраста од 3 до 5,5 година, која не похађају предшколску установу у разноврсне програме.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ
Мапирање делова општине, насељених места у којима деца нису обухваћена ПВО	У току године	Координатор радне групе	Чланови радне групе, васпитачи, родитељи
Мапирање и адаптација, доградња простора за реализацију ПВО	У току године	Координатор радне групе	Чланови радне групе и координатор
Састанак радне групе у вези увођења новог програма за децу и родитеље који нису обухваћени ПВО	Октобар 2021.	Координатор радне групе	Чланови радне групе и координатор
Израда акционог плана за увођење нових програма за децу предшколског узраста	Новембар и децембар 2021.	Координатор радне групе	Координатор и чланови радне групе
Реализација програма „Снажни од почетка – дајмо им крила“	Од јануара до маја 2021.	Координатор пројектног тима у ПУ	Васпитачи, деца, родитељи

Податке о деци која нису обухваћена предшколским васпитањем и образовањем, као и недостатак адекватног простора за реализацију предшколског васпитања и образовања добиће већ приликом успостављања базе података о деци предшколског узраста.

На основу добијених података након успостављања базе података и мапирања оформиће се радна група која ће се бавити увођењем нових програма за децу која нису укључена у предшколско васпитање и образовање.

Програм „Снажни од почетка – дајмо им крила“ почео је са реализацијом у децембру 2020. године и наставља се до краја маја 2021. Програм се реализује из два дела: стандард програм и контролна група.

За реализацију програма обучено 8 фацилитаторки:

Бач:

1.Ивана Филиповић

2.Мина Дајић

Селенча:

3.Татјана Павлињи

4.Јана Стрехарски

Вајска:

5.Весна Фехир-Петров

6.Блаженка Давидовић

7. Нада Петровић

Бођани:

8.Наташа Петров

Координатор пројекта директор Предшколске установе Ана Бошкић
Члан пројектног тима Предшколске установе Јадранка Каран.

Пројекат финансира Светска банка, носилац пројекта је ЦИП-центар. Родитељи се пријављују Светској банци уз услов да имају дете старости од 3 до 6 година. Светска банка након пријаве родитеља формира групе за оба дела самог Програма.

Програм покрива родитеље из целе општине Бач, укупно 98 породица. У програм су укључени сви чланови породице мајке, очеви и деца.

ПОСТУПАЊЕ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ “КОЛИБРИ” У ВРЕМЕ ТРАЈАЊА COVID -19

Сходно новонасталој епидемиолошкој ситуацији, а полазећи од мера спречавања и сузбијања заразне болести COVID- 19, Предшколска установа „Колибри“ Бач спроводиће све неопходне мере превенције, заштите и сузбијања ширења епидемије. У складу са тим разматраће се:

- Изказане потребе породица о пријему уписане деце у оквиру програма васпитно-образовног рада у целодневном трајању и
- Утврђеним просторним и кадровским капацитетима установе

како би се, у овом процесу пружила стручна подршка за мултифункционалну делатност саме установе у вези поступања и организацијом рада.

Рад и организација рада Предшколске установе „Колибри“ Бач, спроводиће се у складу са Одлукама и мерама Владе Републике Србије и Кризног штаба општине Бач, на основу континуираног праћења епидемиолошке ситуације.

Начелна полазишта:

- Подршка деци и њиховим породицама, обезбеђивање услова за здраво и безбедно одрастање, целовит развоја и добробот детета и заједничка одговорност друштва и породице, професионалаца у систему предшколског васпитања и образовања, здравствене и социјалне заштите и других релевантних служби, институција и организације на националном и локалном нивоу.
- Када околности дозволе потпуну нормализацију рада васпитно образовне установе и враћању у рад пуним капацитетима и ресурсима и наставку започетих реформских активности у домену унапређења квалитета и предвиђених циљева који су наведени у Акционом плану за 2021. годину.

У складу са доступним показатељима и препорукама надлежних здравствених институција спроводиће се препоруке и смернице специфично намењене за предшколске установе. У том смислу, на основу сагледавања података о исказаним потребама породица предвиђа се организација рада предшколске установе „Колибри“ Бач у складу са расположивим просторним капацитетима и људским ресурсима.

Потребне мере дезинфекције, дезинсекције и дератизације свих објеката и простора Предшколске установе “Колибри” Бач и свих простора у насељеним местима у Малом Бачу, Вајској, Бођанима, Плавни, Бачком Новом Селу и Селенчи спроводиће се у сарадњи са оснивачем- општином Бач и надлежним заводима, институтима и организацијама акредитованим за вршење послова у складу са прописима којим се уређује здравствена заштита становништва од заразних болести.

Предшколска установа “Колибри” Бач у сарадњи са општином Бач и Кризним штабом доноси одлуке о отварању, односно затварању објеката предшколске установе (прекиду васпитно образовног рада), као и повећању, односно смањењу броја деце у објекту на основу сагледавања укупне епидемиолошке, привредне и друштвене ситуације у општини Бач.

Према наведеном за сваки објекат предшколске установе разматраће се :

- Процена максимално могућег броја деце по објекту, односно васпитној групи имајући у виду могућност спровођења неопходних превентивно- здравствених мера;
- Датума до ког се примењује:
- Санитарно – хигијенски услови који морају бити испуњени ради спровођења одлуке, као и одговорности запослених за спровођење одлуке.

Имајући у виду осетљивост периода у коме још увек постоје ризици од ширења епидемије, неопходно је сачувати висок ниво опреза и професионализма у поступању, планирању и организацији рада.

9.2. Млади као рањива група

Када је у питању циљ који се односи на здравље и благостање младих, најчешћи проблеми који су препознати јесу болести зависности (дуван, алкохол, наркоманија, клађење, коцка, зависност од интернета). За циљне групе у ризику су проблем ХИВ/АИДС; Хепатит Ц. Млади у Србији у прве сексуалне односе ступају рано и неспремни, због чега предњаче међу вршњацима из Европе по броју оболелих од полно преносивих болести и намерних прекида трудноће. Проценат раног рађања и малолетничких трудноћа знатно је смањен, али је и даље висок проценат малолетничких трудноћа у ромским насељима.

Млади су суочени са бројним стресовима и потребна им је подршка у превазилажењу стреса (више од 50% средњошколаца наводи да је у протекле две године доживело бар један стресогени животни догађај).

9.3. Старији као рањива група

Према подацима за 2019 годину, старосна структура становништва општине Бач одговара регресивном биолошком типу где учешће добне групе старијих од 65 година износи 20,03%.

Перманентно старење становништва узрокује повећање низа проблема везаних за ову популацију: повећан број старачких домаћинстава, смањене могућности старих да сами квалитетно брину о задовољењу основних животних, здравствених и социјалних потреба. Све ово говори о потреби свеобухватне и добро организоване бриге о старим лицима у Републици, али и у општини Бач, посебно.

10. Безбедност у заједници

Насиље (родно, породично, вршњачко) феномен је са чијом се ескалацијом суочавамо. Држава је донела Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима. Такође, постоје и Посебни протокол Министарства унутрашњих послова о поступању полицијских службеника у случајевима насиља у породици и над женама у партнерским односима; Посебни протокол Министарства здравља у случајевима насиља у породици и над женама у партнерским односима и други.

Безбедност у саобраћају од изузетне је важности. Унапређење стања безбедности саобраћаја на путевима спроводи се уз тимски рад са свим институцијама на државном и локалном нивоу, уз сталну едукацију становништва а посебно професионалних категорија учесника у саобраћају.

Унапређење безбедности саобраћаја доприниси спашавању живота и превенцији повређивања у саобраћајним незгодама кроз смањење броја и тежине саобраћајних незгода на путевима.

Агенција за безбедност саобраћаја брине о безбедности свих грађана Србије у саобраћају на путу и развија се као модерна и стручна институција, препознатљива и релевантна у овој области, иницира и окупља друге институције и организације (владине и невладине) у заједничким активностима на смањењу страдања људи на нашим путевима и улицама и труди се да буде поуздан партнер и у међународним пројектима, истраживањима, креирањима политике безбедности саобраћаја на путевима у Србији и региону.

10.1. Малолетничка делинквенција

Извештај сачињен од стране вође групе за сузбијање криминала у ПС Бач и садржи следеће податке везане за општину Бач:

- Укупан број извршених кривичних дела од стране малолетних лица за период 2016-2020 – укупно 56
- Учешће кривичних дела извршених од стране малолетника по областима криминала износи:
Укупно кривичних дела- 56
Укупно по општем криминалу – 56
Кривичних дела по ЈРМ није било
КД против имовине укупно – 34
КД против живота и тела укупно – 13
- Учешће кривичних дела крађе и тешке крађе извршених од стране малолетних у укупном броју извршених дела за извештајни период износи – 28%
- Укупан број извршених кривичних дела против здравља људи који се односи на кривична дела везана са злоупотребом дрога извршена од стране малолетних су укупно – 2 малолетна извршиоца
- Структура извршилаца кривичних дела према категоријама малолетника:
Деца – 13
Млађи малолетник -7
Старији малолетник -34
- Број случајева убиства, тешког убиства извршеног од стране малолетника није било
- Укупно 3 кривичне пријаве за кривична дела лака телесна и тешка телесна повреда од стране малолетних лица
- Од стране малолетних извршиоца није извршено ни једно кривично дело насиља у породици.

11. Рекреација и спорт

Област спорта и рекреације уређен је Законом о спорту где је дефинисано шта се сматра општиним интересом у области спорта.

Општина Бач је 2016. године основала установу за спорт и рекреацију „Бачка Тврђава“ која организује спортске и рекреативне делатности, а има за циљ унапређење физичке културе и спорта уопште. На тај начин омогућено је коришћење спортских објеката од стране регистрованих спортских колектива, организованих група школске омладине и организованих група грађана у сврху тренинга, спортских припрема, спортских такмичења, бављење физичком културом и организовање друштвено- спортских манифестација, организовање рекреативног спорта на нивоу општине Бач.

Спортски савет општине Бач, основан је 2001. године. Основни је носилац развојне политике и праћења достигнућа у области спорта. Представљају организацију којој су непосредно поверени послови у реализацији програма у физичкој култури општине Бач. У оквиру Спортског савеза функционише преко 20 спортских клубова.

- Фудбалски клуб „Тврђава“ Бач
- Одбојкашки клуб „Партизан“ Бач
- Рукометни клуб „Ерет“ Бач
- Клуб „Славија“ Бач
- Фудбалски клуб „Лабудњача“ Вајска
- Фудбалски клуб „Кривањ“ Селенча
- Фудбалски клуб „Бачки хајдук“ Бачко Ново Село и други.

Спорсткi савез општине Бач сваке године организује различите спортске манифестације, као што су ноћни турнири у малом фудбалу, игре без граница“, Босоноги на песку, светосавски турнир у шаху, циклo Бач, одбојка на песку и друго.

12. Култура

Општина Бач има скроман културни садржај карактеристичан за ЈЛС те величине, укључујући да постоји само једна установа културе. У општини Бач има један биоскоп, нема позоришта. Културна политика спроводи се кроз Народну библиотеку „Вук Караџић“ у Бачу. Библиотека у свом саставу има четири одељења: дечије одељење, одељење за одрасле, одељење за стручну литературу и завичајну збирку. Библиотека има 21.570 књига, нема CD издања за слепе и слабовиде. Библиотека остварује сарадњу са васпитно-образовним установама, КУД-ом, удружењима и другим невладиним организацијама. Сарадња се одвија кроз заједничке изложбе, приредбе, књижевне конкурсе, смотре, итд.

Од 2018. године делатност библиотеке „Вук Караџић“ је проширена са музејском делатношћу. Музејска јединица „Векови Бача“ предузима значајне промотивне активности на популаризацији нематеријалног културног наслеђа.

Најважнија и најмасовнија културна манифестација која представља општину Бач су Дани европске баштине која се од 2003. године редовно одржава у општини Бач.

Културни предео Бача је кандидат за упис на Унескову листу Светске баштине

13. Медији

На територији општине Бач тренутно нема писаних медија. Пре десет година локална радио станица је приватизована и данас обавља своју делатност као ББ радио чији је власник приватно лице.

14. Верске заједнице

Према попису становништва из 2011. године (извор: Републички завод за статистику) у општини Бач живи укупно 14.405 становника који су се према верској припадности изјаснили на следећи начин:

Табела 45.

УКУПНО	Православци	Римокатолици	Протестанти	Остало
13.314	7.193	4.780	1.313	12

Верски објекти у општини Бач:

- Манастир Бођани у Бођанима
- Фрањевачки самостан у Бачу
- Православни храмови
- Православна црква Светог Јована Богослова
- Православна црква у Плавни
- Православна црква у Вајској
- Православна црква Светог Илије на Малом Бачу
- Евагелистичка црква у Селенчи
- Римокатоличка црква Светог Апостола Павла у Бачу
- Римокатоличка црква у Селенчи посвећена Светој Тројици
- Римокатоличка црква у Вајској посвећена Светом Јурају
- Римокатоличка црква у Плавни посвећена Светом Јакову
- Римокатоличка црква у Бачком Новом Селу посвећена Светој Ани
- Римокатоличка црква Светог Илије у Бођанима
- Капела Светог Антуна.

15. Удружења грађана

У општини Бач су активна удружења која делују у области културе:

- КУД „Младост“ Бач
- Удружење жена „Дуга“ Селенча
- ХКУД „Дукат“ Вајска-Бођани
- ЗУКС „Петар Кочић“
- Удружење грађана Рома и Румуна „Младост“ Вајска
- Камерни хор „Звони“
- Хор „Озвена“
- Удружење српско руског пријатељства „Бач-Владивосток“ Бођани
- УГ „Трагови Шокаца“ Бач
- ХКУПД „Матош“ Плавна
- УЖ „Колевка“ Бачке“ Бач
- УЖ „Активна жена“
- КУД „Јан Колар“
- КЕК „Искон“
- Удружење за развој руралног и еко туризма „Бач у срцу Бачке“
- Удружење за очување културе, традиције и уметности Сленче
- МКУП „Уњи Бернадин“
- Градски хор „Невен“
- УГ „Пријатељи деце Бача“
- Хрватско културно певачко удружење „Зора“ Вајска
- НВО „Дунав“ Бачко Ново Село
- Удружење омладине „Ентер“
- Омладинско удружење Плеј
- Друшво за борбу прозив шећерне болести
- Општинска организација инвалида рада Бач
- Општинско удружење пензионера Бач
- Савез удружења бораца народноослободилачког рата Бач
- Радио Клуб „Никола Тесла“ Бач

15.1. Црвени крст општине Бач

У обављању послова везаним за остваривање циљева и задатака Црвеног крста Бач, делује се у складу са циљевима и задацима Црвеног крста Србије. У оквиру наведеног Црвени крст Бач планира своје календарске активности. Ради се на популарисању и мотивацији Добровољног давалаштва крви, спроводе се акције Трка за срећније детињство, Један пакет пуно љубави, Друг другу, Дечија недеља и многе друге.

Реализација помоћи хендикепираним, старим и немоћним лицима остварује се у сарадњи са донаторима и школама кроз акцију Сунчана јесен живота и Међународни дан старих. У сарадњи са општином Бач, здравственим и образовним установама учествује се у промоцији хуманих вредности, здравља становништва и очувања природне средине.

15.1.1. Промоција здравих стилова живота и превенција болести

Активности у оквиру програма Промоција здравих стилова живота и превенције болести зависности одвијају се у складу са планом активности Црвеног крста Бача и планом активности виших органа Црвеног крста.

Општи циљ: Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота и важности превенције болести са посебним акцентом на рањиве групе (младе, старије, социјално угрожене особе), а циљ се постиже кроз програме опште превенције.

Превенција болести зависности и смањење ризичног понашања одвија се кроз превентивно едукативне садржаје који су намењени пре свега младима, али и родитељима како би се унапредила комуникација међу њима. Све ове активности одвијају се уз ангажовање едукованих волонтера Црвеног крста.

Дефинисани циљ могуће је постићи континуираним и константним радом и добро осмишљеним активностима.

Вршњачка едукација спроводи се кроз читаво школовање. Према досадашњем искуству, тај облик учења све до узраста раних адолесцената има најзначајнију улогу у превенцији употребе психоактивних супстанци и развијању здравих стилова живота.

Оперативни циљеви

Смањење броја младих који се ризично понашају (болести зависности, сексуално преносиве болести, поремећаји исхране, недовољна физичка активност и други облици по здравље ризичног понашања), кроз вршњачке едукације

Повећање могућности за креативно провођење слободног времена код младих укључењем у активности Црвеног крста;

Повећање могућности за креативно провођење слободног времена код старијих укључењем у активности Црвеног крста;

Подизање свести грађана о важности упражњавања здравих стилова живота током целог животног циклуса (здрава исхрана, редовна физичка активност, волонтирање, образовање, хумане вредности, психосоцијална подршка и солидарност)

Циљне групе:

- Деца, ученици основних и средњих школа
- Родитељи
- Радноспособно становништво
- Старије особе

Активности

Учесће на семинарима на тему здравих стилова живота и превенције болести зависности, по курикулуму који је израдио Црвени крст Србије.

Организовање едукација и дистрибуција едукативног материјала виших органа Црвеног крста на тему здравих стилова живота (превенција болести зависности, репродуктивно здравље, здрави стилови живота, исхрана, ментално здравље као и друге релевантне теме из области здравствене превенције и промоције здравих стилова живота).

Учесће у различитим манифестацијама промоције здравља на локалном нивоу.

Обележавање 31.јануара, Националног дана без дуванског дима и 31.маја, Светског дана без дуванског дима. Ови дани обележавају се пре свега уличним акцијама и дистрибуцијом едукативног материјала, одржавањем трибина, анкетањем грађана, и другим активностима којима се подиже свест грађана о штетности дуванског дима. Посебно су значајна предавања у школама и вршњачке едукације.

Обележавање Светског дана борбе против ХИВ/АИДС- 1.децембара. Активности су различите, али се пре свега ради о вршњачким едукацијама и едукацијама које се односе на сексуално преносиве болести и репродуктивно здравље. Поред едукација организују се и уличне акције, трибине.

Обележавање 7.априла,Светског дана здравља – Овај дан се обележава са партнерима на локалном нивоу – уличним промотивним акцијама, одржавањем трибина, предавања, као и едукативних активности за децу младе и све узрасне групе. Превентивним прегледима за старије, као и родитеље

Обележавање Светског дана срца-29.септембра - Активности су различите, али се пре свега ради о уличним акцијама дистрибуције едукативног материјала, мерења крвног притиска и пружања других здравствено-превентивних услуга.

Месец борбе против болести зависности- обележава се током месеца новембра предавањима у основним и средњим школама,вршњачким едукацијама.

16. Финансирање здравља на локалном нивоу

Удео расхода за **здравство** у општинском буџету је износио 1,8% знатно изнад просека издвајања општина и градова за ове намене у Србији (1,0%). У ранијим годинама ова издвајања су била мања, а у просеку је удео за здравствену заштиту последњих 5 година износио 1,0%. Капцитети здравствене заштите исказани преко броја лекара у примарној задржавственој заштити на 1000 становника је у Бачу не заостају у односу на просек Србије, осим у области стоматолошке заштите деце и омладине.

17. ПРОЦЕНА ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИХ ПОТРЕБА СТАНОВНИКА

За просечну општину потребно је 70–80 одабраних учесника: представника локалне самоуправе, укључујући и градоначелника/председника, већнике, одборнике, начелнике одељења друштвених делатности или здравства и социјалне заштите; образовања; урбанизма, комуналних делатности, заштите животне средине, канцеларије за младе итд. Затим, ту су запослени и одговорни у установама здравствене и социјалне заштите, образовно-васпитним установама (вртићи, школе). У брзу процену потребно је укључити грађане појединачно или преко организација цивилног друштва, спортских и других клубова и удружења. Не заборавити представнике других институција и организација: полиције, правосуђа, службе запошљавања итд. Када размишљамо о локалним удружењима грађана, важно је да покријемо различите категорије становништва (па и оне који су тешко доступни или нису у систему) како би се сваки глас чуо и како бисмо сагледали различите перспективе. Оно што ми видимо као решење неког проблема за одређену популациону групу не мора бити и најпогодније из њиховог угла. Потребно је укључити и наше најмлађе суграђане – децу. Можемо организовати ликовни и литерарни конкурс на коме би се деца изразила

о томе у каквом би граду/општини желели да живе и како виде тренутно стање.Пракса је показала да је најједноставније поставити онлине упитник на сајту општине.

18. SWOT Анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Национална стратешка документа Активности Савета за здравље за побољшање рада сектора здравства и заштите животне средине у Бачу Интерсекторска сарадња на новоу општини Бач Спремност различитих актера за унапређење здравствене заштите свих становника општине Бач Умрежавање и партнерство Стручност кадрова	Неисправност воде у појединим насељима у општини Бач Непознат квалитет ваздуха Недовољно развијен систем управљања отпадом у општини Бач Недовољни кадровски и технички капацитети у Дому здравља Бач Неадекватна исхрана.Недовољна физичка активност децен најмлађег и основношколског узраста
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
Републички и Покрајински конкурси за унапређење јавног здравља	Пораст фактора ризика изазван COVID 19.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Циљ мониторинга и евалуације спровођења Плана јавног здравља јесте да се систематично и редовно прикупљају подаци, прати и надгледа процес имплементације циљева и задатака и процењује успешност Плана.

Сврха мониторинга и евалуације праћењем напретка, јесте побољшање ефикасности и успешности Плана, али и предлагање измена у активностима на основу налаза и оцена. Временски оквир Мониторинг (као систематски непрекидан процес прикупљања података) спроводи се континуирано током пружања услуга, које су предмет праћења за период на који се прави План (2021-2026). Евалуација (као анализа података и доношење оцено о успешности) вршиће се повремено – периодично и пратиће одређене фазе имплементације Плана. Евалуација успешности целовитог Плана обављаће се најмање једном годишње и извештај о евалуацији је саставни део целовитог извештаја о спровођењу Плана који се подноси Скупштини града и јавности на увид, разматрањем и евентуалним кориговањем. Финална евалуација Плана јавног здравља обавиће се на крају 2026. године.

Предмет мониторинга и евалуације Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности, специфичних задатака и циљева, стратешких циљева и мисије и то на следећи начин:

- Праћење процеса имплементације.
- Праћење процеса и исхода активности.
- Евалуација напретка у остваривању сврхе
- Евалуација утицаја План на живот корисника и грађана.
- Индикатори напретка и успешности одређује се за сваку приоритетну циљну групу и на нивоу сваког циља специфичних задатака. Овај План користиће комбиновано, квантитативне и квалитативне индикаторе како би дошло до поуздане оцено о коначном успеху.

Методе и технике мониторинга и евалуације Плана јавног здравља користиће се стандардима, међу којима су:

- евидентирање корисника и услуга,
- интервјуи са корисницима и пружаоцима (упитници, разговори, анкете, скале процене) продукти рада – анализа документације.

- Савет за здравље у својим годишњим плановима рада прецизније дефинише технике помоћу којих ће се спроводити мониторинг и евалуација Плана, уједначује их и чини прилагодљивима за прикупљање података о свим разнородним услугама и активностима предвиђеним Планом. 83 Носиоци процеса мониторинга и евалуације Координатор активности мониторинга и евалуације јесте Савет за здравље који, бира индикаторе и јединствене технике за њихово мерење. Сви актери и носиоци програма, услуга или појединачних активности су у обавези да у складу са општим индикаторима дефинишу специфичне потребе и обезбеде њихово мерење током трајања имплементације.

Примена резултата мониторинга и евалуације Примарна сврха прикупљања података, обраде и доношење оцена о напретку и успеху је провера заснованости и реалистичности Плана, па с тим у вези и кориговање циљева и задатака уколико је то потребно. Мониторинг извештаји се сачињавају сваке године и презентују Скупштини града и дају на увид јавности

ОПШТИНА БАЧ

• АКЦИОНИ ПЛАН

ОПШТИ ЦИЉ:						
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефекта)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број реализованих програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	број	2021	0	2026	3	ЈЛС/ЗЗЈЗ

ПОСЕБАН ЦИЉ 1: Унапређење здравља становништва управљањем факторима ризика из животне средине						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	Број	2021	0	2026	3	ЈЛС/ЗЗЈЗ
Број реализованих програма ЈЗ из области друштвена брига за здравље и животна средина	Број		0			

МЕРА 3.1:	Формирање посебне организационе јединице/запослених надлежних за послове јавног здравља у оквиру ЈЛС		Тип мере:		4			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		Локални Савет за здравље, СКГО		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Обезбеђени правно-финансијски услови за почетак функционисања организационе јединице за јавно здравље/запослених на пословима ЈЗ у ЈЛС		БРОЈ	2021	0		1	1	Службени лист ЈЛС
Нова организационе јединица ЈЛС функционално активирана/запослени на пословима ЈЗ			2021	0				Службени лист ЈЛС, извештај ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.1.1	Измене и допуне Правилника о систематизацији	ЈЛС	СКГО	2023	/	/	ЈЛС
3.1.2	Обезбеђивање кадровских и техничких	ЈЛС	/	2023	/	/	ЈЛС

	капацитета						
3.1.3	Редовни тренинзи и едукација (Развој и унапређење компетенција запослених у ЈЛС за област јавног здравља)	ЈЛС	СКГО, МЗ, НАЈУ, ИЗЈЗ/ЗЈ,	2022-26			други извори
3.1.4	Програмирање, планирање, праћење и извештавање о питањима од значаја за јавно здравље	ЈЛС	МЗ, СКГО, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2022-26			други извори и ЈЛС

МЕРА 3.2:		Обезбеђивање заштите изворишта водоснабдевања у циљу обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће		Тип мере:		5				
Носилац мере:		ЈЛС			Партнери:		ЈКП, санитарна инспекција, МПШВ-Дирекција за воде			
Период спровођења:		2022-2026	Потребне измене прописа:			не				
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		480.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		96.000		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		ЈЛС други извори 480.000	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)			Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
						2022.	2024.	2026.		
Постојање јавних водоводних система са обезбеђеним зонама санитарне заштите			Број (%)	2021	6	6	6	6	ЈКП ЗЈЗЗ	
Ознака	Назив активности		Носилац	Партнери		Рок за реализацију		Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.2.1	Израда елабората о зонама санитарне заштите изворишта за јавно водоснабдевање		ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈКП, лиценцирани пружалац услуге		2022-26		/	/	/
3.2.2	Имплементација мера дефинисаних елаборатом о зонама		ЈЛС	МПШВ, МЗЖС		2022-26		/	/	/
3.3.3	Контрола спровођења елабората		Санитарна инспекција	ЈЛС, ЈП		2022-26		/	/	/
3.3.4	Праћење квалитета/исправности воде са изворишта водоснабдевања		ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈКП		2022-26		480.000	96.000	ЈЛС други извори 480.000
3.3.5	Извештавање о резултатима спровођења активности		ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ; ЈКП		2022-26		/	/	/
3.3.6	Едукација на тему значаја заштите изворишта воде за пиће		ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ Санитарна инспекција		2022-26		/	/	/
3.3.7	Задовољство корисника		ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ		2022-26		/	/	/

МЕРА 3.3:	Праћење здравствене исправности воде за пиће			Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС			Партнери:	МЗ-Санитарна инспекција, Институт/Завод за јавно здравље			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	383.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		76.600		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		383.000 ЈЛС други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности				Извор провере
				2022.	2024	2026.		
Број(%) јавних водовода у којима се прати здравствена исправност воде за пиће	Број (%)	2021	6	6	6	6		ЈЛС ЈКП ЗЈЗЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.3.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.3.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.3.3	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, дужина мреже, број корисника, итд.)	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗЗ	2022-26	20.000,00x6	20.000,00 по објекту	Други извори ЈЛС
3.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗЗ	2022-26	125.000,00	25.000,00	ЈЛС други извори
3.3.5	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	ЈЛС

	коришћење						
3.3.6	Едукација на тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈП, СКГО	2022-26	138.000,00	23.000,00 по објекту	ЈЛС Други извори

МЕРА 3.4:	Увођење и имплементација Плана за обезбеђење здравствене исправности воде за пиће од изворишта до точећег места			Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈКП			Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Број (%) јавних водовода са уведеним и спроведеним плановима		Број (%)	2021.	6	6	6	6	ЈКП ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.4.1	Едукација актера у сачињавању Плана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ ЈКП, СКГО	2022-26	/	/	/
3.4.2	Идентификација опасности у систему јавног водоснабдевања (од изворишта до потрошача)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26	/	/	/
3.4.3	Процена нивоа ризика за сваку од утврђених опасности у односу на вероватноћу појаве и тежину утицаја	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26	/	/	/
3.4.4	Дефинисање корективних мера	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26	/	/	/
3.4.5	Имплементација и контрола ефикасности примењених корективних мера	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26	/	/	/
3.4.6	Верификациони мониторинг	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.4.7	Редовно унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за	2022-26	/	/	/

	дефинисаног Плана и усклађивање са новонасталим околностима		радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије				
3.4.8	Екстерна контрола примене Плана	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Санитарна инспекција	ЈКП, ЈЛС	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.5:	Праћење здравствене исправности базенске воде			Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС, ЈП			Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026	
Број (%) базена где се редовно прати здравствена исправност воде		Број (%)	2021					ЈЛС, ЈП

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.5.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту улабораторијска зорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.5.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.5.3	Формирање базе података о сваком водном објекту	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.5.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/

3.5.5	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, СКГО	2022-26	/	/	/
3.5.6	Информисање јавности о здравственој исправности базенске воде и препорукама за безбедно купање путем мас медија	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.5.7	Едукација на тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде базена употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.6:	Праћење квалитета површинске воде за купање, рекреацију и спортове на води		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС, ЈП		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број (%) јавних купалишта где се прати квалитет површинске воде намењене купању, рекреацији и спортовима на води	Број (%)	2021					ЈЛС ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.6.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/

3.6.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорак и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.6.3	Формирање базе података о сваком јавном купалишту	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција		/	/	/
3.6.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	//
3.6.5	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.6.6	Информисање јавности о квалитету површинске воде и препорукама за безбедно купање путем мас медија	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.6.7	Едукација на тему значаја одржавања прописаног квалитета површинске воде за купање, рекреацију и спортове на води воде	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.6.8	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.7:	Успостављање оптималног праћења квалитета ваздуха животне средине у циљу унапређења здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	175.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	25.000	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС Други извори 175.000		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Обезбеђењени услови за успостављање праћења квалитета ваздуха у ЈЛС	Број	2021	0	0	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.7.1	Израда Плана праћења квалитета ваздуха са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.2	Подизање техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.3	Усклађивање броја и врсте мерних места у складу са постојећим прописима и наменом простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.4	Континуирани мониторинг квалитета ваздуха животне средине (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.5	Израда индекса квалитета ваздуха животне средине у циљу јасног обавештавања становништва у односу на присуство загађујућих материја у ваздуху	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.6	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорка и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.7	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.8	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	25.000,00x7 175.000	25.000,00	ЈЛС Други извори 175.000
3.7.9	Информисање јавности о квалитету ваздуха и препоруке за понашање становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/

3.7.10	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.7.11	Едукација на тему значаја обезбеђивања техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха животне средине употребом интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.8:	Успостављање праћења квалитета ваздуха у објектима јавне намене (предшколске установе, школе, здравствене установе, објекти за спорт и рекреацију) у складу са међународно признатим препорукама у циљу заштите здравља осетљиве популације (деца, труднице, доиље, стара и хронично оболела лица)			Тип мере:	5		
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС; установе (здравствене, социјалне заштите, спортске, културне, школске итд)		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Број /проценат објеката јавне намене у којима се прати квалитет ваздуха	Број	2021	0	0	10%	15%	ЈЛС ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.8.1	Израда Плана праћења квалитета ваздуха у објектима јавне намене (предшколске установе, школе, здравствене установе) са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС,	Установе јавне намене ИЗЈЗВ/ЗЈЗВ	2022-26	/	/	/
3.8.2	Успостављање техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха у објектима јавне намене	ЈЛС	Установе јавне намене, ИЗЈЗВ/ЗЈЗВ	2022-26	/	/	/

3.8.3	Узорковање и анализа (врста и број контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26	/	/	/
3.8.4	Прикупљање и статистичка обрада података	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26	/	/	/
3.8.5	Формирање базе података по објектима јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26	/	/	/
3.8.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	ЈЛС, Установе јавне намене	2022-26	/	/	/
3.8.7	Информисање корисника објеката јавне намене о квалитету ваздуха и препоруке за понашање осетљиве популације и одабир начина и избора енергената	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.8.8	Задовољство корисника	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.8.9	Едукација на тему значаја обезбеђивања техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха животне средине употребом интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС, Установе јавне намене	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.9:	Здраво урбано планирање и урбана мобилност		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	500.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	100.000	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС Други извори 500.000		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	20246	
Дужина бициклистичких стаза /трака	км	2021					ЈЛС

Величина површина насеља центра ЈЛС под зеленилом	m ²	2021					ЈЛС
Број објеката који користе алтернативне изворе енергије	Број	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.9.1	Анализа постојећег стања у вези са наведеном мером	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања	2022-2026	/	/	/
3.9.2	Израда Плана повећања дужина бициклистичких стаза, зелених површина, броја објеката који користе алтернативну енергију, прилагођавања саобраћаја смањењу аерозагађења и других мера еколошког урбаног планирања.	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-2026	/	/	/
3.9.3	Повећање зелених површина у урбаним целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу, ЈКП	2022-2026	/	/	/
3.9.4	Повећање пешачких и бициклистичких стаза целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Институције надлежне за област просторног планирања, Дирекције за изградњу, ЈКП	2022-2026	/	/	/
3.9.5	Мере техничке регулације саобраћаја – забрана кретања моторних возила у деловима града целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Организациона јединица задужена за област саобраћаја, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.9.6	Промоција и подстицање субституције енергената у циљу смањења штетних емисија целинама у циљу унапређења здравља	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.9.7	Набавка возила јавног градског превоза без мотора са унутрашњим сагоревањем у циљу	ЈЛС	Јавно предузеће/управа за саобраћај,	2022-2026	/	/	/

	унапређења здравља						
3.9.8	Стимулисање градње нових и реконструкције постојећих објеката у складу са прописима о енергетској ефикасности (енергетски пасош)	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, СКГО	2022-2026	/	/	/
3.9.9	Задовољство корисника	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, СКГО		/	/	/
3.9.10	Едукација на тему значаја обезбеђивања услова за здраво урбано планирање и урбану мобилност употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	Институције надлежне за област енергетике, ИЗЈЗ/ЗЈЗ, СКГО, НВО, медији, ОЦД		/	/	/
3.9.11.	Подршка обележавању Европске недеље мобилности у граду/општини – јачање свести грађана о значају активних видова кретања и бенефитима по здравље	ЈЛС	Организационе јединице управе надлежне за саобраћај и заштиту животне средине, Савет за безбедност саобраћаја, медији, ОЦД		500.000	100.000,00	ЈЛС Други извори 500.000

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.10.1	Мапирање површина под алергеним културама, са пратећим подацима о власништву.	ЈЛС	агенције	2022-26	/	/	/
3.10.2	Прописивање уништавања површина под алергеним културама и инспекцијска контрола	Инспекције	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, МЖС, ЈЛС	2022-2026	/	/	/
3.10.3	Израда Плана праћења присуства инхалаторних алергена, односно плана узорковања и лабораторијске	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД	2022-2026	/	/	/

	анализе на присуство алергена.						
3.10.4	Узорковање и лабораторијска анализа са стручним мишљењем и препорукама за заштиту здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026			
3.10.5	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.10.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.10.7	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.10.8	Информисање становништва са предлогом мера	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.10.9	Задовољство грађана	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.10.10	Едукација на тему значаја праћења концентрације и врсте алергена у ваздуху животне средине насеља употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, НВО	2022-2026	/	/	/

МЕРА 3.11:	Праћење нивоа буке у животној средини у циље заштите здравља људи		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Успостављен систем праћења нивоа буке на територији ЈЛС	број	2021	0				

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.11.1	Израда Плана за праћење нивоа буке у животној средини са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС; ОЦД,	2022-26	/	/	/
3.11.2	Мерење нивоа буке на Планом дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.3	Анкетно испитивање становништва о субјективном доживљају буке	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.4	Прикупљање и статистичка обрада података према дефинисаним мерним местима и прикупљеним анкетним подацима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.5	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.7	Информисање јавности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.8	Задовољство корисника/грађана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.11.9	Едукација на тему значаја праћења нивоа буке са проценом утицаја на здравље људи употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС, ОЦД, академске установе	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.12:	Одрживо управљање отпадом у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЈКП, приватан сектор, ОЦД			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	20246	
1. Успостављен регионални центар /објекат за третман/обраду обрадивог отпада(компостана, рециклажни центар, постројење за третман животињског отпада, „waste to energy“ постројења);	Број	2021					ЈЛС
2. Покривеност корисника услугом;	%						ЈЛС
3. Степен/проценат рециклаже рециклабилног отпада	%						ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.12.1	Израда/евалуација елабората о изградњи/санацији санитарне депоније	ЈЛС	ЈКП; МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2021-26			
3.12.2	Имплементација мера дефинисаних елаборатом	ЈЛС	ЈКП, МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2022-26	/	/	/
3.12.3	Извештавање о резултатима спровођења активности	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2022-26	/	/	/
3.12.4	Задовољство корисника	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2022-26	/	/	/
3.12.5	Едукација на тему значаја обезбеђивања санитарних депонија употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС, ЈП	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.13:	Затварање и рекултивација дивљих депонија на територији ЈЛС у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Приватан сектор, ЈКП, ОЦД			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број затворених депонија (санитарних и несанитарних/дивљих) Број култивисаних дивљих депонија у ЈЛС	Број	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.13.1	Образовање радне групе за мапирање дивљих депонија на територији ЈЛС	ЈЛС	ЈКП, ОЦД, ДЗ		/	/	/
3.13.2	Мапирање дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП, МЖС, Агенција за ЗЖС СКГО, ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.13.3	Израда пројекта санације и рекултивације дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП; ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.13.4	Имплементација пројекта санације и рекултивације дивљих депонија	ЈЛС	ЈКП, ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.13.5	Контрола и континуирани инспекцијски надзор	Инспекције	МЖС, МЗ, ЈКП, ЈЛС, ОЦД	2022-2026	/	/	/
3.13.6	Извештавање јавности	ЈЛС	ОЦД; медији	2022-2026	/	/	/
3.13.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-2026	/	/	/
3.13.8	Едукација на тему значаја управљања отпадом употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	МЖС, МЗ, СКГО, ОЦД	2022-2026	/	/	/

МЕРА 3.14:	Праћење нивоа нејонизујућег зрачења у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Успостављен систем праћења нејонизујућег зрачења на територији ЈЛС		2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.14.1	Израда Плана за праћење нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.2	Мерење нивоа нејонизујућег зрачења на Планом дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.3	Прикупљање и статистичка обрада података према дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	//
3.14.4	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.5	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.6	Информисање јавности са предлогом мера о понашању становништва	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/
3.14.8	Едукација на тему значаја праћења нивоа нејонизујућег зрачења и утицаја на здравље људи употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЖС	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.15:	Интегрисана контрола вектора (преносилаца узрочника заразних болести – комараца, крпеља, глодара, итд)		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Успостављен интегрисани систем контроле вектора на територији ЈЛС у циљу унапређења здравља		2021	0		1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.15.1	Израда Плана мониторинга различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.2	Мапирање локација за праћење популација различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ; МЗ	2022-26	/	/	/
3.15.3	Постављање клопки	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.4	Бројање и детерминација врсте комараца	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.5	PCR тест на присуство West Nile вируса и других узрочника	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.7	Израда препорука за становништво	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.15.8	Едукација и информисање становништва о бројности и заразности комараца	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД, медији		/	/	/
3.15.9	Подела биолошких средстава за уништавање комараца становништву	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ; МЗ	2022-26	/	/	/
3.15.10	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			

МЕРА 3.16:	Праћење фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама		Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	1.528.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	305.600	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС други извори 1.528.000		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број објеката у предшколским установама у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100 %	100%	100%	ЈЛС ЗЗЈЗ
Број (%) школских установа у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЗЈЗ
Број (%) домова за смештај деце у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЗЈЗ
Број (%) домова за смештај омладине у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број (%)	2021	0	100%	100%	100%	ЈЛС ЗЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.16.1	Израда Плана контроле параметара квалитета и здравствене исправности различитих елемената и медијума животне средине	ЈЛС; установе	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26	/	/	/
3.16.2	Контрола здравствене исправности воде за пиће	ЈЛС,	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, установе	2022-26	854.000,00	6100,00x7 школе/вртићи x4 годишње	ЈЛС Други извори 854.000,00
3.16.3	Контрола квалитета ваздуха унутрашњег простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.4	Контрола квалитета и нутритивне вредности организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, установе	2022-26	155.000,000	31.000,00 вртић	ЈЛС други извори 155.000,00
3.16.5	Контрола здравствене	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС,	2022-26	34.000,00	вртићи	ЈЛС други извори

	безбедности организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама		установе			4x8500,00	34.000,00
3.16.6	Контрола садржаја соли у оброцима/храни организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	ЈЛС
3.16.7	Контрола санитарно- хигијенских услова методом бриса	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	105.000,00	2.100,00x5x2	ЈЛС други извори 105.00,000
3.16.8	Контрола санитарно- хигијенских услова (водоснабдевање, санитација, хигијена, чушћење и управљање отпадом) коришћењем упитника за надзор	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-2026	/	/	/
3.16.9	Контрола термалног комфора (температура, релативна влажност, струјање ваздуха и концентрација угљен-диоксида)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.10	Мерење нивоа буке у спољашњој и унутрашњој средини	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.11	Прикупљање података о врсти употребљеног грађевинског материјала за изградњу објеката и намештаја са аспекта утицаја на здравље (азбест, радон...)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.12	Процена енергетске ефикасности у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.13	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.14	Израда мера и препоруча за школску управу, наставно и ненаставно особље, децу и родитеље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	50.000 ,00	25.000 ,00x2	ЈЛС други извори 50.000,00

3.16.15	Едукација и информисање надлежних у васпитно образовним установама, деце, омладине и родитеља	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	210.000,00	30.000,00x7	ЈЛС други извори 210.000,00
3.16.16	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење свих контролираних услова у васпитно образовним установама и заштите здравља свих корисника простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	/	/	/
3.16.17	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	60.000,00	12.000,00	ЈЛС други извори 60.000,00
3.16.18	Едукација на тему праћења фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26	60.000,00	30.000,00x2	ЈЛС Други извори 60.000,00

МЕРА 3.17:	Праћење здравствене исправности воде за пиће из јавних бунара		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС		Партнери:	МЗ-Санитарна инспекција, Институт/Завод за јавно здравље			
Период спровођења:	2021-26	Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	
Проценат бунара код којих се прати здравствена исправност воде за пиће у односу на укупан број	Број	2021					ЈЛС ЗЈЗ/ИЗЈЗ, ЈКП

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.17.1	израђен План мониторинга здравствене исправности воде за пиће из јавних бунара	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.2	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број анализа према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.3	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.4	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, број корисника, итд.)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.5	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.6	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД; ЈП	2022-26	/	/	/
3.17.7	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за коришћење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26	/	/	/
3.17.8	Едукација на тему значајности обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД; ЈП, СКГО	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.18:	Утврђивање ризика по здравље људи проузрокованог опасностима из животне средине		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:					
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	20246	
Број утврђених опасности по здравље људи у животној средини у ЈЛС	Број	2021					ЗЈЗ/ИЗЈЗ
Број утврђених ризика по здравље људи проузрокованих опасностима из животне средине у ЈЛС	Број	2021					ЗЈЗ /ИЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.18.1	Израда Плана за утврђивање опасности у животној средини и процену ризика по здравље људи у ЈЛС	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.2	Прикупљање и анализа података (база података) о опасностима из животне средине у континуираном периоду од најмање пет година	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.5	Формирање базе података ризика и рангирање ризика	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.7	Информисање јавности са предлогом мера о понашању становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.18.8	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД	2022-26			

3.18.8	Едукација на тему значаја праћења ризика по здравље људи проузрокованих опасностима из животне средине употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД, образовне установе	2022-26	/	/	//
--------	---	-----	------------------------------------	---------	---	---	----

МЕРА 3.19:	Обезбеђивање подједнаког приступа здравствено исправној води за пиће за све и на свим местима		Тип мере:		5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, МПШВ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026	
Број новоприкључених домаћинстава (број нових прикључака) на јавно водоснабдевање		Број (%)	2021					ЈЛС
Број новоприкључених домаћинстава (број нових прикључака) на јавно водоснабдевање у сеоским срединама		Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) школа које су прикључене на унапређене изворе водоснабдевања		Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) подстандардних насеља са приступом јавном водоснабдевању		Број (%)	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
3.19.1	Израда Плана за проширење мреже водоснабдевања и нове прикључке, укључујући сеоске школе и амбуланте	ЈЛС	МГСИ				
3.19.3	Имплементација Плана проширења мреже водоснабдевања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП		/	/	/
3.19.4	Информисање	ЈЛС	ЈКП,		/	/	/

	јавности о реализацији проширења водоводне мреже и нових прикључака		медији, ОЦД				
3.19.5	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, ЈКП		/	/	/
3.19.6	Едукација о значају доступности здравствено исправне воде за пиће	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, образовне установе, медији, ОЦД		/	/	/

МЕРА 3.20:	Обезбеђивање приступа водоснабдевању, санитацији и уређајима за прање руку (ВСХ) за особе са инвалидитетом у објектима јавне намене (школе, здравствене установе, спортски објекти)		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ; установе (здравствене, социјалне, школске, спортске итд)			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број објеката јавне намене са приступом ВСХ за особе са инвалидитетом	Број	2021					ЈЛС
Број (%) школа са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) здравствених установа са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021					ЈЛС
Број (%) спортских објеката са приступом на ВСХ за особе са инвалидитетом	Број (%)	2021			/	/	/

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.20.1	Израда Процене постојећег стања приступа ВСХ за особе са инвалидитетом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, јавне установе	2022-26	/	/	/
3.20.2	Израда Плана за реконструкцију и адаптацију санитарних	ЈЛС	МГСИ, овлашћена правна лица	2022-26	/	/	/

	чворова и уређаја за ВСХ у установама јавне намене за особе са инвалидитетом						
3.20.3	Израда пројектно-техничке документације	ЈЛС	МГСИ, овлашћена правна лица	2022-26	/	/	/
3.19.6	Задовољство корисника	ЈЛС	ОЦД, медији	2022-26	/	/	/
3.19.7	Едукација о значају обезбеђивања приступа ВСХ за особе са инвалидитетом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД	2022-26	/	/	/

МЕРА 3.21:	Обезбеђивање црпљења, одвожења и третирања фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама у циљу заштите здравља становништва		Тип мере:	5				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЈП, приватан сектор				
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	5.000.000,00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		5.000.000,00		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	ЈЛС други извори 5.000.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026	
Број домаћинстава/МЗкоје врше црпљење и одвожење фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама		Број	2021	5000	5000	5100	5100	ЈЛС
Проценат третираних фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама		%	2021					ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.21.1	Израда Одлуке којом се регулише црпљење, одвожење и третирање фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МГСИ, МЗЖС, МПШВ, СКГО	2022-26	/	/	/
3.21.2	Имплементација за црпљење, одвожење и третирање фекалних отпадних вода из септичких и	ЈЛС	ЈКП, приватан сектор	2022-26	5.000.000,00	5.000.00,000	ЈЛС други извори 5.000.000,00

	сабирних јама						
3.21.3	Вођење евиденције (формирање базе евиденција) о црпљењу, одвожењу и третирању фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26	/	/	/
3.21.4	Задовољство корисника	ЈЛС	СКГО	2022-26	/	/	/
3.21.5	Едукација о значају адекватног и безбедног управљања црпљењем, одвожењем и третирањем фекалних отпадних вода из септичких и сабирних јама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МГСИ, МЗЖС, МПШВ, СКГО, ОЦД, медији, образовне установе	2022-26	/	/	/

ОПШТИ ЦИЉ:	Унапређење здравља становника општине/града Бач и смањење неједнакости у здрављу					
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекиване године живота на рођењу (по полу) становника града/општине	број	2021	М 69,9 Ж 77,9	2026	М 68,5 Ж 79,8	РЗС РФЗО

ПОСЕБАН ЦИЉ 1:		Унапређење физичког, менталног и социјалног здравља становништва општине/града Бач						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)			Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
<div>- Број усвојених програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља</div> <div>- Број реализованих програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља</div>			број број	2021 2021	1 1	2026 2026	5	ЈЛС ЈЛС
МЕРА 1.1:		Унапређење услова за друштвену бригу за јавно здравље – унапређење партнерства и друштвене укључености за здравље у ЈЛС		Тип мере:	1			
Носилац мере:		ЈЛС – Савет за здравље		Партнер и:	Учесници у области јавног здравља: органи РС, АП и ЈЛС, здравствене службе (дом здравља, и/зјз, приватна пракса), РФЗО, васпитно-образовне установе, средства јавног информисања, јавна предузећа, привредници, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)			
Период спровођења:		континуирано	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена финансијска средства за меру (РСД):			Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	20246	
Успостављен функционалан савет за здравље *		Сprovedена активност	2021	2	2	2	2	Извештај ЈЛС

*Развити скалу оцењивања: 0-не постоји савет, 1-постоји нефункционалан и 2-функционалан савет

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
1.1.1	Образовање Савета за здравље	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
1.1.2	Донети Акт о оснивању	ЈЛС		2022-26.	/	/	/
1.1.3	Едукација чланова Савета из области јавног здравља	ЈЛС	И/ЗЈЗ, СКГО, образовне установе (академске школе и факултети)	2022-26.	/	/	/
1.1.4	Протоколи о сарадњи са партнерима	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
1.1.5	Развој и унапређење компетенција актера у ЈЛС у области јавног здравља			2022-26.	/	/	/

1.1.6	Укључивање јавности у активности јавног здравља	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
-------	---	-----	---	----------	---	---	---

МЕРА 1.2:	Праћење здравственог стања становништва у свим животним добрима, посебно осетљивих друштвених група и утврђивање приоритета за промоцију здравља и превенцију болести		Тип мере:	⁹ 1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	И/ЗЈЗ, здравствене службе, цивилни сектор			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		¹⁰ НЕ			
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	450.000,00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	90.000,00	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:	450.000,00 ЈЛС		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	

⁹ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹⁰ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

Реализован програм јавног здравља „Анализа здравственог стања становништва о града/општине“ Бач		број	2021	1	1	1	1	извештај ЈЛС
Усвојени и реализовани програми ЈЗ на тему промоције здравља и превенције болести		број	2021	1	1	1	1	
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)	
1.2.1	Израда годишње анализе здравственог стања града/општине	ЈЛС	ЈЛС, И/ЗЈЗ	2022-26.	400.000,00	80.000,00	400.000,00	
1.2.2	Радионица за израду Слике здравља града/општине	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље, ОЦД	2022-26.	25.000,00	5.000,00	25.000,00	
1.2.3	Израда Слике здравља града/општине	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.	25.000,00	5.000,00	25.000,00	
1.2.4.	Укључивање јавности у процес планирања и одлучивања о здрављу	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, МУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења),	2022-26.	/	/	/	

			медији				
1.2.5	Радионица за израду Акционог плана ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље	2022-26.	/	/	/
1.2.6	Израда Акционог плана ЈЗ	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.	/	/	/
1.2.7	Радионица за израду извештаја програма ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, носиоци активности програма: здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, Заштитник права пацијената, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.	/	/	/
1.2.8	Израда годишњег извештаја савета за здравље	ЈЛС- Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ, носиоци активности програма ЈЗ	2022-26.	/	/	/

МЕРА 1.3.		Мапирање фактора ризика по здравље опште популације и осетљивих популационих група на нивоу ЈЛС		Тип мере:		11 1				
Носилац мере:		ЈЛС			Партнери:		И/ЗЈЗ, цивилни сектор			
Период спровођења:		2022-26	Потребне измене прописа:			12 Не				
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		200.000,00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		40.000,00		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		200.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)			Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
						2022.	2024.	2026.		
-Мапирани фактори ризика по здравље - идентификовани приоритети -Број усвојених програма дефинисаних у односу на приоритете -Број реализованих планова дефинисаних у односу на приоритете			број	2021	0	1	1	1	Извештај ЈЛС	
			број	2021	0	1	1	1		
			Број	2021	0	1	1	1		
			Број	2021	0	1	1	1		
Ознака	Назив активности	Носилац		Партнери		Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)	
1.3.1	процена фактора ризика по здравље опште популације и	ЈЛС		И/ЗЈЗ, агенција за животну средину,		2022-26.	/	/	/	

¹¹ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹² Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

	осетљивих популационих група и њихових потреба ј (ризичи из животне средине и радне околине, неправилна исхрана, физичка неактивност, ризично сексуално понашање, небезбедно понашање у саобраћају, употреба алкохола, дувана и психоактивних супстанци, коцкање, игре на срећу, стрес, насиље и злостављање, социјална искљученост) на репрезентативном узорку за град/општину		предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)				
1.3.2	Идентификовање осетљивих популационих група и њихових удружења на локалном нивоу	ЈЛС	Установе социјалне заштите/ Цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.3.3	Анализа задовољства корисника /укључивање јавности	Носилац програма/пројекта	И/ЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација	ЈЛС – Савет за здравље	И/ЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе,	2022-26.	200.000,00	40.000,00	200.000,00 ЈЛС други извори

			МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор				
--	--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 1.4:	Унапређење интегрисаних међусекторских услуга		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ШУ, ЦСР, установе СЗ, приватан сектор, ОЦД			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Да			
Процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
1.Број пријављених случаја породичног насиља према деци / женама*	број	2021	39 / 28	Смањење броја случајева	Смањење броја случајева	Смањење броја случајева	1. РЗС / ДЕВ инфо
2.Развијене интегрисане међусекторске услуге у областима у јавног сектора у контексту унапређења јавног здравља	број	2021	0	5	5	5	2. ДЕВ инфо 3. ЈЛС

Ознака	Назив активности (свака активност може бити посебан програм/пројекат са низом активности)	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
1.4.1	Унапређење подршке и развој услуга намењених раном развоју деце и родитељству (од трудноће	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствена служба, РФЗО,	2022-26.	/	/	/

	до 6 година)		цивилни сектор				
1.4.2	Спровођење протокола о међусекторској сарадњи у подршци програмима намењеним осетљивим популационим групама (ОПГ)	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО,ЦСР, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.4.3	Развој интегрисаних социоздравствених мултифункционалних инклузивних услуга интегрисаних услуга за ОПГ (деца, старији, ОСИ, особе са сметњама у развоју и менталним сметњама итд)	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО,ЦСР, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.4.4	Спровођење протокола о поступању у одговору на насиље, злостављање и занеаривање (породично, у школама, родно засновано, над старим лицима итд)	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО,ЦСР, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.4.5	Развој интегрисаних услуга палијативног збрињавања	ЈЛС	здравствена служба, васпитно-образовне институције, РФЗО,ЦСР, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
1.4.6	Испитивање задовољства корисника нових интегрисаних услуга	ЈЛС	Носилац активности	2022-26.	/	/	/

ПОСЕБАН ЦИЉ 5:	Унапређење организације и функционисања здравственог система (Унапређење доступности, ефикасности и квалитета здравствене заштите)					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Обезбеђеност докторима медицине, стоматолозима и фармацеутима (број на 100.000 становника)	Број	2021	70/100.000	2026	у складу са законском регулативом	РЗС
Обухват деце (%) вакцинацијом (дифтерија, тетанус, пертусис, полио, хемофилус Б) у првој години живота	%		93,6		95	ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ДЗ
Обухват деце (%) вакцином против малих богиња, заушака и рубеоле у другој години	%		86,0		95	
Обухват вакцинацијом против грипа старијих од 65 година	%		21			
Обухват циљне популације на рак – три национална скрининга	%		7,46			

МЕРА 5.1:	Стварање услова за приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз)			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	15.000.000	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):	3.000.000	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		ЈЛС други извори 15.000.000	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)Сто	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2027.	
- Обухват (%) становништва града/општине обавезним здравственим осигурањем (по полу, годинама и по основама осигурања)	%	2021	86,16	90%	93,%	95%	ДЕВ инфо; ДЗ
- Број лекара на 1000 становника	број		0,7	у складу са	у складу са	у складу са	

-	Лекари (здр. заштита деце до 6 година) на 1000	број		1,4	законском регулативом	законском регулативом	законском регулативом	
-	Лекари (здр. з. школске деце и омладине) на 1000	број		0,0				
-	Лекари (здр.з одраслог становништва) на 1000	број		1,0	1/850	1/850	1/850	
-	Стоматолози на 1000	број		1,0				
-	Лекари (здр. З. Жена) на 1000	број		1,3	1/1500	1/1500	1/1500	
		број		0,2	1/1600	1/1600	1/1600	
					1/1500 деца 1/10.000 одр.	1/1500 деца 1/10.000 одр.	1/1500 деца 1/10.000 одр.	
					1/6500 жена ст.од 15 год.	1/6500 жена ст.од 15 год.	1/6500 жена ст.од 15 год.	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
5.1.1	Праћење и анализа рада, организације, ресурса и коришћења здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.	/	/	/
5.1.2	Процена доступности и приступачности примарне здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.	/	/	/
5.1.3	Инвестициона улагања и одржавања, закуп простора и опреме, набавка, опреме, медицинске и немедицинске у складу са законом и актом о оснивању	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.	15.000.000	3.000.000	ЈЛС други извори 15.000.000

МЕРА 5.2:	Унапређивање свеобухватне доступности и приступачности здравствене службе за осетљиве популационе групе (деца, жене, стари, особе са инвалидитетом, жртве трговине људима, мигранти, роми, интерно расељана лица, бивши осуђеници идр)			Тип мере:	1		
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз), међународни пројекти, медији		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:			Не		
Процењена финансијска средства за меру (РСД):	200.000,00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		120.000,00	Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		200.000,00ЈЛС други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности		Извор провере
					2022.	2024.	2026.
% приступачних јавних објеката		%	2021	75%	80%	85%	95%

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
5.2.1	Едукација здравствених радника за комуникацију са ОПГ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), и/зјз, међународни пројекти, медији	2022-26.	50.000,00	10.000,00	50.000,00ЈЛС други извори
5.2.2	Оклањање физичких баријера и постављање рампи, нарочито у здравственим установама и осталим јавним објектима у надлежности ЈЛС	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.	50.000,00	10.000,00	50.000,00ЈЛС Други извори

5.2.3	Постављање звучних семафора	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.	100.000,00		100.000,00ЈЛС други извори
5.2.4	Набавка специјализованих возила за превоз особа са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.	/	/	/
5.2.5	Набавка специјалне опреме за особе са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.	/	/	/
5.2.6	Набавка опреме у области ИТ а	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.	/	/	/
5.2.7	Испитивање задовољства корисника услуга	ЈЛС	Корисници услуга(удружења ОПГ)	2022-26.	/	/	/

МЕРА 5.3:	Спровођење заштите права пацијената			Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	Министрства, цивилни сектор, и/зјз, СКГО			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:			Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	130.000,00	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		26.000,00		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		130.000,00 ЈЛС други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Број медијских изјава/кампања промоције права пацијената;		број	2021	0	1	1	1	
Број едукација здравствених радника и становништва на тему ЗПП		број		0	1	1	1	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
5.3.1	Едукација заштитника права пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	30.000,00	6.000,00	30.000,00 ЈЛС други извори
5.3.2	Едукација здравствених радника и сарадника о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	30.000,00	6.000,00	30.000,00 ЈЛС други извори
5.3.3	Едукација пацијената о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.	/	/	/
5.3.4	Кампања о правима пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор, медији	2022-26.	30.000,00	6.000,00	30.000,00 ЈЛС други извори

5.3.5	Медијска промоција права пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор, медији	2022-26.	/	/	/
5.3.6	Израда лифлета о правима пацијената	ЈЛС	ЈЛС, ЗЈЗ	2022-26.	30.000,00	6.000,00	30.000,00 ЈЛС други извори
5.3.7	Израда постера о правима пацијената	ЈЛС	МЗ, СКГО	2022-26.	10.000,00	2.000,00	10.000,00 ЈЛС други извори

МЕРА 5.4.:		Унапређење организације хитне медицинске помоћи		Тип мере:		1									
Носилац мере:		ЈЛС			Партнери:		Здравствена служба								
Период спровођења:				Потребне измене прописа:		да									
Процењена финансијска средства за меру (РСД):				Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:							
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)				Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере					
							2022.	2024.	2026						
Постојање Службе ХМП; Унапређени кадровски и технички капацитети ХМП				Број екипа (лекар, МС/МТ; возач)	2021	Подаци ДЗ				ИЗЈЗ Батут, ДЗ					
Ознака	Назив активности			Носилац		Партнери		Рок за реализацију		Укупно потребна фин. средства (РСД)		Вредности фин. средства по годинама (РСД)		Вредности фин. средства по изворима (РСД)	
5.4.1	Иницијатива за измену и допуну правилника о ближим условима за			ЈЛС; МЗ, СКГО		ЗУ		2022-26.		/		/		/	

	обављање здравствене делатности у области хитне медицинске помоћи							
5.4.2	Набавка возила за хитну медицинску помоћ и обезбеђење санитетског превоза	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.	/	/	/	
5.4.3	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.	/	/	/	
5.4.4	Обезбеђење додатне едукације запослених у оквиру ХМП	ЈЛС; МЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ЗХМП	ЗУ	2022-26.	/	/	/	
5.4.5	Обезбеђење додатне опреме за потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.	/	/	/	
МЕРА 5.5:		Унапређење квалитета здрвствене заштите		Тип мере:	1			
Носилац мере:		ЈЛС		Партнери:	ЗУ			
Период спровођења:		2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
% буџета ЈЛС издвојеног за обезбеђивање додатне подршке здр. систему на територији ЈЛС		1,13 %	2021					

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
5.5.1	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе	ЈЛС	Здравствене службе, Национална	2022-26.	/	/	/

			служба за запошљавање				
5.5.2	Обезбеђење додатне неопходне савремене опреме	ЈЛС	Здравствене службе, привредници, предузетници	2022-26.	/	/	/
5.5.3	Израда посебних програма здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врстеболести које су специфичне за ЈЛС	ЈЛС	Здравствене службе, и/зјз	2022-26.	/	/	/

ПОСЕБАН ЦИЉ 1:	Унапређење отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	Број	2021	1	2026	1	ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	Број	2021	1	2026	1	ЈЛС

МЕРА 6.1:	Израда процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација			Тип мере:	13			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО, СКГО			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:			14НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):				Процењена вредност по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	

¹³ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹⁴ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

Израђена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.			2021	0	1			Нацрт Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.
Усвојена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.			2021	0		1		Службени лист ЈЛС.
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)	
6.1.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, са дефинисаним задатком	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/	Други извори	
6.1.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције,	2022-26	/	/	Други извори	
6.1.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду процене јавноздравствених ризика	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО,	2022-26	/	/	Други извори	

	од појединих врста кризних и ванредних ситуација, која обухвата мапирање ризика и идентификацију вулнерабилних група.		Сектор за ванредне ситуације				
6.1.4	Реализација израде процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, мапирање ризика и идентификација вулнерабилних група.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО.	2022-26	/	/	Други извори
6.1.5	Усвајање и објављивање Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	Други извори

МЕРА 6.2:	Израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.		Тип мере:					
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ				
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):				Процењена вредност по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Израђен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.				0		1		Нацрт Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.
Усвојен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.				0			0	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.2.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ са дефинисаним	ЈЛС.	Штаб за ванредне ситуације, Савет	2022-26	/	/	Други извори

	задацима: израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација, израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).		за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СЗО, Сектор за ванредне ситуације.				
6.2.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције	2022-26	/	/	Други извори
6.2.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	/	/	Други извори

6.2.4	Реализација израде плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО.	2022-26	/	/	Други извори
6.2.5	Усвајање Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	Други извори

МЕРА 6.3:	Израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Тип мере:	
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО., СКГО

Период спровођења:		Потребне измене прописа:		НЕ				
Процењена вредност за меру (РСД):	530,000.00	Процењена вредност по годинама (РСД):		530,000.00		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори 530,000.00
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022	2024.	2026	
Израђен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама			2021	0			1	Нацрт Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама
Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама			2021				1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.3.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за Израду плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	180,000.00	180,000.00	ЈЛС и други извори 180,000.00
6.3.2	Реализација израде плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за	2022-26	350,000.00	350,000.00	ЈЛС и други

	ванредним ситуацијама		ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				извори 350,000.00
6.3.3	Усвајање Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.4:	Израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама			Тип мере:						
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО					
Период спровођења:	2022-26		Потребне измене прописа:		НЕ					
Процењена вредност за меру (РСД):	530,000.00		Процењена вредност по годинама (РСД):		530,000.00		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори 530,000.00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)			Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
						2022	2024.	2026		

Израђен План обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Нацрт Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама
Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.4.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	180,000.00	180,000.00	ЈЛС и други извори 180,000.00
6.4.2	Реализација израде плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.	2022-26	350,000.00	350,000.00	ЈЛС и други извори 350,000.00
6.4.3	Усвајање Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.5:	Израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:					
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО.			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ				
Процењена вредност за меру (РСД):	530,000.00	Процењена вредност по годинама (РСД):		530,000.00	Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори 530,000.00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022	2024.	2026.	
Израђен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Број	2021	0			1	Нацрт Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама
Усвојен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.5.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	180,000.00	180,000.00	ЈЛС и други извори 180,000.00

6.5.2	Реализација израде плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.	2022-26	350,000.00	350,000.00	ЈЛС и други извори 350,000.00
6.5.3	Усвајање Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.6:	Израда модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО			
Период спровођења:	2022-2026	Потребне измене прописа:		НЕ			
Процењена вредност	180.000	Процењена вредност	180.000	Процењена вредност по изворима	180.000 други извори		

за меру (РСД):		по годинама (РСД):		финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
Израђен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)	Број	2021	0			1	Нацрт модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)
Усвојен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)	Број	2021	0			1	Службени лист ЈЛС.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.6.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26	180,000.00	180,000.00	Други извори 180,000.00
6.6.2	Реализација израде модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне	2022-26	/	/	/

	симулационој вежби).		ситуације- цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
6.6.3	Усвајање Модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, рганизације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

МЕРА 6.7:	Редовно информисање становништва и промовисање мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација			Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:			НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):	550,000.00	Процењена вредност по годинама (РСД):		350,000.00	Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС и други извори 550,000.00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	

Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0		1		ЈЛС
Усвајање Плана комуникације, информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0		1		ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.7.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/	/
6.7.2	Конституисање радне групе и дефинисање садржаја, методологије и динамике реализације Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација.	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26	/	/	/

6.7.3	Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26	250,000.00	250,000.00	ЈЛС и други извори 250,000.00
6.7.5	Реализација Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2024-26	300,000.00	100,000.00	ЈЛС и други извори 300,000.00

МЕРА 1.8	Спровођење истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:		НЕ			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи)		Јединица	Базна	Базна	Циљне вредности		Извор провере

результата)	мере	година	вредност	2022.	20224	2026	
Испланирано истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација		2021	0			1	План истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација
Спроведено истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација			0			1	Извештај о спроведеном истраживању информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
6.7.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за спровођење истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26	/	/	/

6.7.2	Конституисање радне групе и дефинисање садржаја и методологије истраживања и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26	/	/	/
6.7.3	Реализација истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација.	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26	/	/	/
6.7.5	Израда извештаја, објављивање и презентација резултата истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26	/	/	/

ПОСЕБАН ЦИЉ 2:		Унапређена промоција здравља и превенција болести				
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекивано трајање живота живорођених	Трајање живота	2021	М 77,39Ж73,2	2026	М 80 Ж80	ДЕВ инфо ЈЛС
Просечна старост по полу	Године живота	2021	М42,1Ж45,9	2026	80,0	ДЕВ инфо ЈЛС
Индекс старости	Године живота	2021	159,4	2026	202,0	ДЕВ инфо ЈЛС
Број усвојених програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у општини.....	Број	2021	0	2026	5	ДЕВ инфо ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у општини.....	Број	2021	0	2026	5	ДЕВ инфо ЈЛС

МЕРА 2.1:	Унапредити доступност и квалитет превентивних услуга у области сексуалног и репродуктивног здравља			Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		ЗУ, цивилни сектор		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:			Не			
Процењена вредност за меру (РСД):	1.000.000,00	Процењена вредност по годинама (РСД):		200.000,00		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС, други извори 1.000.000,00
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
				2022	2024.	2026		
Стопа малолетничких порођаја на 1000 породиља	Стопа	2021	13,5	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	ДЕВ инфо	
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом	Број	2021	187,8	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЕВ инфо	
Обухват трудница патронажним посетама	Број	2021	1	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЕВ инфо	
% корисница од 15 до 49 година којима је урађен превентивни преглед и дат савет у вези са планирањем породице, односно са методама ефективне контрацепције *	%	2021	7,1	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЗ	
% трудница код којих је урађен превентивни преглед за рано откривање гестацијског дијабетеса*	%	2021	0	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	У складу са правилником о садржају и обиму услуга на терет РФЗО за текућу годину	ДЗ	

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.1.1	Праћење и анализирање фактора ризика за сексуално и репродуктивно здравље (СРЗ) (посебно осетљивих друштвених група/ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	институту и заводи за јавно здравље, домови здравља, центри за социјални рад,	2022-26.	/	/	/
2.1.3	Развој услуга саветовања о сексуалном и репродуктивном здрављу кроз интерсекторску сарадњу прилагођено потребама циљних група	ЈЛС, Савет за здравље	ЗЈЗ/ИЗЈЗ здравствене установе, ОЦД удружења грађана, школске установе,	2022-26	/	/	/
2.1.4	Реализовање семинара/обука/курсева континуиране медицинске едукације (КМЕ) за запослене лекаре у примарној здравственој заштити (ПЗЗ) за рад на превенцији и промоцији СРЗ међу припадницима ПОДГ	ЈЛС, Савет за здравље	коморе здравствених радника, здравствене установе / ЗУ	2022-26	/	/	/
2.1.5	Реализовање програма континуиране едукација код школског савета за промоцију сексуалног и репродуктивног здравља у школама	ЈЛС, Савет за здравље	Школска управа, Основне и средње школе, Савети родитеља, школски парламенти и удружења младих	2022-26	/	/	/
2.1.6	Едукације у области сексуалног и репродуктивног здравља кроз интерсекторску сарадњу са различитим осетљивим групама (ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	здравствене и школске установе, удружења грађана. ЦСР	2022-26	1.000.000	200.000	ЈЛС 1.000.000

2.1.7	Успоставити или унапредити систем Добровољног поверљивог саветовања и тестирања ДПСТ ¹⁵	ЈЛС, Савет за здравље	Заводи/институти за јавно здравље, удружења грађана, ЦСР	2022-26	/	/	/
2.1.8	Спроводити парњачку подршку за кључне популације у ризику	ЈЛС, Савет за здравље	Здравствене установе, удружења грађана, ЦСР	2022-26	/	/	/
2.1.9	Спроводити активности на видљивости и заступљености тема из области сексуалног и репродуктивног здравља кроз све канале медијске комуникације	ЈЛС	медији, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.1.10	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику	ЈЛС	Медији, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.1.11	Мерење задовољства корисника услуга здравствене заштите у удружења грађана у области очувања и унапређења сексуалног и репродуктивног здравља	ЈЛС	, здравствене установе, удружења грађана	2022-26	/	/	/

¹⁵ Различити модели; *reach-out*

МЕРА 2.2:	Унапредити доступност и квалитет услуга у области заштите менталног здравља		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ШУ, ОЦД, ЦСР, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):	400.000,00	Процењена вредност по годинама (РСД):	80.000,00	Процењена вредност по изворима финансир.:	400.000,00 други извори		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Стопа смртности услед самоубиствана 100.000 становника	Стопа	2021	38,8	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Број пријављених случајева породичног насиља према деци	број	2021	39	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Број пријављених случајева породичног насиља према женама	број	2021	28	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
Стопа деце у сукобу са законом на 1000 деце (од 6 до 17)	стопа	2021	8	смањење броја случајева	смањење броја случајева	смањење броја случајева	РЗС
% регистрованих корисника примарне здр. заштите старијих од 18 година којима је процењен ризик за депресију*	%	2021	0,2	планирани обухват 8%	планирани обухват 8%	планирани обухват 8%	ЗЈЗ/ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.2.1	Спровођење програма унапређења социо-емоционалних вештина код	ЈЛС	предшколске и школске	2022-26	50.000,00	10.000,00	Други извори

	деце и младих		установе здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите				
2.2.2	Развијање иновативних услуга психолошког саветовања и едукације за циљне групе у заједници (нпр. <i>On line</i> саветовање, саветовање у заједници)	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите предшколске и школске установе	2022-26	50.000,00	10.000,00	Други извори
2.2.3	Спроводити парњачку подршку за кључне популације у ризику у области заштите менталног здравља	ЈЛС	удружења грађана, школске установе, установе социјалне заштите	2022-26	50.000,00	10.000,00	Други извори
2.2.4	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама (особе са потешкоћама у психосоцијалном функционисању, ЛГБТ популација, мигранти, сексуалне раднице и радници и остале маргинализоване групе)	ЈЛС	удружења грађана, здравствене установе, установе социјалне заштите, локални омбудсман	2022-26	50.000,00	10.000,00	други извори
2.2.5	Спроводити и подржати активности на социјалном укључивању, превенцији институционализације и и развијати услуге становања уз	ЈЛС	удружења грађана, здравствене установе,	2022-26	50.000,00	10.000,00	Други извори

	подршку кључних популација (особе са потешкоћама у психосоцијалном функционисању, особе са сметњама у развоју)		установе социјалне заштите, локални омбудсман национална служба за запошљавање				
2.2.6	Обезбедити спровођење програма превенције вршњачког насиља, родно заснованог насиља и свих других врста насиља	ЈЛС	Предшколске и школске установе, удружења грађана, установе социјалне заштите, здравствене установе, удружења грађана, локални омбудсман	2022-26	50.000,00	10.00,000	други извори
2.2.7	Обезбедити спровођење програма подршке старима са потешкоћама у психосоцијалном функционисању и развијање међугенерациске повезаности	ЈЛС	Установе социјалне заштите, здравствене установе, предшколске и школске установе, удружења грађана	2022-26	50.000,00	10.000,00	други извори
2.2.8	Мерење задовољства корисника	ЈЛС		2022-26	50.000,00	10.000,00	Други извори

МЕРА 2.3:	Унапредити доступност и квалитет услуга у превенцији хроничних незаразних болести (ХНБ)			Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	ЗУ, приватан сектор, ОЦД, ШУ, ЦСР			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:			не			
Процењена вредност за меру (РСД):	1.150.000	Процењена вредност по годинама (РСД):		350.000	Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС, ПСЗ, МЗ Други извори	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024	2026.	
Број кампања у области промоције здравих животних стилова и превенције ХНБ		Број	2021	2	4	5	5	ЈЛС
% регистрованих корисника старојих од 45 година код којих је у претходних 12 месеци процењен ризик за тип 2 дијабетеса*		%	2021	1,0	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника мушког пола са навршених 35 година и женског пола са навршених 45 година до навршених 69 година обухваћених скринингом за процену ризика од КВБ*		%	2021	0,1	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника са навршених 50 година до навршених 74 година обухваћених скринингом на карцином дебелог црева*		%	2021	0	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисница од 25 до 64 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања		%	2021	4,2	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ

рака грлића материце*							
% корисница од 50 до 69 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања рака дојке у претходних 12 месеци*	%	2021	0	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	Правилник о садржају и обиму услуга за текућу годину	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ
% регистрованих корисника у дому здравља старијих од 35 година код којих је регистрован пушачки статус*	%	2021	-	Извештај о пок.квалитета рада	Извештај о пок.квалитета рада	Извештај о пок.квалитета рада	ДЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.3.1	Спроводити активности социјалног маркетинга у промоцији здравих животних стилова за све популационе групе	ЈЛС	Министарство надлежно за послове здравља, медији, удружења грађана	2022-26	50.000	10.000	ЈЛС, ПСЗ, МЗ други извори
2.3.2	Омогућити доступност хране за циљне групе по принципима правилне исхране (школске кухиње, народне кухиње итд)	ЈЛС	Привредни субјекти, удружења грађана	2022-26	/	/	/
2.3.3	Повећати доступност рекреативног и школског спорта (бесплатне обуке за пливање и клизање, изградња инфраструктуре за доступно и безбедно спровођење физичке активности за све популационе групе.)	ЈЛС	Школске установе, привредни субјекти, удружења грађана, спротски савези	2022-26	/	/	/
2.3.4	Повећати контролу спровођења	ЈЛС	, медији,	2022-26	/	/	/

	Закона о дувану и Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму и видљивости спровођења мера		надлежне инспекције				
2.3.5	Спроводити активности едукације и услуге саветовања на теме превенције пушења и одвикавања од пушења за различите циљне групе	ЈЛС	Здравствене установе, удружења грађана, медији	2022-26	50.000	10.000	ЈЛС, ПСЗ, МЗ други извори
2.3.6	Повећати контролу примене одредби Закона о јавном реду и миру (забрана продаје алкохолних пића лицима под очигледним утицајем и малолетницима)	ЈЛС	Министарство надлежно за унутрашње послове, надлежне инспекције	2022-26	/	/	/
2.3.7	Подржати групе подршке за одвикавање од штетне и високоризичне употребе алкохола (Анонимни алкохоличари, удружења лечених алкохоличара...)	ЈЛС	Здравствене установе, удружења грађана	2022-26	50.000	10.000	ЈЛС, ПСЗ, МЗ други извори
2.3.8	Спроводити превентивне прегледе за рано откривање ХНБ (мобилне јединце за скрининге, базари здравља, слање скрининг-тестова поштом, самоевалуација...)	ЈЛС	Здравствене установе, ЗЈЗ ИЗЈЗ	2022-26	1.000.000	200.000	ЈЛС, ПСЗ, МЗ други извори
2.3.9	Мерење задовољства корисника	ЈЛС		2022-26	/	/	/

МЕРА 2.4:	Унапредити доступност и квалитет услуга у превенцији болести зависности		Тип мере:					
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ЗУ, ШУ, ЦСР; ОЦД, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:			Да (уредбе ЈЛС о раду киоска за продају дувана и алкохолних пића)			
Процењена вредност за меру (РСД):	280,000.00	Процењена вредност по годинама (РСД):		56,000.00		Процењена вредност по изворима финансир.:		ЈЛС 280,000.00 други извори
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026	
Ученици прве године основне школе који не користе психоактивне супстанце		%	2021	?	100	100	100	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици прве године средње школе који не користе психоактивне супстанце		%	2021	85	85	91	93	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици који на крају завршене основне школе не пуше дуван		%	2021	93	95	97	98	Анкетно истраживање; ИЗЈЗ Батут
Ученици који на крају срење школе не користе дуван		%	2021	70	73	76	80	Анкетно истраживање, ИЗЈЗ Батут
Особе на супституционој терапији без релапса		%	2021	?	70	70	70	Подаци здравствених установа (ДЗ)

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.4.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група у области (деца и омладина, родитеља и професионалци) превенције болести зависности	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, медиј, Канцеларије за младе	2022-2026	180.000,00	30.000,00x6 школа	ЈЛС други извори 180.000,00
2.4.2	Спроводити акције у заједници које промовишу развој средине без ПАС	ЈЛС	Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти, истакнути појединци	2022-2026	50.000,00	10.000,00	ЈЛС други извори 50.000,00
2.4.3	Усвајање и спровођења локалних прописа за регулисање доступности алкохола и дувана деци и младима	ЈЛС	Правосуђе, Инспекцијске службе, МУП	2022-2026	/	/	/
	Обезбедити и подржати спровођење програма смањења штета у области употребе ПАС	ЈЛС	Канцеларија за дроге, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији	2022-2026	/	/	/
2.4.4	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику, корисницима ПАС и особама на лечењу и рехабилитацији	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе	2022-2026	50.000,00	10.000,00	ЈЛС други извори

			културе, спортски клубови, медији				50.000,00
2.4.5	Обезбедити спровођење програма запошљавања особа на супституционој терапији и ПЛХИВ- интегрисана услуга у циљу унапређења квалитета живота и здравља особа на супституционој терапији и ПЛХИВ	ЈЛС	Центар за социјални рад, Завод за запошљавање, Развојне агенције, Привредна комора, Канцеларија за дроге	2022-2026	/	/	/
2.4.6.	Развити програме за младе који користе психоактивне супстанце	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, Центар за социјални рад	2022-2026	/	/	/
2.4.7	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	Институт/Завод за јавно здравље	2022-2026	/	/	/

МЕРА 2.5:	Унапредити промоцију здравља и здравствено васпитање у области заразних болести		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ЗУ, ОЦД, приватан сектор, ШУ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Процењена вредност за меру (РСД):	250.000	Процењена вредност по годинама (РСД):	50.000	Процењена вредност по изворима финансирања:	250.000 ЈЛС други извори		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Инциденција Туберкулозе на 100.000 становника	Инциденција	2021	46,5	0	0	0	ДЕВ инфо
% регистрованих корисника у ДЗ старијих од 65 година код којих је извршена вакцинација против сезонског грипа	%	2021	739	15	20	25	ДЗ
% регистрованих корисника у ДЗ старијих од 18 година код којих је извршена вакцинација против COVID - 19	%	2021	4432 у првих 9 месеци	60	60	60	ДЗ
% деце која су вакцинисана вакцинама из обавезног програма (према важећем правилнику)	%	2021	Од 81,6 до 100 различите вакцине различит обухват	95	95	95	ДЗ
% деце вакцинисана ММР вакцином према узрасту	%	2021	86(1.доза)100(2.доза)	95	95	95	ДЗ
Број лекара обухваћених едукацијама из области превенције заразних болести (за годину дана)	%	2021	?	7	9	11	ДЗ / ЗЗЈЗ и ИЗЈЗ
Број становника обухваћених едукацијама у области превенције заразних болести	Број	2021					ЗЗЈЗ и ИЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.5.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група за спровођење општих и посебних мера спречавања ширења заразних болести	ЈЛС	Здравствене и школске установе, удружења грађана	2022-2026.	100.000,00	20.000,00	ЈЛС други извори 100.000,00
2.5.2	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група о значају имунизације	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.	50.000,00	10.000,00	ЈЛС други извори 50.000,00
2.5.3	Повећање пропорције родитеља који имају позитиван став према вакцинацији против ХПВ девојчица узраста 9-14 година (као препорученог облика имунизације)	ЈЛС	школске и здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.	50.000,00	10.000,00	ЈЛС други извори 50.000,00
2.5.4	Повећање пропорције родитеља који познају мере спречавања каријеса у раном детињству	ЈЛС	школске и здравствене установе	2022-2026.	50.000,00	10.000,00	ЈЛС други извори 50.000,00
2.5.6	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.	/	/	/

МЕРА 2.6:	Унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора у циљу сузбијања незаразних и заразних болести		Тип мере:	1,2			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Инспекција, И/зјз, делатност производње и промета намирница и предмета опште употребе, јавни водоводи, делатност социјалне заштите, угоститељска делатност, делатност спорта и рекреације, васпитно-образовна делатност, услужне делатности хигијене, неге и улепшавања, јавни саобраћај			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):			Процењена вредност по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број реализованих санитарно-хигијенских контрола	Број	2021	740				Извештаји инспекција
% негативних налаза у односу на укупан број извршених контрола	%	2021	67	Смањење за 5%	Смањење за 5%	Смањење за 5%	Извештаји инспекција

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
2.6.1	Повећање обухвата санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, и/зјз, правна лица која подлежу СХЕ надзору у складу са законом и правилницима	2022-26	/	/	/
2.6.2	Редовно исвештавање о надзору	ЈЛС – Савет за здравље	инспекције	2022-26	/	/	/

2.6.3	Надзор над спроведеним корективним мерама	ЈЛС – Савет за здравље	ЈЛС – Савет за здравље инспекције	2022-26	/	/	/
2.6.4	Развој и спровођење програма/пројеката за унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, и/зјз,	2022-26	/	/	/
2.6.6	Испитивање задовољства корисника услуга у делатности ма које су биле предмет програма/пројекта	ЈЛС	и/зјз, правна лица која учествују у програму/пројекту	2022-26	/	/	/
2.6.7	Извештај о спроведеним активностима	ЈЛС	Инспекције. и/зјз, правна лица	2022-26	/	/	/

ПОСЕБАН ЦИЉ 4:		Стварање подстицајног окружења за безбедност и здравље на раду на локалном нивоу				
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број повреда на раду и професионалних обољења на годишњем нивоу у ЈЛС	број	2021	40	2026	Смањење за 50%	Записници о повреда на раду и професионалним обољењима

МЕРА 4.1:	Унапређење инситуционалног оквира за БЗР на локалном нивоу		Тип мере:	¹⁶ 1			
Носилац мере:	ЈЛС Савет за здравље		Партнери:	Службе БЗР и Службе медицине рада на нивоу ЈЛС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		¹⁷ ДА			
Процењена вредност за меру (РСД):		Процењена вредност по годинама (РСД):		Процењена вредност по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	
Формирана и функционална РГ	Број	2021	1	1	1	1	ЈЛС
Потписан споразум о сарадњи	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Сачињен АП за БЗР на нивоу ЈЛС	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
4.1.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ, пословника о раду и плана рада РГ	Скупштина ЈЛС и РГ за БЗР	Службе БЗР и Службе МР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР	2022	/	/	/
4.1.2	Формирање радне групе за БЗР у оквиру Савета за здравље	Савет за здравље	Савет за здравље, Службе БЗР и Службе МР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР	2022	/	/	/
4.1.3	Успостављање међуинституционалне сарадње кроз потписивање споразума о сарадњи	РГ за БЗР на нивоу ЈЛС	Службе БЗР и Службе МР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР НСЗ, Пословни савети, Социјално економски савети	2022	/	/	/
4.1.4	Креирање АП за БЗР на нивоу ЈЛС	РГ за БЗР на нивоу ЈЛС	Службе БЗР и Службе МР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР НСЗ, Пословни савети, Социјално економски савети	2022	/	/	/

МЕРА 4.2:	Мапирање фактора ризика, ризичних група и унапређење безбедности и здравља на раду код непокривених сектора економије		Тип мере:					
Носилац мере:	РГ за БЗР		Партнери:	Службе БЗР и Службе МР,приватан сектор ИМП Србије, Заводи за ЗЗР, Управа за БЗР				
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Процењена вредност за меру (РСД):	275.000	Процењена вредност по годинама (РСД):		55.000	Процењена вредност по изворима финансир.:		275.000 ЈЛС	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)(Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022	2024.	2026.	
Израђена листа фактора ризика		Број	2021	1	1	1	1	Листа фактора ризика
Израђена листа фактора ризика у вези са дечијим радом								Листа фактора ризика у вези са дечијим рада
Формиране базе података фактора ризика и БЗР		Број	2021	1	1	1	1	База података фактора ризика и БЗР
Формирана база података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом		Број	2021	1	1	1	1	База података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом
Креирана структура извештаја и периодика извештавања		Број	2021	1	1	1	1	Извештај

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена вредност (РСД)	Процењена вредност по годинама (РСД)	Процењена вредност по изворима (РСД)
4.2.1	Мапирање фактора ризика БЗР у малим и средњим предузећима, самозапослених, пољопривредника и друго, без обзира на радни статус	РГ за БЗР	Службе МР, Службе БЗР, ИМР Србије, Заводи за ЗЗР	2022-26	100.000,00	20.000,00	ЈЛС 100.000,00
4.2.2	Мапирање фактора ризика у вези дечијег рада	ЈЛС, ЦСР; Управа за безбедност	ОЦД; Службе МР	2022-26			
4.2.3	Формирање базе података о факторима ризика и БЗР	ЈЛС	ИМР Србије, Заводи за ЗЗР Службе МР, Службе БЗР, Управа за БЗР	2022-26	25.000,00	5.000,00	ЈЛС 25.000,00
4.2.4	Формирање базе података о повредама на раду, апсентизму, професионалним обољењима и болестима у вези са радом	ЈЛС	ИМР Србије, Заводи за ЗЗР Службе МР, Службе БЗР, Управа за БЗР	2022-26	50.000,00	10.000,00	ЈЛС 25.000,00
4.2.5	Креирање система праћења и извештавања	ЈЛС	Управа за БЗР	2022-26	100.000,00	20.000,00	ЈЛС 100.000,00

МЕРА 4.3:	Промоција здравља на раду и услова за безбедност и здравље на раду		Тип мере:				
Носилац мере:	РГ за БЗР; Савет за здравље		Партнери:	Службе за МР; ИМР Србије, Заводи за ЗЗР, Управа за БЗР, НСЗ, ЦСР, медији, школске установе, ОЦД, удружења ОСИ, социјална предузећа			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		ДА			
Процењена вредност за меру (РСД):	500.000,00	Процењена вредност по годинама (РСД):	100.000,00	Процењена вредност по изворима финансир.:	250.000,00	ЈЛС 250.000,00 други извори	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности		Извор провере	
				2022.	2024.	2026.	
Спроведене радионице и обуке у вези са факторима ризика, здравственим васпитањем у вези са БЗР, као и о начину пружања прве помоћи	број	2021	3	3	3	3	Листа учесника Извештај Презентације и материјали Фотографије
Спроведена едукација ученика пре професионалне оријентације у вези са способностима за рад	број	2021	3	3	3	3	Листа учесника Извештај Презентације и материјали Фотографије
Спроведена мини кампања на тему БЗР	број	2021	3	3	3	3	Објаве у медијима Објаве на интернет страници и друштвеним мрежама
Спроведено истраживање задовољства учесника спроведеним активностима	број	2021	3	3	3	3	Извештај са истраживања Батерија анкеа

Координатор радне групе

